

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ
ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Αθήνα 24 - 10 - 2011

Αριθ. Πρωτ.: 079833

**ΘΕΜΑ: Γεωργοπεριβαλλοντικές ενισχύσεις στο πλαίσιο ορισμένων δράσεων του μέτρου
2.1.4 του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (Π.Α.Α) 2007-2013 «Αλέξανδρος
Μπαλτατζής»**

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ
ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
& ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α) Του άρθρου 22 παρ. 3 του ν. 992/1979 «Περί οργανώσεως των Διοικητικών Υπηρεσιών δια την εφαρμογή της Συνθήκης Προσχωρήσεως της Ελλάδος εις τας Ευρωπαϊκάς Κοινότητες και ρυθμίσεως συναφών θεσμικών και οργανωτικών θεμάτων» (ΦΕΚ Α'280).

β) Του άρθρου 1 παρ. 1, 2 και 3 του ν. 1338/1983 «Εφαρμογή του Κοινοτικού Δικαίου» (ΦΕΚ Α'34), όπως η παρ. 1 τροποποιήθηκε με τη διάταξη του άρθρου 6 παρ. 1 του ν. 1440/1984 «Συμμετοχή της Ελλάδος στο Κεφάλαιο, στα αποθεματικά και στις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, στο Κεφάλαιο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα και του Οργανισμού Εφοδιασμού ΕΥΡΑΤΟΜ» καθώς και του άρθρου 3 του ιδίου ως άνω νόμου, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 65 του ν.1892/1990 «Για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 101).

γ) Του άρθρου 39 παρ. 10 του ν. 2065/92 «Αναμόρφωση της άμεσης φορολογίας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 113).

δ) Του άρθρου 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα, όπως τέθηκε σε ισχύ με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά όργανα» (ΦΕΚ Α' 98).

ε) Του άρθρου 37 του ν. 3614/07 «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2007-2013» (ΦΕΚ Α' 267), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

στ) Του ν.δ. 131/1974 (ΦΕΚ Α' 320) «Περί παροχής οικονομικών ενισχύσεων στη γεωργική, κτηνοτροφική, δασική και αλιευτική παραγωγή», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

ζ) Της αριθ. 394555/2000 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημοσίας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Γεωργίας «περί ανάθεσης αρμοδιοτήτων του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε στις Ν.Α. της χώρας» (ΦΕΚ Β' 1324), όπως τροποποιήθηκε με την αριθ. 247410/2003 (ΦΕΚ Β' 1194) όμοια Απόφαση.

η) Του άρθρου 29 του ν.3147/2003 «Ρύθμιση θεμάτων αγροτικής γης, επίλυση ζητημάτων αποκατασταθέντων και αποκαθισταμένων κτηνοτρόφων και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 135).

θ) Του ν. 3874/2010 (ΦΕΚ Α' 151) «Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων».

ι) Της αριθ. 282966/09-07-2007 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Έγκριση του Κανονισμού διαδικασίας πληρωμών του Ν.Π.Ι.Δ. με την επωνυμία Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. των ενισχύσεων που βαρύνουν τον ΕΛΕΓΓΕΠ» (ΦΕΚ Β' 1205), όπως κάθε φορά ισχύει.

κ) Της αριθ. 134430/04.03.2011 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Προσδιορισμός του αγροτικού εισοδήματος» (ΦΕΚ Β' 392).

λ) Των άρθρων 21 και 22 του ν. 2362/1995, όπως τροποποιήθηκε με τον ν.3871/2010 «Δημοσιονομική Διαχείριση και Ευθύνη» (ΦΕΚ Α' 141) και τον ν.3943/2011 «Καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, στελέχωση των ελεγκτικών υπηρεσιών και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Οικονομικών» (ΦΕΚ Α' 66).

μ) Του ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» (ΦΕΚ Α' 87).

2. Τους Κανονισμούς (ΕΚ), όπως αυτοί τροποποιήθηκαν και ισχύουν:

α) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση κοινών κανόνων για τα καθεστώτα άμεσης στήριξης για τους γεωργούς στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής και τη θέσπιση ορισμένων καθεστώτων στήριξης για τους γεωργούς για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1290/2005, (ΕΚ) αριθ. 247/2006, (ΕΚ) αριθ. 378/2007 και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1782/2003.

β) αριθ. 1122/2009 της Επιτροπής σχετικά με τη θέσπιση λεπτομερών διατάξεων εφαρμογής του Καν. (ΕΚ) 73/2009 του Συμβουλίου όσον αφορά την πολλαπλή συμμόρφωση, τη διαφοροποίηση και το ολοκληρωμένου σύστημα διαχείρισης και ελέγχου, στο πλαίσιο των καθεστώτων άμεσης στήριξης για τους γεωργούς που προβλέπονται στον εν λόγω κανονισμό.

γ) αριθ. 1290/2005 του Συμβουλίου της 21^{ης} Ιουνίου 2005 για τη χρηματοδότηση της κοινής γεωργικής πολιτικής όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

δ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το ΕΓΤΑΑ

ε) αριθ. 883/2006 της Επιτροπής σχετικά με τις λεπτομέρειες εφαρμογής του Καν. (ΕΚ) αριθ. 1290/05 του Συμβουλίου σε ό,τι αφορά την τήρηση των λογαριασμών των Οργανισμών Πληρωμών, τις δηλώσεις δαπανών κι εσόδων και τους όρους επιστροφής των δαπανών στο πλαίσιο του

Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Εγγυήσεων και του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης, όπως ισχύει.

στ) αριθ. 1320/2006 της Επιτροπής για τη θέσπιση μεταβατικών κανόνων όσον αφορά τη στήριξη ανάπτυξης που προβλέπεται από τον Καν(ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου.

ζ) αριθ. 1405/2006 του Συμβουλίου σχετικά με τον καθορισμό ειδικών μέτρων για τη γεωργία στα μικρά νησιά του Αιγαίου.

η) αριθ. 1974/06 της Επιτροπής για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του Καν. (ΕΚ) αριθ. 1698/05 του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και ιδιαίτερα το άρθρο 15.

θ) αριθ. 65/2011 της Επιτροπής, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου όσον αφορά την εφαρμογή διαδικασιών ελέγχου καθώς και την πολλαπλή συμμόρφωση σε σχέση με μέτρα στήριξης της αγροτικής ανάπτυξης.

3. Την αριθ. Ε(2007) 6015/29.11.2007 Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την έγκριση του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας για την περίοδο προγραμματισμού 2007 – 2013, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
4. Την αριθ. 262385/21.04.2010 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών - Οικονομίας Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας - Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων «Εφαρμογή του καθεστώτος της πολλαπλής συμμόρφωσης και λοιπά συμπληρωματικά μέτρα σε εκτέλεση του Καν(ΕΚ)73/2009 και του Καν(ΕΚ)1698/2005 του Συμβουλίου» (ΦΕΚ Β' 509).
5. Την αριθ. 8932/2008 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Θέσπιση Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Προγράμματος Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2007-2013» (ΦΕΚ Β' 2153), όπως τροποποιημένη ισχύει.
6. Το π.δ. 65/2011 «Διάσπαση του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης στα Υπουργεία α) Εσωτερικών και β) Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, συγχώνευση των Υπουργείων Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Θαλάσσιων Υποθέσεων, Νήσων και Αλιείας στο Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και μεταφορά στον Πρωθυπουργό των Γενικών Γραμματειών Ενημέρωσης και Επικοινωνίας και στο Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων της Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς» (ΦΕΚ Α' 147).
7. Την αριθ. Υ350/2011 απόφαση του Πρωθυπουργού «Καθορισμός αρμοδιοτήτων των αναπληρωτών Υπουργών Οικονομικών Φίλιππου Σαχινίδη και Παντελή Οικονόμου» (ΦΕΚ Β' 1603).
8. Την αριθ. 2667/2011 απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας περί ανάθεσης αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας Αθανάσιο Μωραΐτη (ΦΕΚ Β' 1603).
9. Την με αριθ. 3772/20.07.2011 σύμφωνη γνώμη της ΕΥΔ ΠΑΑ
10. Την με αριθ. 7719/19.07.2011 σύμφωνη γνώμη της ΕΥΕ – ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα
11. Την με αριθ. 80921/20.07.2011 σύμφωνη γνώμη του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.
12. Την αριθ. 70207/0020/14.10.2011 απόφαση
13. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού όπως προβλέπεται στο άρθρο 36 της παρούσας

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Ζ Ο Υ Μ Ε**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α****ΓΕΝΙΚΑ****Άρθρο 1****Σκοπός**

Σκοπός της παρούσας απόφασης είναι ο καθορισμός του αναγκαίου θεσμικού πλαισίου για την εφαρμογή, διαχείριση και παρακολούθηση ορισμένων δράσεων του μέτρου 2.1.4 «γεωργοπεριβαλλοντικές ενισχύσεις», το οποίο έχει ως στόχο τη στήριξη μεθόδων γεωργικής παραγωγής που αποσκοπούν:

- στην προστασία και βελτίωση του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων (έδαφος, νερό, αέρας)
- στη διατήρηση της βιοποικιλότητας, ιδίως των γενετικών πόρων
- στη διατήρηση του γεωργικού τοπίου και των χαρακτηριστικών του,

όπως αυτό έχει εγκριθεί στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013 (ΠΑΑ).

Άρθρο 2**Υπομέτρα και δράσεις - πεδίο εφαρμογής**

1. Οι διατάξεις της παρούσας απόφασης ισχύουν για τα ακόλουθα υπομέτρα και δράσεις του μέτρου 2.1.4 «γεωργοπεριβαλλοντικές ενισχύσεις»:

Υπομέτρο 1: Προώθηση πρακτικών παραγωγής φιλικών προς το περιβάλλον

- Δράση 1.1 Βιολογική γεωργία
- Δράση 1.2 Βιολογική κτηνοτροφία
- Δράση 1.3 Εκτατικοποίηση της κτηνοτροφίας

Υπομέτρο 2: Γεωργοπεριβαλλοντικές δράσεις για την προστασία των υδάτινων πόρων

- Δράση 2.1 Προστασία των ευαίσθητων στα νιτρικά περιοχών
- Δράση 2.2 Προστασία υδροτοπικών συστημάτων

Υπομέτρο 3: Ειδικές δράσεις για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας

- Δράση 3.1 Διατήρηση απειλούμενων αυτόχθονων φυλών αγροτικών ζώων
- Δράση 3.2 Διατήρηση εκτατικών καλλιεργειών που κινδυνεύουν από γενετική διάβρωση
- Δράση 3.3 Προώθηση γεωργικών πρακτικών για την προστασία της άγριας ζωής
- Δράση 3.5 Προστασία Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Ζακύνθου

Υπομέτρο 4: Προστασία του αγροτικού τοπίου που διαμόρφωσε η γεωργική δραστηριότητα

- Δράση 4.1 Προστασία παραδοσιακού ελαιώνα Άμφισσας

- Δράση 4.2 Διατήρηση αμπελοκομικής πρακτικής στον αμπελώνα Ν. Θήρας

2. Ο στόχος των δράσεων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, το πεδίο εφαρμογής, τα ειδικά κριτήρια ένταξης, οι ειδικές δεσμεύσεις, ο υπολογισμός του ύψους ενίσχυσης, οι λεπτομέρειες εφαρμογής και οι ειδικές κυρώσεις ανά δράση ορίζονται στο Κεφάλαιο Γ της παρούσας.

Άρθρο 3

Φορείς αρμόδιοι για τη διαχείριση και εφαρμογή του μέτρου

1. Ως φορείς διαχείρισης ορίζονται:

α. Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013 (ΕΥΔ ΠΑΑ), η οποία είναι αρμόδια για τη συνολική διαχείριση και εφαρμογή του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης, όπως προβλέπεται στο Ν. 3614/2007.

β. Η Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης - Ανταγωνιστικότητα (ΕΥΕ ΠΑΑ-Ανταγωνιστικότητα) στην οποία η ΕΥΔ ΠΑΑ έχει εκχωρήσει αρμοδιότητες διαχείρισης.

2. Ως φορέας εφαρμογής ορίζεται:

Η Δ/ση Χωροταξίας και Προστασίας Περιβάλλοντος (ΔΧΠΠ) του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ), συνεπικουρούμενη από τις καθ' ύλη αρμόδιες Δ/σεις του ΥΠΑΑΤ.

3. Ως φορείς υλοποίησης ορίζονται:

Οι Δ/σεις Αγροτικής Οικονομίας (ΔΑΟ) των αιρετών Περιφερειών ή άλλες κατά περίπτωση εξουσιοδοτημένες αρμόδιες υπηρεσίες.

4. Ως οργανισμός πληρωμής ορίζεται:

Ο Οργανισμός Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.).

Οι αρμοδιότητες και οι υποχρεώσεις των ανωτέρω φορέων περιγράφονται στις επιμέρους διατάξεις της παρούσας.

Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και με τη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΠΑΑ, η εφαρμογή ή η υλοποίηση ή η εκτέλεση ορισμένων ενεργειών της παρούσας μπορεί να ανατίθεται και σε άλλους, πλην των ανωτέρω, φορείς.

Άρθρο 4

Εννοιολογικοί προσδιορισμοί

Για την εφαρμογή της παρούσας ισχύουν οι ακόλουθοι εννοιολογικοί προσδιορισμοί:

1. Επαγγελματίας Αγρότης (κατά κύριο επάγγελμα αγρότης)

Νοείται το φυσικό πρόσωπο το οποίο είναι εγγεγραμμένο στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων (ΜΑΑΕ) ως κατά κύριο επάγγελμα αγρότης, σύμφωνα με το ν. 3874/2010 (ΦΕΚ 151 Α').

2. Κάτοχος αγροτικής εκμετάλλευσης

Νοείται το φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο είναι εγγεγραμμένο στο ΜΑΑΕ, με την ιδιότητα αυτή, σύμφωνα με το ν. 3874/2010 (ΦΕΚ 151 Α').

3. Γεωργική έκταση

Ως γεωργική έκταση νοείται η συνολική έκταση της αρόσιμης γης, των μόνιμων βοσκοτόπων και των μόνιμων φυτειών εκφρασμένη σε εκτάρια (Ha) με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων.

4. Λοιποί εννοιολογικοί προσδιορισμοί

α. Αγροτική εκμετάλλευση: Όπως ορίζεται στην παράγραφο δ του άρθρου 2 του ν. 3874/2010 (ΦΕΚ 151 Α').

β. Συνολικό εισόδημα: Όπως ορίζεται στο άρθρο 3 της αρ. 134430/4.3.2011 κοινής υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ 392 Β').

γ. Αγροτικό εισόδημα: Όπως ορίζεται στο άρθρο 2 της αρ. 134430/4.3.2011 κοινής υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ 392 Β').

5. Νόμιμη κατοχή

Η νόμιμη κατοχή αγροτεμαχίου τεκμηριώνεται:

α. Για ιδιόκτητα αγροτεμάχια

Για τις περιοχές της χώρας που έχουν ενταχθεί στο κτηματολόγιο με την υποβολή αντίγραφου του κτηματολογίου. Σε περίπτωση που δεν έχει γίνει κτηματογράφηση στην περιοχή με την προσκόμιση των παρακάτω εγγράφων:

αα. Όταν ο αιτών είναι κύριος των επιλέξιμων αγροτεμαχίων, υποβάλλεται ο νόμιμος τίτλος ιδιοκτησίας και το πιστοποιητικό μεταγραφής από το αρμόδιο υποθηκοφυλακείο. Στην περίπτωση που δεν υπάρχει τίτλος ιδιοκτησίας, υποβάλλεται νόμιμα θεωρημένο το έντυπο Ε9 του αιτούντος, στο οποίο είναι καταχωρημένο το προς ένταξη αγροτεμάχιο.

ββ. Όταν ο αιτών είναι επικαρπότης των επιλέξιμων αγροτεμαχίων, υποβάλλεται ακριβές αντίγραφο της συμβολαιογραφικής πράξης σύστασης της επικαρπίας και το πιστοποιητικό μεταγραφής της από το αρμόδιο υποθηκοφυλακείο.

β. Για μισθωμένα αγροτεμάχια

αα. Όταν ο αιτών είναι μισθωτής, με την υποβολή του ιδιωτικού συμφωνητικού μίσθωσης. Στα ιδιωτικά συμφωνητικά μίσθωσης πρέπει να αναφέρονται αναλυτικά για κάθε αγροτεμάχιο η ακριβής τοποθεσία, η έκταση, το χαρτογραφικό υπόβαθρο, ο Α.Φ.Μ. του ιδιοκτήτη και η χρονική περίοδος της μίσθωσης. Η διάρκεια της μίσθωσης πρέπει να καλύπτει την περίοδο δέσμευσης του δικαιούχου.

ββ. Σε περίπτωση μίσθωσης με διάρκεια μεγαλύτερη των εννέα ετών, με την υποβολή ακριβούς αντιγράφου της συμβολαιογραφικής πράξης μίσθωσης και το πιστοποιητικό μεταγραφής της από το αρμόδιο υποθηκοφυλακείο.

γγ. Τα μισθωτήρια συμβόλαια υποβάλλονται θεωρημένα από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. ή από άλλη αρμόδια υπηρεσία. Στο μισθωτήριο έγγραφο σημειώνεται η ένδειξη «θεωρήθηκε», η χρονολογία θεώρησης και το έγγραφο υπογράφεται από τον εντεταλμένο υπάλληλο.

γ. Για κοινόχρηστες δημοτικές ή κοινοτικές εκτάσεις

Για εκτάσεις που παραχωρούνται στους δικαιούχους από τους Δήμους, στην απόφαση παραχώρησης πρέπει να καθορίζεται, μεταξύ των άλλων: η συνολική επιφάνεια της κοινόχρηστης δημοτικής ή κοινοτικής έκτασης, η έκταση που παραχωρείται σε κάθε παραγωγό χωριστά, το χαρτογραφικό υπόβαθρο των εκτάσεων αυτών. Προκειμένου για βοσκότοπους γίνεται καταγραφή του χαρτογραφικού κωδικού με ποσοστιαία κατανομή της έκτασης του βοσκότοπου ανά παραγωγό (ονοματεπώνυμο και ΑΦΜ), ο αριθμός και το είδος των ζώων, σύμφωνα με την κατάσταση δικαιωμάτων βοσκής που καθορίζεται από τους Δήμους. Σε περίπτωση που η παραχώρηση δεν καλύπτει την περίοδο δέσμευσης του δικαιούχου, πρέπει τα παραχωρητήρια να ανανεώνονται κάθε έτος με ευθύνη του δικαιούχου, ώστε να καλύπτεται το χρονικό διάστημα της σύμβασης. Σε αντίθετη περίπτωση ο δικαιούχος υπόκειται στις προβλεπόμενες κυρώσεις σύμφωνα με το άρθρο 19 της παρούσας. Σε περίπτωση μη ανανέωσης του μισθωτηρίου θεωρείται ότι διακόπτεται η δράση και η ευθύνη βαρύνει το δικαιούχο.

6. Αιτήσεις

α. Αίτηση Ενιαίας Ενίσχυσης (ΑΕΕ)

Ως Αίτηση Ενιαίας Ενίσχυσης θεωρείται η ετήσια αίτηση που υποβάλλεται για την ενεργοποίηση των ατομικών δικαιωμάτων και τη λήψη των άμεσων ενισχύσεων, στο πλαίσιο του Καν.(ΕΚ) 73/2009, όπως ισχύει κάθε φορά.

β. Αίτηση ενίσχυσης

Ως αίτηση ενίσχυσης θεωρείται η αίτηση που υποβάλλεται από τους ενδιαφερόμενους ώστε να υπαχθούν στο καθεστώς των γεωργοπεριβαλλοντικών ενισχύσεων του μέτρου 2.1.4 του Π.Α.Α.

γ. Αίτηση πληρωμής

Ως αίτηση πληρωμής θεωρείται η ετήσια αίτηση που υποβάλλει ο δικαιούχος γεωργοπεριβαλλοντικών ενισχύσεων για τη χορήγηση της πληρωμής από τις εθνικές αρχές.

δ. Δήλωση εφαρμογής

Ως δήλωση εφαρμογής θεωρείται η ετήσια δήλωση που υποβάλλει ο δικαιούχος με την ολοκλήρωση των ετήσιων δεσμεύσεών του και με την οποία καταθέτει όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά ανά δράση.

7. Πολλαπλή συμμόρφωση

Πολλαπλή συμμόρφωση νοούνται οι κανονιστικές απαιτήσεις διαχείρισης για το περιβάλλον (άρθρο 5 και παράρτημα II του Καν.(ΕΚ) 73/2009) και η καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση (άρθρο 6 και παράρτημα III του Καν.(ΕΚ) 73/2009) όπως ορίζονται στην ΚΥΑ 262385/21.4.2010 (ΦΕΚ. 509 Β'). Στην πολλαπλή συμμόρφωση επίσης συμπεριλαμβάνονται και οι ελάχιστες απαιτήσεις σχετικά με τη χρήση λιπασμάτων και φυτοπροστατευτικών προϊόντων, που θεσπίζονται από την εθνική νομοθεσία, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 39 του Καν. 1698/2005.

8. Δικαιούχοι με δικαίωμα παράτασης

Ως δικαιούχοι με δικαίωμα παράτασης στο πλαίσιο μιας γεωργοπεριβαλλοντικής δράσης του άρθρου 2 της παρούσας απόφασης, θεωρούνται εκείνοι που:

- υπέγραψαν σύμβαση για τη δράση μέχρι και την 31.12.2006 στο πλαίσιο εφαρμογής του άξονα 3 του Εγγράφου Προγραμματισμού Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΠΑΑ) 2000-2006,
- δεν έχει λήξει η περίοδος δέσμευσής τους και τηρούν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις μέχρι και την ημερομηνία δημοσιοποίησης της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος κάθε δράσης, στο πλαίσιο της παρούσας απόφασης.

9. Περίοδος δέσμευσης

Ως περίοδος δέσμευσης θεωρείται η χρονική περίοδος, όπως ορίζεται κατά περίπτωση, στη διάρκεια της οποίας οι δικαιούχοι και το Ελληνικό Δημόσιο δεσμεύονται να τηρήσουν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις.

Ειδικά για τους δικαιούχους με δικαίωμα παράτασης, η περίοδος δέσμευσης έχει διάρκεια το πολύ δύο (2) έτη, αρχίζει από τη λήξη των δεσμεύσεων της προηγούμενης περιόδου και σε καμία περίπτωση δεν δύναται να υπερβεί την 31/12/2013.

10. Συμβατικές υποχρεώσεις

Ως συμβατικές υποχρεώσεις νοούνται οι υποχρεώσεις που αναλαμβάνουν τα συμβαλλόμενα μέρη κατά τη διάρκεια της περιόδου δέσμευσής τους στο πλαίσιο της εφαρμογής συγκεκριμένης δράσης του μέτρου 2.1.4 του Π.Α.Α.

11. Σχέδιο Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (ΣΠΔ)

Ως Σχέδιο Περιβαλλοντικής Διαχείρισης νοείται ένα επιχειρησιακό σχέδιο της εκμετάλλευσης διάρκειας όσο και η περίοδος δέσμευσης, στο οποίο περιγράφονται αναλυτικά τα αγροτεμάχια, οι βοσκότοποι και τα ζώα, ο τρόπος κατοχής, αξιοποίησης και περιβαλλοντικής διαχείρισης καθώς και άλλα στοιχεία σχετικά με την εκμετάλλευση.

Το ΣΠΔ δύναται να συνταχθεί είτε από τον ενδιαφερόμενο είτε από σύμβουλο.

Ειδικά για τις δράσεις 1.1 «Βιολογική γεωργία», 1.2 «Βιολογική κτηνοτροφία», 2.1 «Προστασία των ευαίσθητων στα νιτρικά περιοχών» και 2.2 «Προστασία υδροτοπικών συστημάτων» στην περίπτωση κατά την οποία η εκπόνηση, τροποποίηση και παρακολούθηση της εφαρμογής του ΣΠΔ γίνεται από σύμβουλο, χορηγείται η αναφερόμενη στο Κεφάλαιο Γ ανά δράση, μέγιστη δαπάνη στήριξης ανά έτος.

12. Αγροπεριβαλλοντικός φάκελος

Ως αγροπεριβαλλοντικός φάκελος θεωρείται ο φάκελος που υποχρεούνται να τηρούν οι δικαιούχοι και ο οποίος πρέπει να είναι διαθέσιμος στις ελεγκτικές αρχές σε κάθε ζήτηση. Ο αγροπεριβαλλοντικός φάκελος περιλαμβάνει τα εξής στοιχεία ή παραστατικά:

- Αντίγραφο της υποβληθείσας αίτησης ενίσχυσης
- Υπογεγραμμένη σύμβαση με τις τυχόν τροποποιήσεις της
- Αντίγραφα των ετήσιων αιτήσεων πληρωμής και δηλώσεων εφαρμογής
- Αντίγραφα των ΑΕΕ
- Σχέδιο Περιβαλλοντικής Διαχείρισης με τις τυχόν τροποποιήσεις του
- Αντίγραφο του τηρούμενου στα πλαίσια της πολλαπλής συμμόρφωσης ημερολογίου εργασιών και νόμιμα παραστατικά αγοράς λιπασμάτων και φυτοπροστατευτικών προϊόντων. Στις

περιπτώσεις που ο γεωργός χρησιμοποιεί κοπριά και εφόσον δεν υπάρχει δυνατότητα έκδοσης τιμολογίων, προσκομίζει υπεύθυνη δήλωση στην οποία αναγράφονται η ακριβής ποσότητα κοπριάς και η προέλευση αυτής.

- Κάθε άλλο έγγραφο που αφορά τη δράση ή τις δράσεις που έχει ενταχθεί ο δικαιούχος

13. Μετατροπή ζωικού κεφαλαίου σε MMZ (Μονάδα Μεγάλου Ζώου)

Για τις ανάγκες της παρούσας απόφασης και σύμφωνα με την παράγραφο 13 του άρθρου 27 του Καν.(ΕΚ) 1974/2006, ισχύουν οι παρακάτω ισοδυναμίες:

Ένα (1) βοοειδές ηλικίας άνω των 2 ετών = 1 MMZ
 Ένα (1) βοοειδές ηλικίας 6 μηνών έως 2 ετών = 0,6 MMZ
 Ένα (1) βοοειδές ηλικίας κάτω των 6 μηνών = 0,4 MMZ
 Ένα (1) προβατοειδές ή αιγοειδές = 0,15 MMZ
 Ένα (1) μόνοπλο ηλικίας άνω των 6 μηνών = 1MMZ
 Μία (1) χοιρομητέρα > 50 kg = 0,5 MMZ
 Λοιποί χοίροι = 0,3 MMZ

14. Πυκνότητα βόσκησης

Ως πυκνότητα βόσκησης θεωρείται ο αριθμός των Μονάδων Μεγάλου Ζώου (MMZ) ανά εκτάριο βοσκοτόπου.

Σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 3 της ΚΥΑ 262385/21.4.2010 (ΦΕΚ. 509 Β') η ελάχιστη και η μέγιστη πυκνότητα βόσκησης των βοσκοτόπων ορίζεται σε 0,2 MMZ ανά εκτάριο (Ha) και 3 MMZ ανά εκτάριο (Ha) αντίστοιχα για όλες τις κατηγορίες ζώων, εκτός των περιπτώσεων όπου υπάρχουν αυστηρότερες ρυθμίσεις ανά περιοχή.

15. Μετακινούμενοι κτηνοτρόφοι

Ως μετακινούμενοι κτηνοτρόφοι θεωρούνται εκείνοι οι οποίοι για διάστημα τουλάχιστον πέντε (5) συνεχών μηνών το χρόνο, εκτρέφουν και μετακινούν τα ζώα τους στους βοσκότοπους των ορεινών και μειονεκτικών περιοχών, όπως αυτές καθορίζονται σύμφωνα με την Οδηγία 85/148 ΕΟΚ, ανεξάρτητα από την έδρα της μόνιμης κατοικίας τους.

16. ΟΠΣΑΑ

Ως ΟΠΣΑΑ θεωρείται το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Αγροτικής Ανάπτυξης.

17. Σύστημα

Ως Σύστημα θεωρείται το επί μέρους πληροφοριακό σύστημα που λειτουργεί παράλληλα με το ΟΠΣΑΑ και το ΟΣΔΕ, για τις ανάγκες εφαρμογής των δράσεων του άρθρου 2 της παρούσας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β

ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

Άρθρο 5

Δικαιούχοι

1. Δικαιούχοι των ενισχύσεων της παρούσας μπορούν να κριθούν:

α. οι επαγγελματίες αγρότες, όπως αυτοί ορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 4 της παρούσας

β. κάτοχοι αγροτικής εκμετάλλευσης, όπως αυτοί ορίζονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 4 της παρούσας που πληρούν τις παρακάτω προϋποθέσεις:

αα. Είναι φυσικά πρόσωπα που λαμβάνουν από την απασχόλησή τους σε αγροτική δραστηριότητα το 35% τουλάχιστον του συνολικού τους ετήσιου εισοδήματος, με εξαίρεση τους απασχολούμενους σε αγροτική δραστηριότητα σε νησιά με πληθυσμό μέχρι 100.000 κατοίκους για τους οποίους απαιτείται τουλάχιστον το 25% του συνολικού τους ετήσιου εισοδήματος.

ββ. Είναι νομικά πρόσωπα που λαμβάνουν από την απασχόλησή τους σε αγροτική δραστηριότητα το 50% τουλάχιστον του συνολικού τους ετήσιου εισοδήματός και τα οποία έχουν νομική προσωπικότητα, όπως η έννοια αυτή ορίζεται στο εμπορικό δίκαιο.

γ. Δικαιούχοι – επαγγελματίες αγρότες και κάτοχοι αγροτικής εκμετάλλευσης - με δικαίωμα παράτασης όπως αυτοί ορίζονται στην παράγραφο 8 του άρθρου 4 της παρούσας απόφασης, δύνανται να επεκτείνουν την περίοδο δέσμευσης για δύο το πολύ έτη. Η περίοδος δέσμευσης των δικαιούχων παράτασης δεν μπορεί να εκτείνεται πέραν της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2013.

Η παράταση της σύμβασης των παραπάνω δικαιούχων θα γίνει σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις της παρούσας απόφασης. Σε κάθε περίπτωση οι δικαιούχοι με δικαίωμα παράτασης δεν δύνανται να υποβάλλουν αίτηση ενίσχυσης για νέα ένταξη.

2. Δεν δύνανται να κριθούν δικαιούχοι των ενισχύσεων της παρούσας απόφασης, έστω κι αν πληρούν τις προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, οι ακόλουθες κατηγορίες:

α. Όσοι έχουν ενταχθεί στο καθεστώς της πρόωρης συνταξιοδότησης ή οι σύζυγοι αυτών

β. Όσοι έχουν αποκλεισθεί από τις ενισχύσεις των γεωργοπεριβαλλοντικών μέτρων ή δράσεων και για όσο χρόνο ισχύει ο αποκλεισμός

γ. Διάδοχοι πρόωρης συνταξιοδότησης για τους οποίους έχει εκδοθεί απόφαση αποκλεισμού από τη λήψη οποιασδήποτε ενίσχυσης στον αγροτικό τομέα, για δέκα έτη

δ. Ανήλικα άτομα

Άρθρο 6

Γενικά κριτήρια ένταξης – Δεσμεύσεις

Τα γενικά κριτήρια ένταξης των δράσεων του μέτρου 2.1.4 διακρίνονται σε κριτήρια επιλεξιμότητας και κριτήρια επιλογής, ως ακολούθως:

1. Γενικά κριτήρια επιλεξιμότητας

Οι ενδιαφερόμενοι προκειμένου να ενταχθούν σε κάποια από τις ενισχυόμενες δράσεις του μέτρου 2.1.4 πρέπει να πληρούν τα παρακάτω κριτήρια επιλεξιμότητας:

α. Να υποβάλλουν, με τη διαδικασία του άρθρου 9 της παρούσας απόφασης, αίτηση ενίσχυσης για αγροτεμάχια, βοσκότοπους και ζώα της εκμετάλλευσής τους, τα οποία πρέπει να πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- Είναι δηλωμένα στην πλέον πρόσφατη ΑΕΕ του ενδιαφερόμενου. Στην αίτηση ενίσχυσης δεν δύνανται να συμπεριληφθούν αγροτεμάχια, βοσκότοποι ή ζώα που δεν είναι δηλωμένα στην πλέον πρόσφατη ΑΕΕ του ενδιαφερόμενου.
- Κατέχονται νόμιμα καθ' όλη την περίοδο δέσμευσης, όπως η έννοια ορίζεται στην παράγραφο 5 του άρθρου 4, της παρούσας απόφασης. Αποκλείονται από την ένταξη αγροτεμάχια που είναι ενταγμένα στο μέτρο της δάσωσης γεωργικών γαιών ή σε άλλη αγροπεριβαλλοντική δράση. Εξαιρέση αποτελούν οι δράσεις 1.2 «Βιολογική κτηνοτροφία» και 3.1 «Διατήρηση απειλούμενων αυτόχθονων φυλών αγροτικών ζώων», για τις οποίες μπορεί να δηλωθεί το ίδιο τμήμα της εκμετάλλευσης.
- Τα προτεινόμενα προς ένταξη ζώα να έχουν σημανθεί σύμφωνα με την ισχύουσα κοινοτική και εθνική νομοθεσία.
- Τα προς ένταξη αγροτεμάχια και βοσκότοποι βρίσκονται εντός των περιοχών παρέμβασης της δράσης που οι ενδιαφερόμενοι επιθυμούν να ενταχθούν, όπως αυτές ορίζονται κατά περίπτωση στο κεφάλαιο Γ της παρούσας απόφασης.

2. Γενικά κριτήρια επιλογής

Από τους υποψηφίους που πληρούν καταρχήν τα κριτήρια επιλεξιμότητας της προηγούμενης παραγράφου γίνεται κατάταξη των δικαιούχων ανά δράση. Η σειρά κατάταξης προκύπτει ως άθροισμα της βαθμολογίας που συγκεντρώνουν ξεχωριστά σε κάθε ένα από τα ακόλουθα γενικά κριτήρια επιλογής και της βαθμολογίας που συγκεντρώνουν ξεχωριστά σε κάθε ένα από τα ειδικά κριτήρια επιλογής κάθε δράσης, όπως αναφέρονται στο κεφάλαιο Γ της παρούσας απόφασης.

Γενικά κριτήρια επιλογής	Βαθμοί
Επαγγελματίας αγρότης	50
Νέος γεωργός με επιχειρηματικό σχέδιο μέτρο 1.1.2 του Π.Α.Α 2007-2013	30
Επαγγελματίας αγρότης με αγροτικό εισόδημα μεγαλύτερο ή ίσο του 50% του συνολικού ετήσιου εισοδήματος	20
Έκταση σε περιοχή NATURA 2000 μεγαλύτερη του 50% της συνολικής υπό ένταξη έκτασης	20

Έκταση σε περιοχή NATURA 2000 από 10 έως και 50% της συνολικής υπό ένταξη έκτασης	10
Μόνιμος κάτοικος του Δήμου που βρίσκεται η έδρα της εκμετάλλευσης	10

Σε περίπτωση ισοβαθμίας προηγούνται στη σειρά κατάταξης όσοι συγκεντρώνουν μεγαλύτερη βαθμολογία στα γενικά κριτήρια με την παρακάτω σειρά προτεραιότητας:

1. Έκταση σε περιοχή NATURA 2000 μεγαλύτερη του 50% της συνολικής υπό ένταξη έκτασης
2. Έκταση σε περιοχή NATURA 2000 από 10 έως και 50% της συνολικής υπό ένταξη έκτασης
3. Νέος γεωργός με επιχειρηματικό σχέδιο του μέτρου 1.1.2 του Π.Α.Α 2007-2013
4. Επαγγελματίας αγρότης με αγροτικό εισόδημα μεγαλύτερο ή ίσο του 50% του συνολικού ετήσιου εισοδήματος
5. Επαγγελματίας αγρότης
6. Μόνιμος κάτοικος του Δήμου που βρίσκεται η έδρα της εκμετάλλευσης

Σε περίπτωση νέας ισοβαθμίας λαμβάνονται υπόψη τα ειδικά κριτήρια επιλογής με τη σειρά προτεραιότητας που αναφέρονται ανά δράση στο κεφάλαιο Γ της παρούσας παραγράφου.

Εξαιρέση από τα παραπάνω αποτελούν οι δράσεις 1.1 «Βιολογική γεωργία» και 1.2 «Βιολογική κτηνοτροφία» για τις οποίες σε περίπτωση ισοβαθμίας προηγούνται στη σειρά κατάταξης όσοι συγκεντρώνουν μεγαλύτερη βαθμολογία στα ειδικά κριτήρια επιλογής, με τη σειρά προτεραιότητας που αναφέρεται ανά δράση στο κεφάλαιο Γ της παρούσας απόφασης και σε περίπτωση νέας ισοβαθμίας λαμβάνονται υπόψη τα γενικά κριτήρια με την σειρά προτεραιότητας που αναφέρεται στην παραπάνω παράγραφο.

3. Δεσμεύσεις

Οι αιτούντες με την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης δεσμεύονται για τα παρακάτω:

α. Να αρχίζουν την 16^η Οκτωβρίου του έτους υποβολής της αίτησης ενίσχυσης να εφαρμόζουν τις δεσμεύσεις των παραγράφων β, γ, δ, ε και στ που ακολουθούν και τις ειδικές δεσμεύσεις της δράσης για την οποία έχουν υποβάλλει αίτηση ενίσχυσης, όπως προβλέπεται στο κεφάλαιο Γ της παρούσας. Στην περίπτωση που μέχρι την 16^η Οκτωβρίου δεν έχει εκδοθεί η απόφασης έγκρισης δικαιούχων του άρθρου 11 της παρούσας, ο υποψήφιος δικαιούχος ξεκινά την εφαρμογή των δεσμεύσεων με δική του ευθύνη.

Εξαιρέση αποτελούν οι δράσεις στις οποίες η ημερομηνία έναρξης των δεσμεύσεων ορίζεται διαφορετικά στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Ειδικά για τους δικαιούχους με δικαίωμα παράτασης, διευκρινίζεται ότι οι δεσμεύσεις τους αρχίζουν από τη λήξη των δεσμεύσεων της προηγούμενης περιόδου.

β. Να τηρούν στο σύνολο της εκμετάλλευσής τους τις απαιτήσεις της πολλαπλής συμμόρφωσης, σύμφωνα με τις εθνικές και κοινοτικές αποφάσεις και βάσει των εγκυκλίων του οργανισμού πληρωμής.

γ. Να εφαρμόζουν το εγκεκριμένο ΣΠΔ.

δ. Να τηρούν αγροπεριβαλλοντικό φάκελο, ο οποίος φυλάσσεται από τους δικαιούχους για τρία επιπλέον έτη μετά την ημερομηνία της τελευταίας πληρωμής.

ε. Να υποβάλλουν κατ' έτος αίτηση πληρωμής και δήλωση εφαρμογής με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 17 της παρούσας απόφασης.

στ. Να δέχονται και να διευκολύνουν τους ελέγχους του άρθρου 18 της παρούσας, που πραγματοποιούν εξουσιοδοτημένα εθνικά και κοινοτικά όργανα.

Άρθρο 7

Ένταξη Πράξης – Χρηματοδότηση

Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος

1. Η ΕΥΕ ΠΑΑ - Ανταγωνιστικότητα προωθεί για έγκριση στον Ειδικό Γραμματέα του ΥΠΑΑΤ απόφαση ένταξης/χρηματοδότησης για το μέτρο 214. Η απόφαση ένταξης/χρηματοδότησης της πράξης μετά την έγκρισή της και με ευθύνη της ΕΥΕ ΠΑΑ-Ανταγωνιστικότητα καταχωρίζεται στο ΟΠΣΑΑ.

2. Ο φορέας εφαρμογής, με βάση τις διαθέσιμες πιστώσεις και με τη σύμφωνη γνώμη της ΕΥΕ ΠΑΑ-Ανταγωνιστικότητα, προωθεί για έγκριση στον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων απόφαση πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την υποβολή αιτήσεων ενίσχυσης ανά δράση από τους ενδιαφερόμενους, που πληρούν τα γενικά κριτήρια επιλεξιμότητας του άρθρου 6 της παρούσας απόφασης και τα ειδικά κριτήρια επιλεξιμότητας ανά δράση του Κεφαλαίου Γ.

Στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος ορίζονται ανά προκηρυχθείσα δράση τα κατωτέρω:

- Ο τόπος και η περίοδος υποβολής της αίτησης ενίσχυσης
- Το υπόδειγμα της αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά
- Τα γενικά και ειδικά κριτήρια ένταξης
- Οι δεσμεύσεις των δικαιούχων
- Ο τρόπος υπολογισμού και χορήγησης της ενίσχυσης
- Οι προβλεπόμενες κυρώσεις
- Ο προϋπολογισμός
- Οι αρμόδιες υπηρεσίες και ο διαδικτυακός τόπος για την παροχή πληροφοριών

3. Στοιχεία της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος μετά την έγκρισή της και με ευθύνη της ΕΥΕ –ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα καταχωρίζονται στο ΟΠΣΑΑ και στο Σύστημα. Επιπλέον η πρόσκληση διαβιβάζεται στους φορείς υλοποίησης και αναρτάται στον δικτυακό τόπο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Αποδεικτικά στοιχεία της ανάρτησης στο διαδίκτυο τηρούνται από το φορέα εφαρμογής.

Άρθρο 8

Ενημέρωση ενδιαφερομένων

Οι φορείς υλοποίησης προβαίνουν το αργότερο εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από τη λήψη της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, στις παρακάτω ενέργειες:

1. Θυροκόλληση για διάστημα δεκαπέντε (15) τουλάχιστον εργάσιμων ημερών στον πίνακα ανακοινώσεων της ΔΑΟ της Περιφέρειας και της Δ/σης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) της Περιφερειακής Ενότητας .
2. Αποστολή της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος στους Δήμους της περιοχής ευθύνης των φορέων υλοποίησης με την επισήμανση ότι αυτή πρέπει να δημοσιοποιηθεί με κάθε πρόσφορο μέσο και να θυροκολληθεί για διάστημα δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών στον πίνακα ανακοινώσεων της έδρας του Δήμου και των Δημοτικών και Τοπικών Κοινοτήτων του.

3. Όπου ενδείκνυται λαμβάνονται πρόσθετα μέτρα δημοσιότητας με συνεργασία των εμπλεκόμενων φορέων, όπως οργάνωση ημερίδων.

Αποδεικτικά της δημοσιοποίησης της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος τηρούνται στα αρχεία του φορέα υλοποίησης.

Άρθρο 9

Υποβολή αίτησης ενίσχυσης

Οι ενδιαφερόμενοι για να ενταχθούν στη δράση, υποβάλλουν αίτηση ενίσχυσης προς το φορέα υλοποίησης και όπως ορίζεται στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

A. Η αίτηση ενίσχυσης είναι πλήρης εφόσον συνοδεύεται από τα παρακάτω:

1. Αίτηση εκδήλωσης ενδιαφέροντος πλήρως συμπληρωμένη και υπογεγραμμένη, σύμφωνα με υπόδειγμα.
2. Παραστατικά που τεκμηριώνουν τα κριτήρια ένταξης, τα οποία είναι:
  - α. Φωτοτυπία των δύο όψεων της αστυνομικής ταυτότητας ή άλλου δημόσιου εγγράφου που να πιστοποιεί την ταυτοπροσωπία.
  - β. Βεβαίωση εγγραφής στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων.
  - γ. Αντίγραφα παραστατικών νόμιμης κατοχής των αγροτεμαχίων ή των βοσκοτόπων τα οποία περιλαμβάνονται στην αίτηση ενίσχυσης.
  - δ. Φωτοτυπία της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας στην περίπτωση κτηνοτροφικών μονάδων για τις δράσεις 1.2 «Βιολογική κτηνοτροφία», 1.3 «Εκτατικοποίηση της κτηνοτροφίας», 3.1 «Διατήρηση απειλούμενων με εγκατάλειψη φυλών αγροτικών ζώων» και 3.5 «Προστασία Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Ζακύνθου», όπου απαιτείται σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία. Σε περίπτωση μη προσκόμισης της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας και εφόσον έχει υποβληθεί η σχετική για την έκδοσή της αίτηση, αντίγραφο της οποίας προσκομίζεται στον φορέα υλοποίησης, δίνεται η δυνατότητα υποβολής της άδειας μαζί με τη δήλωση εφαρμογής του πρώτου έτους πληρωμής. Ο αριθμός και το είδος των ζώων στην αίτηση ενίσχυσης δεν πρέπει να ξεπερνά τη δυναμικότητα της μονάδας για την οποία έχει εκδοθεί η εν λόγω άδεια ίδρυσης και λειτουργίας ή της σχετικής αίτησης.
  - ε. Αντίγραφο της ΑΕΕ για ένα από τα δύο τελευταία έτη που προηγούνται του έτους της πιο πρόσφατης ΑΕΕ, για τις δράσεις 2.1 «Προστασία των ευαίσθητων στα νιτρικά περιοχών» και 2.2 «Προστασία υδροτοπικών συστημάτων», κατόπιν επιλογής του αιτούντος.
- στ. Καταστατικό σύστασης της εταιρείας προκειμένου για νομικά πρόσωπα και ορισμός εκπροσώπου που υπογράφει τη σύμβαση και έχει την ευθύνη της εφαρμογής της.
- ζ. Ενημερωμένο μητρώο καταγραφής του ζωικού κεφαλαίου ανά κατηγορία ζώου από το αρμόδιο τμήμα της ΔΑΟΚ για τις δράσεις 1.2 «Βιολογική κτηνοτροφία», 1.3 «Εκτατικοποίηση της κτηνοτροφίας», 3.1 «Διατήρηση απειλούμενων με εγκατάλειψη φυλών αγροτικών ζώων» και 3.5 «Προστασία Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Ζακύνθου».

- η. Βεβαίωση εγγραφής στα Γενεαλογικά Βιβλία της φυλής ή Γενεαλογικά πιστοποιητικά που εκδίδονται από το αρμόδιο Κέντρο Γενετικής Βελτίωσης Ζώων για τη δράση 3.1 «Διατήρηση απειλούμενων αυτόχθονων φυλών αγροτικών ζώων».
  - θ. Λοιπά ειδικά δικαιολογητικά, όπως αυτά ορίζονται ανά δράση στο κεφάλαιο Γ της παρούσας απόφασης.
3. Σχέδιο Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (ΣΠΔ) της προτεινόμενης για ενίσχυση εκμετάλλευσης στο οποίο περιγράφεται λεπτομερώς ο τρόπος εφαρμογής των δεσμεύσεων.

Με βάση το εγκεκριμένο ΣΠΔ υπολογίζεται μηχανογραφικά το ετήσιο και το συνολικό ποσό της ενίσχυσης, λαμβανομένων υπόψη του ύψους της ενίσχυσης ανά δράση και του τρόπου αξιοποίησης της προτεινόμενης για ενίσχυση εκμετάλλευσης και της περιόδου δέσμευσης.

Στην περίπτωση επιλογής συμβούλου υπεύθυνου για την εκπόνηση και παρακολούθηση της εφαρμογής του ΣΠΔ, για τις δράσεις στις οποίες υπάρχει πρόβλεψη σχετικής δαπάνης, όπως αναφέρεται στη παράγραφο 11 του άρθρου 4 της παρούσας απόφασης, απαιτείται η ύπαρξη ιδιωτικού συμφωνητικού μεταξύ των συμβαλλομένων μερών δηλαδή του δικαιούχου και του συμβούλου. Αντίγραφο του παραπάνω συμφωνητικού οφείλει να υποβάλλει ο δικαιούχος στο φορέα υλοποίησης με τη δήλωση εφαρμογής του πρώτου έτους.

- 4. Αντίγραφο πρώτης σελίδας του τραπεζικού βιβλιαρίου σε περίπτωση που είναι διαφορετικός από αυτόν που έχει δηλωθεί στην ΑΕΕ.
- 5. Οι δικαιούχοι παράτασης οφείλουν να καταθέσουν τα παραπάνω δικαιολογητικά πλην των 2α, 2στ (εφόσον δεν έχει επέλθει αλλαγή στο νομικό πρόσωπο) και 2ζ (εφόσον δεν έχει επέλθει αλλαγή στη σύσταση του ζωικού κεφαλαίου). Σε ότι αφορά τα δικαιολογητικά της παραγράφου 2γ προσκομίζονται νέα μισθωτήρια συμβόλαια για τα ενοικιαζόμενα αγροτεμάχια των οποίων έχει λήξει η περίοδος μίσθωσης.

B. Για την αίτηση ενίσχυσης, ισχύουν επίσης τα παρακάτω:

- 1. Η κάθε αίτηση ενίσχυσης υποβάλλεται σε έναν μόνο φορέα υλοποίησης, ανεξάρτητα αν η εκμετάλλευση βρίσκεται σε περισσότερους του ενός νομούς οι οποίοι υπάγονται σε διαφορετικούς φορείς υλοποίησης. Στην τελευταία περίπτωση, η αίτηση ενίσχυσης υποβάλλεται στον τόπο υποβολής της ΑΕΕ.
- 2. Το ελάχιστο μέγεθος αγροτεμαχίου το οποίο δύναται να συμπεριληφθεί στην αίτηση ενίσχυσης είναι 0,05 εκτάρια (Ha).
- 3. Στην περίπτωση που τα δικαιολογητικά κατοχής της αγροτικής εκμετάλλευσης έχουν κατατεθεί στο φορέα υλοποίησης για άλλες δράσεις ή προγράμματα, δεν είναι απαραίτητο να επανυποβληθούν, αλλά πρέπει να αναφέρεται η δράση ή το πρόγραμμα στο πλαίσιο του οποίου έχουν ήδη υποβληθεί.
- 4. Οι διακατεχόμενες εκτάσεις βοσκοτόπων για τις οποίες η διακατοχή αναγνωρίζεται είτε με δικαστικές αποφάσεις είτε με πράξεις της Διοίκησης, είναι επιλέξιμες για ένταξη στις αντίστοιχες δράσεις υπό την προϋπόθεση ότι δεν υπάρχει σε ισχύ απαγορευτική διάταξη βόσκησης.
- 5. Οι κάτοχοι μετακινούμενων ποιμνίων, όπως η έννοια ορίζεται στην παράγραφο 15 του άρθρου 4 της παρούσας απόφασης είναι δυνατόν να ενταχθούν στις δράσεις 1.2 «Βιολογική κτηνοτροφία», 1.3 «Εκτατικοποίηση της κτηνοτροφίας» και 3.1 «Διατήρηση απειλούμενων αυτόχθονων φυλών αγροτικών ζώων» με εκτάσεις βοσκοτόπων, οι οποίες βρίσκονται τόσο στη χειμερινή όσο και στη θερινή περιοχή βόσκησης. Ειδικότερα για τη δράση 1.3 «Εκτατικοποίηση της κτηνοτροφίας», οι

κάτοχοι των μετακινούμενων ποιμνίων μπορούν να υποβάλλουν αίτηση ενίσχυσης με εκτάσεις βοσκοτόπων που είναι ενταγμένες στο σύστημα διαχείρισης της δράσης και βρίσκονται ή στη χειμερινή ή στη θερινή περιοχή βόσκησης ή και στις δύο.

6. Για την τεκμηρίωση της μόνιμης εγκατάστασης του υποψήφιου δικαιούχου στον τόπο που βρίσκεται η έδρα της εκμετάλλευσής του, απαιτείται βεβαίωση του δημάρχου. Σε περιπτώσεις αμφιβολιών το μόνιμο της κατοικίας εξετάζεται και το βάρος της απόδειξης φέρει ο ενδιαφερόμενος (αποδείξεις οργανισμών κοινής ωφελείας κ.ά). Επισημαίνεται ότι η ύπαρξη οικογενειακής μερίδας ή η εγγραφή στους εκλογικούς καταλόγους δεν συνεπάγεται κατ' ανάγκη και την ύπαρξη μόνιμης κατοικίας.
7. Για την τεκμηρίωση της ιδιότητας του νέου γεωργού απαιτείται απόφαση ένταξης στο μέτρο 1.1.2 «Εγκατάσταση νέων γεωργών» του Π.Α.Α 2007-2013, που αναζητείται αυτεπάγγελτα από τους φορείς υλοποίησης.
8. Η πιστοποίηση της προτεινόμενης για ένταξη έκτασης εντός περιοχών του Δικτύου Natura 2000 γίνεται μηχανογραφικά.
9. Ο φορέας υλοποίησης της δράσης έχει δικαιοδοσία να ζητήσει επιπλέον δικαιολογητικά, σε περίπτωση που υπάρχουν αμφιβολίες για την ορθότητα των όσων δηλώνουν οι ενδιαφερόμενοι κατά την αίτηση ενίσχυσης.
10. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να καταθέσουν αιτήσεις ενίσχυσης σε μια μόνο πρόσκληση για μια δράση του μέτρου 214. Εξαιρέση αποτελούν οι δράσεις 1.2 «Βιολογική κτηνοτροφία» και 3.1 «Διατήρηση απειλούμενων αυτόχθονων φυλών αγροτικών ζώων» οι οποίες είναι δυνατόν να συνδυαστούν για το ίδιο τμήμα της προτεινόμενης για ένταξη εκμετάλλευσης και οι δράσεις 1.1 «Βιολογική γεωργία» και 1.2 «Βιολογική κτηνοτροφία» οι οποίες είναι δυνατόν να συνδυαστούν για διαφορετικά αγροτεμάχια της προτεινόμενης για ένταξη εκμετάλλευσης.

Άρθρο 10

Καταχώρηση και διαδικασία αξιολόγησης αιτήσεων ενίσχυσης

1. Καταχώρηση αιτήσεων

Η υποβολή της αίτησης ενίσχυσης από τους ενδιαφερόμενους γίνεται ηλεκτρονικά στους αρμόδιους φορείς υλοποίησης ή σε άλλο φορέα στον οποίο ανατίθεται η σχετική αρμοδιότητα στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Μετά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των αιτήσεων ενίσχυσης ο αρμόδιος φορέας υλοποίησης προβαίνει στην αξιολόγηση του συνόλου των αιτήσεων ενίσχυσης.

2. Διαδικασία αξιολόγησης αιτήσεων

Η αξιολόγηση των αιτήσεων ενίσχυσης πραγματοποιείται με ευθύνη γεωτεχνικού, ο οποίος ορίζεται από τον προϊστάμενο του φορέα υλοποίησης. Η διαδικασία αξιολόγησης ολοκληρώνεται σε 20 εργάσιμες ημέρες από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των φακέλων υποψηφιότητας ή όπως καθορίζεται ανά δράση στην αντίστοιχη πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Η αξιολόγηση των αιτήσεων ενίσχυσης περιλαμβάνει τα παρακάτω στάδια:

α. Διοικητικός έλεγχος

Ο διοικητικός έλεγχος γίνεται στο σύνολο των αιτήσεων ενίσχυσης με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 18 της παρούσας απόφασης.

β. Επιτόπιος έλεγχος

Ο επιτόπιος έλεγχος πραγματοποιείται μόνον σε περιπτώσεις καταγγελιών ή υπονοιών για απάτη.

3. Κατάταξη αιτήσεων με βάση τη σειρά βαθμολογίας

Μετά την ολοκλήρωση των ελέγχων οι αιτούντες κατατάσσονται με φθίνουσα σειρά και με βάση τη συνολική βαθμολογία που συγκεντρώνουν στα γενικά και στα ειδικά κριτήρια επιλογής.

Στη συνέχεια και βάσει των διαθέσιμων πιστώσεων ανά Περιφερειακή Ενότητα οι αιτούντες κατατάσσονται σε δύο κατηγορίες:

α. σε καταρχήν δικαιούχους και

β. σε επιλαχόντες

Σε χωριστή κατάσταση καταχωρίζονται οι απορριπτόμενοι με τους λόγους απόρριψής τους.

Σε ότι αφορά τους δικαιούχους παράτασης η αξιολόγηση των αιτήσεων ενίσχυσης αυτών πραγματοποιείται σύμφωνα με τα γενικά και ειδικά κριτήρια επιλεξιμότητας. Επιπλέον οι δικαιούχοι παράτασης δεν βαθμολογούνται με βάση τα γενικά και ειδικά κριτήρια επιλογής και δεν πραγματοποιείται κατάταξη αυτών, με την προϋπόθεση ότι το συνολικό αιτούμενο ποσό ενίσχυσης δεν ξεπερνά τον προϋπολογισμό της προκήρυξης.

Οι αιτούντες δικαιούχοι παράτασης κατατάσσονται σε δύο κατηγορίες:

α. σε καταρχήν δικαιούχους

β. σε απορριπτόμενους με τους λόγους απόρριψής τους

Σε περίπτωση βαθμολόγησης η κατάταξη των δικαιούχων παράτασης περιλαμβάνει και την κατηγορία επιλαχόντες.

4. Δημοσιοποίηση

Οι φορείς υλοποίησης, μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης και κατάταξης, ενημερώνουν την ΕΥΕ ΠΑΑ – Ανταγωνιστικότητα και τον φορέα εφαρμογής για την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης.

Η ΕΥΕ ΠΑΑ - Ανταγωνιστικότητα, αφού διασφαλίσει μέσω δειγματοληπτικών ελέγχων ότι τηρούνται τα κριτήρια ένταξης, ενημερώνει τους φορείς υλοποίησης να δημοσιοποιήσουν τις καταστάσεις με τους:

- καταρχήν δικαιούχους
- επιλαχόντες
- απορριπτόμενους

με τους εξής τρόπους:

αα) Θυροκόλληση για διάστημα δέκα (10) τουλάχιστον εργασίμων ημερών στον πίνακα ανακοινώσεων της Δ/σης Αγροτικής Οικονομίας της Περιφέρειας και της Δ/σης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (Δ.Α.Ο.Κ) της Περιφερειακής Ενότητας.

ββ) Αποστολή των καταστάσεων στους Δήμους της περιοχής ευθύνης τους με την επισήμανση ότι αυτές πρέπει να δημοσιοποιηθούν με κάθε πρόσφορο μέσο και τουλάχιστον να θυροκολληθούν για διάστημα δέκα (10) εργάσιμων ημερών στον πίνακα ανακοινώσεων της έδρας του Δήμου και των Τοπικών και Δημοτικών Κοινοτήτων του.

Αποδεικτικά της δημοσιοποίησης των καταστάσεων τηρούνται στα αρχεία του φορέα υλοποίησης.

Οι καταστάσεις με τους καταρχήν δικαιούχους, επιλαχόντες και απορριπτόμενους, οι οποίες περιλαμβάνουν τη συνολική βαθμολογία που συγκεντρώνουν και τους λόγους απόρριψης αντίστοιχα, φέρουν την επισήμανση ότι η οριστική κρίση γίνεται μετά την ολοκλήρωση της εξέτασης των ενστάσεων που ενδεχομένως θα υποβληθούν.

5. Ενστάσεις

Οι ενδιαφερόμενοι, εντός επτά (7) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία της πρώτης δημοσιοποίησης στους Δήμους, μπορούν να υποβάλλουν ένσταση κατά των καταστάσεων των καταρχήν δικαιούχων, επιλαχόντων και απορριπτόμενων. Η ένσταση υποβάλλεται στο φορέα υλοποίησης και εξετάζεται από τριμελή επιτροπή που συγκροτείται σε επίπεδο φορέα υλοποίησης με απόφαση του Περιφερειάρχη της αντίστοιχης Περιφέρειας και στην οποία συμμετέχει τουλάχιστον ένας γεωτεχνικός. Η εξέταση της ένστασης γίνεται εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία υποβολής της.

Στις ανωτέρω επιτροπές δεν μπορούν να συμμετέχουν μέλη τα οποία διεξήγαγαν σε προγενέστερο στάδιο οποιονδήποτε έλεγχο που αφορούσε την αξιολόγηση της αίτησης ενίσχυσης του ενιστάμενου.

Οι ενστάσεις, καθώς και τα αποτελέσματα της εξέτασής τους, καταχωρίζονται στο σύστημα.

Τα τελικά αποτελέσματα των ενστάσεων θεωρούνται οριστικά και κοινοποιούνται στον φορέα υλοποίησης, ώστε να οριστικοποιηθεί η κατάσταση των καταρχήν δικαιούχων, επιλαχόντων και απορριπτόμενων.

6. Κατάρτιση οριστικών καταστάσεων και δημοσιοποίηση αυτών

Μετά την οριστικοποίηση των καταρχήν δικαιούχων, επιλαχόντων και απορριπτόμενων, οι φορείς υλοποίησης δημοσιοποιούν τις εν λόγω καταστάσεις με θυροκόλληση στην έδρα τους και τις αποστέλλουν στους Δήμους ευθύνης τους με την επισήμανση ότι αυτές πρέπει να δημοσιοποιηθούν με κάθε πρόσφορο μέσο για ενημέρωση των ενδιαφερόμενων.

Άρθρο 11

Έγκριση δικαιούχων

1. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας του άρθρου 10, οι φορείς υλοποίησης διαβιβάζουν στον φορέα εφαρμογής έντυπα και ηλεκτρονικά, φάκελο ανά πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, ο οποίος περιλαμβάνει τα παρακάτω:

α. Εισήγηση του φορέα υλοποίησης, όπου μεταξύ άλλων αναφέρονται αναλυτικά οι τρόποι με τους οποίους δημοσιοποιήθηκε η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος της κάθε δράσης.

β. Αντίγραφα των συγκεντρωτικών εκθέσεων ελέγχου του άρθρου 18 της παρούσας

γ. Αντίγραφα των καταστάσεων των καταρχήν δικαιούχων, επιλαχόντων και απορριπτόμενων με τη συνολική τους βαθμολογία και με αναφορά στους λόγους απόρριψης για τους απορριπτόμενους. Ειδικά στην περίπτωση των καταρχήν δικαιούχων και των επιλαχόντων στις καταστάσεις, πλην της συνολικής βαθμολογίας και του ονοματεπώνυμου, εμφανίζεται ο ΑΦΜ, η εντάξιμη έκταση ή και τα ζώα και το

συνολικό ποσό οικονομικής ενίσχυσης μέχρι την ολοκλήρωση των δεσμεύσεων κατά περίπτωση, όπως αυτό υπολογίζεται ανά δράση με βάση τα αναφερόμενα στο κεφάλαιο Γ της παρούσας. Επιπλέον στις καταστάσεις αναγράφεται όποιο άλλο στοιχείο κρίνεται αναγκαίο κατά δράση. Αντίστοιχος φάκελος αποστέλλεται από τον φορέα υλοποίησης και για τους δικαιούχους παράτασης ξεχωριστά.

2. Ο φορέας εφαρμογής, αφού:

α. εξακριβώσει την πραγματοποίηση των ελέγχων του άρθρου 18 της παρούσας και την τήρηση της διαδικασίας αξιολόγησης των αιτήσεων ενίσχυσης,

β. διασφαλίσει ότι οι οικονομικές απαιτήσεις των καταρχήν δικαιούχων είναι σύμφωνες με την κατανομηθείσα πίστωση ανά Περιφερειακή Ενότητα,

γ. ενημερώσει την ΕΥΕ ΠΑΑ - Ανταγωνιστικότητα για τα αποτελέσματα των ελέγχων,

δ. αποστέλλει στην ΕΥΕ ΠΑΑ - Ανταγωνιστικότητα τα στοιχεία που τυχόν θα ζητηθούν απ' αυτή, προκειμένου να πραγματοποιήσει τους απαραίτητους ελέγχους για την επαλήθευση της τήρησης των διατάξεων της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας,

εισηγείται στον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων την έκδοση απόφασης έγκρισης δικαιούχων, επιλαχόντων και απορριπτόμενων.

3. Οι αποφάσεις έγκρισης της προηγούμενης παραγράφου με ευθύνη του φορέα εφαρμογής:

α. Αναρτώνται στο διαδικτυακό τόπο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και

β. κοινοποιούνται στο φορέα υλοποίησης προκειμένου να προβεί στις ενέργειες του άρθρου 12 της παρούσας απόφασης καθώς και στον οργανισμό πληρωμής και στους φορείς διαχείρισης.

4. Ο φορέας εφαρμογής επικαιροποιεί το περιεχόμενο της ανωτέρω απόφασης έγκρισης, εφόσον κριθεί αναγκαίο, μία φορά κάθε ημερολογιακό έτος με τη διαδικασία του άρθρου 15 της παρούσας.

Άρθρο 12

Διαχείριση και υπογραφή συμβάσεων

1. α. Οι φορείς υλοποίησης με τη λήψη της απόφασης έγκρισης του άρθρου 11 της παρούσας ενημερώνουν με κάθε πρόσφορο τρόπο τους δικαιούχους ότι εντός 10 εργασίμων ημερών πρέπει να προσέλθουν στην έδρα του αρμόδιου φορέα υλοποίησης προκειμένου να υπογράψουν τη σχετική σύμβαση. Η μη προσέλευση του υποψηφίου προς ένταξη για υπογραφή της σύμβασης μετά την παρέλευση της προθεσμίας, συνεπάγεται μη ένταξη του στη δράση, με εξαίρεση τις περιπτώσεις ανωτέρας βίας.

β. Αν εντός του καθορισμένου διαστήματος για την υπογραφή της σύμβασης, ο δικαιούχος δεν προσέλθει να υπογράψει τη σύμβαση τότε δύναται τη θέση του να καταλάβει ο πρώτος επιλαχών δικαιούχος. Στους επιλαχόντες δίνεται επιπλέον προθεσμία πέντε (5) εργασίμων ημερών από τη λήξη της προθεσμίας υπογραφής των συμβάσεων προκειμένου να υπογράψουν τη σύμβαση. Μετά το πέρας και της νέας καταληκτικής ημερομηνίας για την υπογραφή των συμβάσεων η κατάσταση με τους επιλαχόντες του άρθρου 11 της παρούσας καταργείται. Οι επιλαχόντες και οι απορριφθέντες, των

οποίων η απόρριψη δεν οφείλεται σε υποβολή εκ προθέσεως ανακριβών στοιχείων, δύναται να επανέλθουν με νέα αίτηση ενίσχυσης κατά την επόμενη πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

γ. Μετά την υπογραφή της η σύμβαση πρωτοκολλείται από τον φορέα υλοποίησης.

2. Η σύμβαση πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τα παρακάτω:

- τα συμβαλλόμενα μέρη
- το σκοπό και το αντικείμενο της σύμβασης
- τη διάρκεια της σύμβασης
- τις υποχρεώσεις των συμβαλλομένων μερών
- το ύψος ενίσχυσης και τη διαδικασία χορήγησης αυτής
- τους ελέγχους και τις κυρώσεις που προβλέπονται σε εφαρμογή εθνικών και κοινοτικών διατάξεων σε περίπτωση αθέτησης των όρων της σύμβασης
- τις περιπτώσεις ανάκλησης της σύμβασης και επιστροφής ως αχρεωστήτως των καταβληθέντων ποσών
- υποχρεωτικά τον εξής όρο «Ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων διατηρεί το δικαίωμα τροποποίησης των όρων της παρούσας σύμβασης σε περίπτωση που αυτό καταστεί αναγκαίο από την Εθνική και τη Κοινοτική νομοθεσία»

Η σύμβαση συνοδεύεται από ΣΠΔ το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι αυτής. Το ΣΠΔ και η σύμβαση τροποποιούνται αν απαιτείται, όπως ορίζεται στο άρθρο 14 της παρούσας.

3. Μετά τη λήξη της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου 2007-2013, οι δικαιούχοι που εξακολουθούν να έχουν ενεργές συμβάσεις, εφόσον επιθυμούν να συνεχίσουν την εφαρμογή της δράσης για την οποία έχουν υπογράψει σύμβαση, αναλαμβάνουν την υποχρέωση, να προσαρμόσουν τις δεσμεύσεις τους σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του νέου προγράμματος όπως αυτό θα προκύψει κατά τη νέα προγραμματική περίοδο. Σε αντίθετη περίπτωση, μπορούν να διακόψουν τη σύμβαση χωρίς να τους επιβληθούν κυρώσεις.

4. Η σύμβαση υπογράφεται σε δύο αντίγραφα, εκ των οποίων ένα αντίγραφο λαμβάνει ο δικαιούχος για τον αγροπεριβαλλοντικό του φάκελο και ένα αντίγραφο παραμένει στο φάκελο που τηρείται για τον δικαιούχο στο φορέα υλοποίησης.

5. Στοιχεία των συμβάσεων, με ευθύνη του φορέα υλοποίησης, καταχωρίζονται στο Σύστημα, από το οποίο ενημερώνονται ο φορέας εφαρμογής, ο οργανισμός πληρωμής και οι φορείς διαχείρισης.

6. Για κάθε ενδιαφερόμενο (δικαιούχο, επιλαχόντα και απορριπτόμενο) τηρείται στο φορέα υλοποίησης φάκελος με όλα τα απαραίτητα κατά περίπτωση δικαιολογητικά καθώς και κάθε άλλο έγγραφο που προσκομίζεται στο πλαίσιο υλοποίησης της δράσης.

Άρθρο 13

Ανάκληση συμβάσεων

1. Ανάκληση της σύμβασης γίνεται με απόφαση του φορέα υλοποίησης, εφόσον προς τούτο γίνει αίτηση του δικαιούχου ή εφόσον από τους ελέγχους προκύψουν σοβαρές παραβάσεις των όρων χορήγησης της ενίσχυσης, που οδηγούν σε αποβολή.

2. Ως ημερομηνία έναρξης ισχύος της ανάκλησης νοείται η ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ανάκλησης της σύμβασης από τον φορέα υλοποίησης ανεξάρτητα από την ημερομηνία έκδοσης της τροποποιητικής απόφασης έγκρισης δικαιούχων και εφόσον αυτή πραγματοποιηθεί.
3. Ο φορέας υλοποίησης ενημερώνει το φορέα εφαρμογής για τις ανακλήσεις των συμβάσεων, με τη διαδικασία του άρθρου 15 της παρούσας.

Άρθρο 14

Τροποποίηση της σύμβασης και του ΣΠΔ – Μεταβίβαση

1. Τροποποίηση της σύμβασης του άρθρου 12 της παρούσας απόφασης δύναται να πραγματοποιείται:
  - α. Μετά από αίτηση του δικαιούχου εφόσον:
    - αα. Συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας
      - ββ. Μέρος ή το σύνολο της εκμετάλλευσης και οι αντίστοιχες αναληφθείσες υποχρεώσεις μεταβιβαστούν σε άλλο πρόσωπο για το υπόλοιπο της δέσμευσης. Η τροποποίηση αυτή μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο μία φορά σε όλη τη διάρκεια της περιόδου δέσμευσης εκτός των περιπτώσεων ανωτέρας βίας και εξαιρετικών περιπτώσεων του άρθρου 22 της παρούσας απόφασης.
      - γγ. Συντρέχουν λόγοι μείωσης της έκτασης. Η παρούσα τροποποίηση μπορεί να πραγματοποιείται μια φορά ετησίως.

Δεν εγκρίνονται τροποποιήσεις της σύμβασης που οδηγούν σε υπέρβαση του εγκεκριμένου ύψους ενίσχυσης του δικαιούχου για τα έτη μέχρι τη λήξη της παρούσας προγραμματικής περιόδου.

- β. Από τον φορέα υλοποίησης, ως αποτέλεσμα της πραγματοποίησης ελέγχων και εφόσον κριθεί απαραίτητο.

Τροποποίηση της σύμβασης δικαιολογείται εφόσον μετά την πραγματοποίηση των προβλεπόμενων ελέγχων του άρθρου 18 της παρούσας, διαπιστωθεί απόκλιση στα δηλωθέντα στοιχεία. Η τροποποίηση γίνεται με τη σύμφωνη γνώμη του δικαιούχου, έχει ισχύ από το επόμενο έτος εφαρμογής, πραγματοποιείται μετά την επιβολή κυρώσεων και μόνον εφόσον πρόκειται για απόκλιση με μόνιμο χαρακτήρα.

- γ. Μετά από τροποποίηση του θεσμικού ή κανονιστικού πλαισίου και εφόσον αυτό προβλέπεται στην αρχική σύμβαση.

2. Για τις μεταβιβάσεις ισχύουν τα εξής:

- α. Σε περίπτωση μεταβίβασης ο διάδοχος αναλαμβάνει όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του μεταβιβάζοντος που απορρέουν από την έννομη σχέση μεταξύ του μεταβιβάζοντος και της αρμόδιας αρχής, την οποία δημιουργεί η υπογραφείσα σύμβαση.

β. Αποδέκτης της μεταβίβασης δύναται να είναι μόνο ένα πρόσωπο. Σε περίπτωση που ο αποδέκτης της μεταβίβασης δεν είναι δικαιούχος της εν λόγω δράσης, τότε ελέγχεται εάν στο πρόσωπό του συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 5 περί δικαιούχων.

γ. Σε περίπτωση που ο αποδέκτης της μεταβίβασης είναι ήδη δικαιούχος της δράσης σύμφωνα με άλλη πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, τότε οι δεσμεύσεις για κάθε τμήμα της ενταγμένης εκμετάλλευσης τηρούνται χωριστά.

δ. Σε περίπτωση ένταξης του δικαιούχου στο μέτρο της πρόωρης συνταξιοδότησης, για την μεταβιβαζόμενη εκμετάλλευση, η ΑΕΕ του εν λόγω έτους πρέπει να γίνει από τον διάδοχο και αποδέκτη της μεταβίβασης, διαφορετικά για το εν λόγω έτος επιβάλλονται οι κυρώσεις της παραγράφου 6 του άρθρου 19 της παρούσας απόφασης.

3. Το ΣΠΔ μπορεί να τροποποιείται μια φορά κατ' έτος εκτός περιπτώσεων ανωτέρας βίας. Οι δικαιούχοι υποβάλλουν τεκμηριωμένη αίτηση τροποποίησης της σύμβασης και του ΣΠΔ στο φορέα υλοποίησης το αργότερο μέχρι τις 15 Οκτωβρίου κάθε έτους ή/και οπωσδήποτε πριν την έναρξη της εφαρμογής της. Σε περίπτωση ανωτέρας βίας η τροποποίηση της σύμβασης γίνεται αμέσως μετά την αναγνώριση της περίπτωσης ως ανωτέρα βία. Το αίτημα για τροποποίηση ΣΠΔ ελέγχεται από τον φορέα υλοποίησης και εγκρίνεται ή απορρίπτεται. Σε περίπτωση απόρριψης ισχύει το αρχικό ΣΠΔ. Σε κάθε περίπτωση η τροποποίηση της σύμβασης και του ΣΠΔ αφορά τη χρονική περίοδο της δέσμευσης που απομένει μέχρι την ολοκλήρωσή της.

4. Τροποποίηση του ΣΠΔ μπορεί να πραγματοποιηθεί, εκτός από τις παραπάνω περιπτώσεις οι οποίες συνεπάγονται απαραίτητα και τροποποίηση της σύμβασης, και σε περιπτώσεις για τις οποίες δεν απαιτείται τροποποίηση της σύμβασης. Σε αυτές και εφόσον προβλέπονται στην αντίστοιχη δράση περιλαμβάνονται περιπτώσεις όπως: αλλαγή καλλιέργειας στα αγροτεμάχια, μεταβολές στο πρόγραμμα βόσκησης, αλλαγή τμημάτων κοινόχρηστων βοσκοτόπων τα οποία ανανεώνονται με άλλα τμήματα του ίδιου κοινόχρηστου βοσκοτόπου ή κάθε άλλη περίπτωση που είναι συμβατή με τις δεσμεύσεις ανά δράση στο Κεφάλαιο Γ της παρούσας.

5. Τροποποίηση του ΣΠΔ δεν γίνεται δεκτή μετά την ανακοίνωση διενέργειας των προβλεπόμενων ελέγχων.

6. Τροποποιημένες συμβάσεις και ΣΠΔ καταχωρίζονται εκ νέου στο σύστημα από τον φορέα υλοποίησης.

Άρθρο 15

Τροποποίηση αποφάσεων έγκρισης

Οι ανακλήσεις καθώς και όποιες μεταβολές οδηγούν σε τροποποίηση των συμβάσεων, σύμφωνα με το άρθρο 14 της παρούσας απόφασης, συγκεντρώνονται από τον φορέα υλοποίησης και αποστέλλονται στο φορέα εφαρμογής, ο οποίος εκδίδει τροποποιητική απόφαση έγκρισης, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 11 της παρούσας απόφασης. Η εν λόγω απόφαση αναρτάται με ευθύνη του φορέα εφαρμογής στο διαδικτυακό τόπο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και διαβιβάζεται και σε έντυπη μορφή στον οργανισμό πληρωμής και στους φορείς διαχείρισης.

Άρθρο 16

Ύψος της ενίσχυσης

1. Η ενίσχυση χορηγείται σε ετήσια βάση με τη διαδικασία του άρθρου 17 της παρούσας και το ύψος της υπολογίζεται με βάση:
  - την έκταση ή τα ζώα που έχουν ενταχθεί στη δράση και δηλώνονται στην ετήσια αίτηση πληρωμής
  - τον τρόπο αξιοποίησης του ενταγμένου μέρους της εκμετάλλευσης και
  - το περιεχόμενο και τα συνημμένα δικαιολογητικά της ετήσιας δήλωσης εφαρμογής από την οποία διαπιστώνεται η τήρηση των δεσμεύσεων ανά δράση με τη συμπλήρωση έτους από την ημερομηνία έναρξης των ετήσιων δεσμεύσεων
  - τα ύψη της ενίσχυσης ανά δράση, όπως αυτά ορίζονται στο κεφάλαιο Γ της παρούσας.
2. Για τις δράσεις 1.1 «Βιολογική γεωργία», 1.2 «Βιολογική κτηνοτροφία», 2.1 «Προστασία των ευαίσθητων στα νιτρικά περιοχών» και 2.2 «Προστασία υδροτοπικών συστημάτων» στην περίπτωση κατά την οποία η εκπόνηση, τροποποίηση και παρακολούθηση της εφαρμογής του ΣΠΔ γίνεται από σύμβουλο, χορηγείται η αναφερόμενη στο Κεφάλαιο Γ ανά δράση, μέγιστη δαπάνη στήριξης ανά έτος.

Άρθρο 17

Διαδικασία χορήγησης της ενίσχυσης

1. Για τη λήψη της κατ' έτος ενίσχυσης οι δικαιούχοι υποβάλλουν αίτηση πληρωμής στο φορέα συμπλήρωσης και υποβολής της ΑΕΕ, το αργότερο μέχρι την 15^η Μαΐου κάθε έτους εφαρμογής. Η αίτηση λαμβάνει ηλεκτρονικό πρωτόκολλο από το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα. Στη συνέχεια οι φορείς υλοποίησης καταχωρίζουν τις αιτήσεις πληρωμής στο σύστημα και προβαίνουν στη διεξαγωγή των πρώτων διοικητικών ελέγχων.
2. Με τη συμπλήρωση ενός έτους από την ημερομηνία έναρξης των δεσμεύσεων του έτους εφαρμογής (16^η Οκτωβρίου ή όπως ειδικά ισχύει) και εντός 20 εργάσιμων ημερών, οι δικαιούχοι καταθέτουν στο φορέα υλοποίησης, δήλωση εφαρμογής.
3. Η δήλωση εφαρμογής συνοδεύεται από τα κάτωθι δικαιολογητικά:
  - Ενυπόγραφη αίτηση πληρωμής, η οποία έχει υποβληθεί με την ΑΕΕ εκάστου έτους.
  - Ιδιωτικό συμφωνητικό μεταξύ δικαιούχου και συμβούλου σε περίπτωση ύπαρξης συμβούλου υπεύθυνου για την εκπόνηση και παρακολούθηση της εφαρμογής του ΣΠΔ.
  - Αντίγραφο του παραστατικού αμοιβής του συμβούλου σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (ΚΒΣ), για τις δράσεις 1.1 «Βιολογική γεωργία», 1.2 «Βιολογική κτηνοτροφία», 2.1 «Προστασία των ευαίσθητων στα νιτρικά περιοχών» και 2.2 «Προστασία υδροτοπικών συστημάτων» εφόσον στο δικαιούχο παρέχονται υπηρεσίες από σύμβουλο. Σε περίπτωση αλλαγής συμβούλου ο δικαιούχος οφείλει να προσκομίσει το νέο ιδιωτικό συμφωνητικό. Όταν η τεχνική στήριξη καλύπτει την ενταγμένη εκμετάλλευση για μέρος της περιόδου δέσμευσης με βάση τα αναφερόμενα στο ιδιωτικό συμφωνητικό, η σχετική ενίσχυση χορηγείται για όσο χρονικό διάστημα παρέχεται τεχνική στήριξη, με την προϋπόθεση ότι για το χρονικό διάστημα της κάλυψης της τεχνικής στήριξης προσκομίζεται παραστατικό αμοιβής του συμβούλου με τη δήλωση εφαρμογής. Σε αντίθετη περίπτωση δεν χορηγείται η σχετική ενίσχυση.

- Φωτοτυπία της πρώτης σελίδας του βιβλιαρίου τραπεζικού λογαριασμού σε περίπτωση που είναι διαφορετικός σε σχέση με αυτόν από την αίτηση ενίσχυσης.
- Παραχωρητήρια για κοινόχρηστες δημοτικές ή κοινοτικές εκτάσεις, τα οποία έχουν ανανεωθεί το έτος εφαρμογής.
- Ενημερωμένο μητρώο καταγραφής του ζωικού κεφαλαίου ανά κατηγορία ζώου από το αρμόδιο τμήμα της ΔΑΟΚ για τις δράσεις 1.2 «Βιολογική κτηνοτροφία», 1.3 «Εκτατικοποίηση της κτηνοτροφίας» 3.1 «Διατήρηση απειλούμενων με εγκατάλειψη φυλών αγροτικών ζώων» και 3.5 «Προστασία Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Ζακύνθου».
- Για τις περιπτώσεις των μετακινούμενων κτηνοτρόφων υποβάλλονται και τα εξής:
  - i. Άδεια μετακίνησης προς θερινό βοσκότοπο ή βεβαίωση της αρμόδιας Κτηνιατρικής Υπηρεσίας της Περιφερειακής Ενότητας από όπου γίνεται η μετακίνηση
  - ii. Άδεια μετακίνησης από θερινό βοσκότοπο ή βεβαίωση της αρμόδιας Κτηνιατρικής Υπηρεσίας της Περιφερειακής Ενότητας στον οποίο έχουν μεταβεί (υποβάλλεται εντός 10 εργάσιμων ημερών από τη συμπλήρωση της πεντάμηνης παραμονής).
- Τυχόν ειδικά παραστατικά ανά δράση αναφέρονται στο Κεφάλαιο Γ της παρούσας.

4. Οι φορείς υλοποίησης καταχωρίζουν στο σύστημα τα στοιχεία των δηλώσεων εφαρμογής και προβαίνουν στη διεξαγωγή διοικητικών οπτικών και μηχανογραφικών ελέγχων.

5. Οι φορείς υλοποίησης εφόσον ολοκληρώσουν τους ελέγχους της παραγράφου 3 του άρθρου 18 της παρούσας απόφασης και καταχωρίσουν τα αποτελέσματα αυτών στο σύστημα, συντάσσουν αναλυτικές καταστάσεις πληρωμής του έτους εφαρμογής ανά πρόσκληση και ανά δράση. Οι αναλυτικές καταστάσεις πληρωμής αναρτώνται στον πίνακα ανακοινώσεων των φορέων υλοποίησης, προκειμένου να υποβληθούν από τους δικαιούχους ενστάσεις εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία της πρώτης ανάρτησης.

6. Οι ενστάσεις εξετάζονται, εντός διαστήματος δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία υποβολής τους, από τριμελή επιτροπή στην οποία συμμετέχει τουλάχιστον ένας γεωτεχνικός, η οποία ορίζεται με απόφαση του Περιφερειάρχη και αποτελείται από υπαλλήλους της Περιφέρειας ή/και της Περιφερειακής Ενότητας.

Οι ενστάσεις που υποβάλλονται για τα αποτελέσματα των εργαστηριακών ελέγχων της δράσης 2.1 «Προστασία των ευαίσθητων στα νιτρικά περιοχών», του σημείου γ της παραγράφου 3 του άρθρου 18 της παρούσας, αφορούν στη διαδικασία της δειγματοληψίας ή άλλες ενέργειες και όχι στα αποτελέσματα του ελέγχου. Σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί νέα δειγματοληψία λόγω αδυναμίας σύγκρισης των αποτελεσμάτων μεταξύ δυο δειγματοληψιών που πραγματοποιήθηκαν σε διαφορετικές χρονικές περιόδους.

Στην επιτροπή εξέτασης των ενστάσεων δεν μπορούν να συμμετέχουν μέλη τα οποία διεξήγαγαν, σε προγενέστερο στάδιο, οποιοδήποτε έλεγχο που αφορούσε την αίτηση πληρωμής και τη δήλωση εφαρμογής του ενιστάμενου. Εφόσον κριθεί σκόπιμο η επιτροπή ενστάσεων δύναται να ζητήσει την άποψη του φορέα διενέργειας των εργαστηριακών ελέγχων, εφόσον η ένσταση αφορά στον εργαστηριακό έλεγχο.

7. Μετά την εκδίκαση των ενστάσεων οι φορείς υλοποίησης συγκροτούν ανά δράση και ανά πρόσκληση φάκελο πληρωμής δικαιούχων, σύμφωνα με τους κωδικούς παρτίδας που προκύπτουν από το μηχανογραφικό σύστημα και προβαίνουν στην αναγνώριση και εκκαθάριση της δαπάνης. Ο φάκελος πληρωμής περιλαμβάνει:

- a) Συγκεντρωτικό φύλλο ελέγχων (check list) των στοιχείων που ελέγχθηκαν αναλυτικά, υπογεγραμμένο από τον χειριστή της δράσης, τον προϊστάμενο τμήματος και τον προϊστάμενο του φορέα υλοποίησης, στο οποίο περιλαμβάνεται η «Βεβαίωση επιλεξιμότητας δαπανών».

β) Κατάσταση πληρωμής με τα αναλυτικά στοιχεία των δικαιούχων, των τυχόν κυρώσεων, όπου αυτές έχουν επιβληθεί, το ποσό της Δημόσιας Δαπάνης με την αντίστοιχη Κοινοτική Συμμετοχή. Επί της κατάστασης πληρωμής πραγματοποιείται η αναγνώριση και εκκαθάριση της συνολικής δαπάνης και υπογράφεται από τον αρμόδιο χειριστή της δράσης, τον προϊστάμενο του τμήματος και τον προϊστάμενο του φορέα υλοποίησης.

γ) Βεβαίωση του αρμοδίως ορισμένου από τον Περιφερειάρχη για την πραγματοποίηση των απαιτούμενων ελέγχων σύμφωνα με τις εθνικές και κοινοτικές διατάξεις.

8. Ο φάκελος πληρωμής διαβιβάζεται στην αρμόδια Δ/ση του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., η οποία διενεργεί τον έλεγχο των δικαιολογητικών, συντάσσει φύλλο ελέγχου σχετικά με τα δικαιολογητικά των φακέλων και τον διαβιβάζει στη Δ/ση Οικονομικού-Τμήμα Λογιστηρίου για την έκδοση εντολής πληρωμής, ενημερώνοντάς την εγγράφως για το ποσό της κοινοτικής συμμετοχής.

9. Η εκτέλεση της πληρωμής πραγματοποιείται με την έκδοση της εντολής πληρωμής, από την Δ/ση Πληρωμών Αγροτικών Ενισχύσεων του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., μετά τη διενέργεια των απαραίτητων λογιστικών ελέγχων λαμβάνοντας υπόψη κατάλογο των απαραίτητων ελέγχων (check-list). Η εντολή πληρωμής περιλαμβάνει όσα προβλέπονται στον Κανονισμό Διαδικασίας Πληρωμών του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. για τις ενισχύσεις που βαρύνουν τον Ε.Λ.Ε.Γ.Ε.Π. Μετά την έκδοση της εντολής πληρωμής, πραγματοποιείται η πληρωμή από το τραπεζικό ίδρυμα με το οποίο συνεργάζεται ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., εντός 3 εργάσιμων ημερών από την παραλαβή της εντολής πληρωμής, με πράξη εξόφλησης που συντάσσεται στο πρωτότυπο της εντολής πληρωμής. Η εξόφληση γίνεται με απευθείας μεταφορά του δικαιούμενου ποσού σε πίστωση του ατομικού λογαριασμού του δικαιούχου και σε τραπεζικό ίδρυμα της επιλογής του.

10. Οι λογαριασμοί των δικαιούχων πιστώνονται αυτόματα με μαγνητικά αρχεία, στα οποία περιλαμβάνονται τα στοιχεία της κατάστασης πληρωμής, δηλαδή τα στοιχεία των δικαιούχων, το ποσό της ενίσχυσης ανά δικαιούχο, ο τραπεζικός λογαριασμός του, το τραπεζικό ίδρυμα επιλογής του, ο Α.Φ.Μ. καθώς και το συνολικό ποσό που έχει αναγνωρισθεί και εκκαθαρισθεί με τη συγκεκριμένη εντολή πληρωμής.

11. Μετά την πίστωση των λογαριασμών των δικαιούχων, το τραπεζικό ίδρυμα αποστέλλει άμεσα με ηλεκτρονικό αρχείο στις αρμόδιες υπηρεσίες μηχανογράφησης και πληρωμών του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. επιβεβαίωση για την πίστωση ή μη των λογαριασμών των δικαιούχων, βάσει των οποίων ενημερώνονται οι φορείς υλοποίησης για τις σχετικές διορθώσεις. Το ποσό που δεν πιστώθηκε στους λογαριασμούς των δικαιούχων κατατίθεται σε ενδιάμεσο λογαριασμό του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. που τηρείται σε τραπεζικό ίδρυμα και αποστέλλεται εκ νέου διορθωμένο αρχείο από τον φορέα υλοποίησης, προκειμένου να πιστωθούν οι λογαριασμοί των δικαιούχων. Τα ποσά των μη πιστωθέντων λογαριασμών, επιστρέφουν στο Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης.

12. Με ευθύνη του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. η εντολή πληρωμής καταχωρίζεται στο σύστημα.

13. Οι φορείς υλοποίησης αποστέλλουν στο φορέα εφαρμογής ετήσια έκθεση απολογισμού ανά δράση. Ειδικά για τη δράση 3.1 «Διατήρηση απειλούμενων με εγκατάλειψη φυλών αγροτικών ζώων» τα Κέντρα Γενετικής Βελτίωσης Ζώων αποστέλλουν στο φορέα εφαρμογής ετήσια έκθεση για την πορεία του προγράμματος, την οποία κοινοποιούν στη Διεύθυνση Εισροών Ζωικής Παραγωγής και τον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. Η έκθεση θα περιλαμβάνει στατιστικά στοιχεία, όπως συνολικό αριθμό ατόμων (θηλυκά, αρσενικά) κάθε φυλής, γεωγραφική κατανομή και αριθμό δικαιούχων ανά νομό δικαιοδοσίας τους και ανά έτος καθώς και άλλες χρήσιμες πληροφορίες ή προβλήματα που παρουσιάστηκαν κατά την υλοποίηση του προγράμματος.

Άρθρο 18

Έλεγχοι

1. Γενικές αρχές ελέγχων

Στόχος των ελέγχων είναι να διασφαλιστεί κατά τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο η τήρηση των όρων χορήγησης της ενίσχυσης τόσο κατά το στάδιο της έγκρισης, όσο και κατά το στάδιο της πληρωμής.

Οι έλεγχοι διακρίνονται σε διοικητικούς και επιτόπιους. Ο διοικητικός και ο επιτόπιος έλεγχος μιας εκμετάλλευσης διενεργείται από διαφορετικούς ελεγκτές.

Μετά την ολοκλήρωση όλων των ελέγχων (διοικητικών και επιτόπιων) συμπληρώνονται τα αντίστοιχα φύλλα ελέγχων τα οποία και καταχωρίζονται στο σύστημα.

α. Διοικητικοί έλεγχοι

Οι διοικητικοί έλεγχοι διακρίνονται σε οπτικούς – χειρόγραφους, μηχανογραφικούς και διασταυρωτικούς που πραγματοποιούνται στο σύνολο (100%) των αιτήσεων.

β. Επιτόπιοι έλεγχοι

αα. Οι επιτόπιοι έλεγχοι πραγματοποιούνται αιφνιδιαστικά. Εκτός από ειδικές περιπτώσεις της πολλαπλής συμμόρφωσης που απαιτείται ο έλεγχος να μην προαναγγέλλεται, είναι δυνατόν να υπάρξει προειδοποίηση του ελεγχόμενου, προκειμένου να παραβρεθεί ο ίδιος ή ο νόμιμος εκπρόσωπός του κατά τον έλεγχο, σε διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 14 ημέρες. Ωστόσο για τους επιτόπιους ελέγχους που αφορούν δράσεις για ζώα, η προαναγγελία δεν υπερβαίνει τις 48 ώρες, εκτός περιπτώσεων ανωτέρας βίας.

ββ. Σε περίπτωση αποκλίσεων μεταξύ δηλωθέντων και διαπιστωθέντων στοιχείων σε σημαντικό αριθμό αιτήσεων καθώς επίσης και σε ιδιαίτερες περιπτώσεις, όπως καταγγελίες και υπόνοιες για απάτη, το δείγμα επιτόπιων ελέγχων αυξάνεται κατά περίπτωση κατά το τρέχον και το επόμενο έτος.

γγ. Οι επιτόπιοι έλεγχοι διενεργούνται από δύο τουλάχιστον ελεγκτές όπου ο ένας τουλάχιστον είναι γεωτεχνικός.

δδ. Αντικείμενο επιτόπιου ελέγχου αποτελούν επίσης, όλες οι αναλήψεις υποχρεώσεων στο πλαίσιο κάθε άλλης δράσης του μέτρου 2.1.4 «Γεωργοπεριβαλλοντικές ενισχύσεις» που τη δεδομένη χρονική στιγμή είναι δυνατόν να ελεγχθούν για τη συγκεκριμένη εκμετάλλευση.

εε. Ο ελεγχόμενος λαμβάνει γνώση για τα αποτελέσματα του ελέγχου, προσθέτει τις παρατηρήσεις του στην έκθεση και την υπογράφει υποχρεωτικά, λαμβάνοντας αντίγραφο.

2. Έλεγχος για την έγκριση των αιτήσεων ενίσχυσης

Ο έλεγχος πραγματοποιείται από το φορέα υλοποίησης και περιλαμβάνει κατά περίπτωση τα ακόλουθα:

α. Διοικητικός έλεγχος

αα. Διοικητικός – οπτικός, κατά τον οποίο ελέγχονται:

- i. Το ενυπόγραφο της αίτησης, δεδομένου ότι η απουσία υπογραφής καθιστά την αίτηση μη αποδεκτή
- ii. Η πληρότητα της αίτησης
- iii. Η κάλυψη των κριτηρίων ένταξης (επιλεξιμότητας και επιλογής) καθώς και τα σχετικά παραστατικά που τα τεκμηριώνουν
- iv. Όσον αφορά το ζωικό κεφάλαιο, ελέγχεται το ζωικό κεφάλαιο σε σχέση με το αναφερόμενο στο ενημερωμένο μητρώο καταγραφής ζωικού κεφαλαίου της βάσης δεδομένων της Κτηνιατρικής. Επιπλέον ελέγχεται το υπό ένταξη ζωικό κεφάλαιο ώστε να μην ξεπερνά τη δυναμικότητα της μονάδας για την οποία έχει εκδοθεί άδεια ίδρυσης και λειτουργίας ή έχει κατατεθεί η σχετική αίτηση έκδοσης.

ββ. Διοικητικό μηχανογραφικό - διασταυρωτικό

Ο εν λόγω έλεγχος αφορά κυρίως στα κάτωθι:

αα. Έλεγχο των δηλωθέντων στοιχείων του αιτούντος, όπως:

- i. του Α.Φ.Μ. (διασταύρωση με αρχείο του Υπουργείου Οικονομικών).
- ii. του αριθμού τραπεζικού λογαριασμού (διασταύρωση με σχετικό αρχείο).
- iii. με το αρχείο απενταγμένων διαδόχων Πρόωρης Συνταξιοδότησης με δεκαετή αποκλεισμό, με το αρχείο των ενταγμένων παραγωγών στο μέτρο 1.1.3 της Πρόωρης Συνταξιοδότησης και με οποιαδήποτε άλλη βάση δεδομένων κρίνεται σκόπιμο κατά περίπτωση.
- iv. του εμπρόθεσμου της υποβολής της αίτησης ενίσχυσης
- v. της κάλυψης των κριτηρίων επιλεξιμότητας
- vi. της ορθότητας του Σ.Π.Δ ως προς τους στόχους και τις δεσμεύσεις της δράσης.
- vii. ευρημάτων από την βάση της ΑΕΕ που οδηγούν σε αποκλεισμό της αίτησης ενίσχυσης

ββ. Έλεγχο μεταξύ των αγροτεμαχίων ή/και ζώων που δηλώθηκαν στην αίτηση ενίσχυσης και των αγροτεμαχίων ή/και ζώων που περιλαμβάνονται στη βάση δεδομένων της πιο πρόσφατης ΑΕΕ, ώστε να επαληθεύεται η επιλεξιμότητα για ενίσχυση των εκτάσεων ή/και ζώων αυτών και η μοναδικότητα του αγροτεμαχίου.

γγ. Διασταυρωτικό έλεγχο με τη βάση δεδομένων των μητρώων της Κτηνιατρικής, ώστε να επαληθεύεται η επιλεξιμότητα των δηλωθέντων για την ενίσχυση ζώων.

δδ. Έλεγχο υποβολής διπλής αίτησης ενίσχυσης από το ίδιο πρόσωπο και έλεγχος για ύπαρξη του ίδιου αγροτεμαχίου σε περισσότερες από μια αιτήσεις ενίσχυσης.

εε. Έλεγχο που αφορά διατάξεις κανονισμών και ειδικές δεσμεύσεις των δράσεων.

β. Επιτόπιος έλεγχος

Ο επιτόπιος έλεγχος πραγματοποιείται μόνο σε περιπτώσεις καταγγελιών ή υπονοιών για απάτη από τον φορέα υλοποίησης ή/και από την ΕΥΕ ΠΑΑ-Ανταγωνιστικότητα.

Ειδικότερα για τις δράσεις 3.1 «Διατήρηση απειλούμενων αυτόχθονων φυλών αγροτικών ζώων» και 3.2 «Διατήρηση εκτατικών καλλιεργειών που κινδυνεύουν από γενετική διάβρωση» σε περίπτωση που οι καταγγελίες ή οι υπόνοιες σχετίζονται με τη ταυτοποίηση της φυλής των ζώων ή με τον έλεγχο της

ποικιλιακής ταυτότητας αντίστοιχα, αρμόδιοι φορείς είναι τα Κέντρα Γενετικής Βελτίωσης Ζώων (Κ.Γ.Β.Ζ) και το Ινστιτούτο Ελέγχου Ποικιλιών Καλλιεργούμενων Φυτών, αντίστοιχα.

3. Έλεγχος για την καταβολή της ενίσχυσης

α. Διοικητικό έλεγχο, ο οποίος πραγματοποιείται από το φορέα υλοποίησης και διακρίνεται σε:

αα. Διοικητικό - οπτικό, που αφορά συγκεκριμένα το εμπρόθεσμο υποβολής της αίτησης πληρωμής και της δήλωσης εφαρμογής (άρθρο 23, Καν (ΕΚ) 1122/2009) και την πληρότητα αυτών.

ββ. Διοικητικό μηχανογραφικό - διασταυρωτικό με τα δεδομένα του ΟΣΔΕ και με βάσεις δεδομένων άλλων καθεστώτων. Επίσης ελέγχεται το εγκεκριμένο ΣΠΔ σε σύγκριση με τα στοιχεία της αίτησης πληρωμής και της δήλωσης εφαρμογής

β. Επιτόπιος έλεγχος

αα. Οι επιτόπιοι έλεγχοι πραγματοποιούνται από μικτά συνεργεία ελέγχου που απαρτίζουν ο ΟΠΕΚΕΠΕ, οι φορείς υλοποίησης και άλλες υπηρεσίες. Οι επιτόπιοι έλεγχοι πραγματοποιούνται ταυτόχρονα με τους ελέγχους της ΑΕΕ. Στην περίπτωση που δεν υπάρχει διαθέσιμο προσωπικό στους φορείς υλοποίησης, ο έλεγχος διενεργείται από τον ΟΠΕΚΕΠΕ. Για τους ελέγχους της δράσης 3.1 «Διατήρηση απειλούμενων αυτόχθονων φυλών αγροτικών ζώων» συγκροτούνται μικτά συνεργεία ελέγχου και με υπαλλήλους των Κέντρων Γενετικής Βελτίωσης

ββ. Ο συνολικός αριθμός των επιτόπιων ελέγχων για τις αιτήσεις πληρωμής που υποβάλλονται κατ' έτος εφαρμογής καλύπτει ποσοστό τουλάχιστον 5% των δικαιούχων που είναι ενταγμένοι στο μέτρο 2.1.4. Οι αιτούντες που έχουν κριθεί μη επιλέξιμοι μετά τους διοικητικούς ελέγχους, δεν λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του ποσοστού 5%. Οι επιτόπιοι έλεγχοι πρέπει να καλύπτουν το σύνολο των υποχρεώσεων των δεσμεύσεων του δικαιούχου με τη γραμμή βάσης καθώς και το σύνολο των επί πλέον δεσμεύσεων της δράσης, που μπορούν να ελεγχθούν κατά την στιγμή της επίσκεψης. Το δείγμα ελέγχου εξάγεται μηχανογραφικά από τον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε..

γγ. Το δείγμα των επιτόπιων ελέγχων εξάγεται μηχανογραφικά με βάση τα ακόλουθα:

- i. Τυχαία επιλογή που καλύπτει το 25% του δείγματος
- ii. Επιλογή, βάσει ανάλυσης κινδύνου, που καλύπτει το 75% του δείγματος

γ. Εργαστηριακοί έλεγχοι

αα. Το σύστημα των διοικητικών και επιτόπιων ελέγχων για την καταβολή της ενίσχυσης στην περίπτωση της δράσης 2.1 «Προστασία των ευαίσθητων στα νιτρικά περιοχών» συμπληρώνεται από εργαστηριακούς ελέγχους,

ββ. Με Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζεται ο φορέας υλοποίησης των εργαστηριακών ελέγχων

γγ. Οι έλεγχοι πραγματοποιούνται στο 5% των δικαιούχων της δράσης 2.1 «Προστασία των ευαίσθητων στα νιτρικά περιοχών». Το δείγμα εξάγεται:

- με ανάλυση κινδύνου σε ποσοστό 75%, βάσει κριτηρίων επιλογής τα οποία είναι:
  - i. ύψος ενίσχυσης για το τρέχον έτος εφαρμογής
  - ii. μέγεθος εκμετάλλευσης (συνολική ενταγμένη έκταση σε ha)
  - iii. αριθμός αγροτεμαχίων της σύμβασης
  - iv. κυρώσεις που επιβλήθηκαν τα παρελθόντα έτη εφαρμογής στο πλαίσιο της συγκεκριμένης δράσης

- με τυχαία επιλογή σε ποσοστό 25%.

Το δείγμα αποστέλλεται στον φορέα υλοποίησης των εργαστηριακών ελέγχων εγκαίρως και πριν την έναρξη των δεσμεύσεων του έτους εφαρμογής. Το αντιπροσωπευτικό δείγμα εδάφους λαμβάνεται από υπαλλήλους του φορέα υλοποίησης των εργαστηριακών ελέγχων ή από τους αρμόδιους χειριστές των φορέων υλοποίησης κατόπιν υποδείξεων και ανάλογης εκπαίδευσης από τον φορέα υλοποίησης των εργαστηριακών ελέγχων.

δδ. Στα πλαίσια κάθε εφαρμοζόμενης μεθοδολογίας ελέγχονται τόσο η βασική αζωτούχος λίπανση (όπου εφαρμόζεται) όσο και η επιφανειακή αζωτούχος λίπανση.

εδ. Ο φορέας υλοποίησης των εργαστηριακών ελέγχων των αναλύσεων εδαφικών δειγμάτων αποστέλλει εγγράφως τα αποτελέσματα των αναλύσεων στους φορείς υλοποίησης, στον φορέα εφαρμογής και στον ΟΠΕΚΕΠΕ πριν την πραγματοποίηση των πληρωμών, έχοντας μετατρέψει το άζωτο σε ισοδύναμες Λιπαντικές Μονάδες αζώτου/στρέμμα.

στστ. Οι φορείς υλοποίησης συνδυάζουν τα αποτελέσματα διοικητικών και εργαστηριακών ελέγχων και καθορίζουν τις σχετικές κυρώσεις σε περιπτώσεις υπερλιπάνσεων αζώτου.

4. Έλεγχοι από τον φορέα εφαρμογής

Ο φορέας εφαρμογής πραγματοποιεί ελέγχους, τόσο στην έδρα των φορέων υλοποίησης όσο και στον τόπο υλοποίησης των δράσεων, προκειμένου να διασφαλίσει την ορθότητα εφαρμογής του μέτρου.

5. Έλεγχοι από την ΕΥΔ ΠΑΑ

Η ΕΥΔ ΠΑΑ διασφαλίζει μέσω ελέγχων την ορθή εφαρμογή του Συστήματος Διαχείρισης και Εφαρμογής Πράξεων από την ΕΥΕ ΠΑΑ-Ανταγωνιστικότητα, το φορέα εφαρμογής και τους φορείς υλοποίησης.

6. Έλεγχοι από την ΕΥΕ ΠΑΑ- Ανταγωνιστικότητα

Η ΕΥΕ ΠΑΑ – Ανταγωνιστικότητα διασφαλίζει αφενός μέσω δειγματοληπτικών ελέγχων την ορθή εφαρμογή τόσο της διαδικασίας έγκρισης των αιτήσεων ενίσχυσης όσο και της υλοποίησης των δράσεων από τους φορείς υλοποίησης, στο πλαίσιο της παρακολούθησης της υλοποίησης των δράσεων. Αφετέρου διασφαλίζει μέσω προγραμματισμένων ετήσιων ελέγχων, την ορθή εφαρμογή των δράσεων από το φορέα εφαρμογής και το φορέα υλοποίησης.

7. Έλεγχοι εποπτείας από τον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.

Ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. διενεργεί ελέγχους εποπτείας με σκοπό:

- Την παρακολούθηση και την επιτήρηση της επάρκειας των φορέων υλοποίησης τόσο σε ότι αφορά στην ελεγκτική διαδικασία όσο και σε εκείνη της έγκρισης των πληρωμών.
- Την εξακρίβωση της τήρησης της σχετικής νομοθεσίας, των κατευθυντηρίων γραμμών και οδηγιών.

Άρθρο 19

Κυρώσεις

Η μη τήρηση των δεσμεύσεων κατά την εφαρμογή των δράσεων του γεωργοπεριβαλλοντικού μέτρου επισύρει τις ακόλουθες κυρώσεις:

1. Εκπρόθεσμη υποβολή αίτησης πληρωμής και δήλωσης εφαρμογής

Εκτός περιπτώσεων ανωτέρας βίας και εξαιρετικών περιπτώσεων, όπως αναφέρονται στο άρθρο 22 της παρούσας απόφασης, η υποβολή αίτησης πληρωμής και δήλωσης εφαρμογής μετά τη λήξη της προθεσμίας που ορίζεται στο άρθρο 17 της παρούσας, οδηγεί σε μείωση κατά 1% ανά εργάσιμη ημέρα του ποσού που ο δικαιούχος θα είχε δικαίωμα να λάβει, εάν οι αιτήσεις είχαν υποβληθεί εμπρόθεσμα, σύμφωνα με το άρθρο 23 του Καν (ΕΚ)1122/2009.

Σε περίπτωση καθυστέρησης μεγαλύτερης των 25 ημερολογιακών ημερών η αίτηση θεωρείται μη αποδεκτή.

2. Μείωση της ενίσχυσης και αποκλεισμός από τη δράση βάσει της έκτασης

α. Σε καμία περίπτωση δε χορηγείται ενίσχυση για έκταση μεγαλύτερη από αυτήν με την οποία εντάχθηκε.

β. Εάν, για ένα συγκεκριμένο έτος, ο δικαιούχος δεν δηλώσει όλες τις γεωργικές εκτάσεις και η διαφορά μεταξύ της συνολικής γεωργικής έκτασης που δηλώθηκε στην αίτηση πληρωμής, αφενός, και της δηλωθείσας έκτασης συν τη συνολική έκταση των αγροτεμαχίων που δεν δηλώθηκαν, αφετέρου, υπερβαίνει το 3 % της δηλωθείσας έκτασης, το συνολικό ποσό των ενισχύσεων για μέτρα με βάση την έκταση που είναι καταβλητές στον εν λόγω δικαιούχο για το συγκεκριμένο έτος μειώνεται σε ποσοστό μέχρι 3 % ανάλογα με τη σοβαρότητα της παράβασης.

$$\frac{100 \times (\text{έκταση σύμβασης} - \text{δηλωθείσα έκταση})}{\text{Δηλωθείσα έκταση}}$$

Εάν οι σχετικές γεωργικές εκτάσεις έχουν δηλωθεί στο Ο.Σ.Δ.Ε. αλλά δεν έχουν γίνει αντικείμενο αίτησης πληρωμής του προγράμματος δεν εφαρμόζεται η κύρωση.

γ. Οι εκτάσεις που δηλώνονται από ένα δικαιούχο, για τις οποίες λαμβάνεται το ίδιο ύψος της ενίσχυσης, θεωρείται ότι αποτελούν μία ομάδα καλλιέργειας.

Στην περίπτωση που η έκταση ανά ομάδα καλλιέργειας, η οποία έχει ενταχθεί στο πλαίσιο συγκεκριμένης δράσης, υπερβαίνει την έκταση που προσδιορίζεται, το ποσοστό της απόκλισης μεταξύ ενταχθείσας και προσδιορισθείσας έκτασης υπολογίζεται από τον τύπο:

$$100 \times \frac{(\text{ενταχθείσα} - \text{προσδιορισθείσα})}{\text{προσδιορισθείσα}}$$

και οι μειώσεις υπολογίζονται ως εξής:

αα. Εάν η διαφορά μεταξύ δηλωθείσας και προσδιορισθείσας έκτασης είναι μικρότερη ή ίση του 0,1 Ha και δεν αντιπροσωπεύει ποσοστό μεγαλύτερο του 20% της δηλωθείσας έκτασης, τότε λαμβάνεται υπόψη για πληρωμή η δηλωθείσα έκταση

ββ. Εάν η διαφορά δεν υπερβαίνει το 3% ή τα δύο (2) εκτάρια, η ενίσχυση υπολογίζεται βάσει της προσδιορισθείσας έκτασης.

γγ. Εάν η διαφορά υπερβαίνει το 3% ή τα δύο (2) εκτάρια, αλλά δεν υπερβαίνει το 20% της προσδιορισθείσας έκτασης, η ενίσχυση υπολογίζεται με βάση την προσδιορισθείσα έκταση, μειωμένη κατά το διπλάσιο της διαπιστωθείσας διαφοράς και

δδ. Εάν η διαφορά υπερβαίνει το 20% της προσδιορισθείσας έκτασης, δε χορηγείται καμιά ενίσχυση βάσει της έκτασης για την εν λόγω καλλιεργητική ομάδα.

δ. Εάν η διαφορά μεταξύ συνολικής ενταχθείσας και συνολικής προσδιορισθείσας έκτασης υπερβαίνει το 50% της προσδιορισθείσας έκτασης ανεξαρτήτου καλλιεργητικής ομάδας, δεν χορηγείται η ενίσχυση την οποία θα δικαιούταν ο δικαιούχος για το εν λόγω ημερολογιακό έτος στο πλαίσιο κάθε δράσης με βάση την έκταση. Επιπλέον το ποσό της ενίσχυσης που αντιστοιχεί στη διαφορά μεταξύ της ενταχθείσας και της προσδιορισθείσας έκτασης συμψηφίζεται σύμφωνα με το άρθρο 5β του Καν. (ΕΚ) 885/2006 της Επιτροπής κατά τη διάρκεια των τριών ημερολογιακών ετών που έπονται του ημερολογιακού έτους της διαπίστωσης της παράβασης. Εάν το ποσό δεν συμψηφίζεται πλήρως κατά το χρονικό αυτό διάστημα, το υπόλοιπο παραγράφεται.

ε. Για μειώσεις ή αποκλεισμούς, σε περίπτωση διαφοράς μεταξύ της ενταχθείσας έκτασης και της προσδιορισθείσας, εκ προθέσεως, ισχύουν τα εξής:

αα. Εάν διαπιστωθεί ότι η διαφορά μεταξύ της ενταχθείσας έκτασης και της προσδιορισθείσας, οφείλεται σε παρατυπίες που διαπράχθηκαν από πρόθεση και με την προϋπόθεση ότι η διαφορά αυτή υπερβαίνει το 0,5% της προσδιορισθείσας έκτασης ή το 1 εκτάριο, δεν χορηγείται η ενίσχυση την οποία δικαιούται ο κάτοχος της εκμετάλλευσης στο πλαίσιο της συγκεκριμένης δράσης για το συγκεκριμένο ημερολογιακό έτος.

ββ. Αν η εν λόγω διαφορά υπερβαίνει το 20% της προσδιορισθείσας έκτασης, ο κάτοχος της εκμετάλλευσης αποκλείεται από τη λήψη ενισχύσεων μέχρι ποσού ίσου με εκείνο που αντιστοιχεί στη διαφορά μεταξύ της ενταχθείσας έκτασης και της προσδιορισθείσας και επιπλέον το ποσό αυτό συμψηφίζεται, σύμφωνα με το άρθρο 5β του Καν. (ΕΚ) 885/2006 της Επιτροπής, με την ενίσχυση που δικαιούται ο εν λόγω δικαιούχος βάσει αιτήσεων που θα καταθέσει κατά τη διάρκεια των τριών ημερολογιακών ετών που έπονται του ημερολογιακού έτους της διαπίστωσης της παράβασης. Εάν το ποσό δεν συμψηφίζεται κατά το χρονικό αυτό διάστημα το υπόλοιπο παραγράφεται.

στ. Για όλες τις δράσεις του μέτρου, ως μη προσδιορισθείσες θεωρούνται οι εκτάσεις εφόσον συντρέχουν οι παρακάτω αναφερόμενοι λόγοι:

αα. Όταν δεν είναι δυνατός ο εντοπισμός των εκτάσεων καλυπτόμενων από τη σύμβαση. Στην περίπτωση αυτή περιλαμβάνονται και η πώληση αγροτεμαχίων, η ασυμφωνία χαρτογραφικών κωδικών, η μη ύπαρξη παραστατικών κατοχής των εκτάσεων και η αντικατάσταση αγροτεμαχίων με εξαίρεση τη δράση 3.1. στο πλαίσιο της οποίας είναι αποδεκτή η αντικατάσταση βοσκοτόπων.

ββ. Για όλες τις δράσεις εφόσον στο αγροτεμάχιο διαπιστώνεται μη επιλέξιμη ή διαφορετική χρήση ή άλλη καλλιέργεια από τη δηλωθείσα στο ΣΠΔ.

γγ. Για τις δράσεις 2.1 «Προστασία των ευαίσθητων στα νιτρικά περιοχών» και 2.2 «Προστασία υδροτοπικών συστημάτων» όταν:

i. διαπιστωθεί ότι στην καλλιέργεια αμειψισποράς εφαρμόζεται άρδευση.

ii. η μόνιμη αγρανάπαυση και το ακαλλιέργητο περιθώριο δεν εφαρμόζονται στα ίδια αγροτεμάχια στη διάρκεια της πενταετίας.

δδ. Για τη δράση 3.5 «Προστασία Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Ζακύνθου», όταν:

i. δεν εφαρμόζεται εν όλω ή εν μέρει η προβλεπόμενη από το ΣΠΔ αγρανάπαυση ή αμειψισπορά.

- ii. η μόνιμη αγρανάπαυση ξεπερνά το 50% των ενταγμένων ξηρικών αροτραίων εκτάσεων. Στην περίπτωση αυτή ως μη ευρεθείσα θεωρείται η διαφορά μεταξύ της πραγματικά εφαρμοσθείσας αγρανάπαυσης ή αμειψισποράς και της έκτασης που αντιστοιχεί στο 50% της ενταγμένης για την εν λόγω κατηγορία.
- iii. διαπιστωθεί ότι στην αρδευόμενη ενταγμένη έκταση η καλλιέργεια αμειψισποράς αρδεύεται.
- iv. η μόνιμη αγρανάπαυση που εφαρμόζεται στις ενταγμένες ξηρικές αροτραίες εκτάσεις δεν είναι πάντα σταθερή.

3. Μείωση της ενίσχυσης και αποκλεισμός από τη δράση που αφορούν στα ζώα

α. Δεν χορηγείται ενίσχυση για αριθμό ζώων μεγαλύτερο από αυτόν με τον οποίο εντάχθηκε, εκτός από περιπτώσεις που ορίζεται διαφορετικά.

β. Για την επιβολή των κυρώσεων τα ζώα διακρίνονται σε τέσσερις ομάδες:

- Βοοειδή
- Αίγες και Πρόβατα
- Χοιρινά
- Ιπποειδή

Ο υπολογισμός των κυρώσεων γίνεται για κάθε ομάδα χωριστά.

Εάν ο αριθμός ζώων που έχει ενταχθεί στη δράση υπερβαίνει εκείνον που έχει προσδιορισθεί κατόπιν διοικητικών ή επιτόπιων ελέγχων, η ενίσχυση υπολογίζεται με βάση το ποσοστό απόκλισης. Αυτό υπολογίζεται ως ο λόγος της διαφοράς που προκύπτει μεταξύ του αριθμού ζώων που δηλώθηκαν και αυτών που προσδιορίστηκαν προς τον αριθμό των ζώων που προσδιορίστηκαν ανά ομάδα επί εκατό, δηλαδή υπολογίζεται από τον τύπο:

$$100 \times \frac{(\text{ενταχθέντα} - \text{προσδιορισθέντα})}{\text{προσδιορισθέντα}}$$

αα. Εάν η διαφορά μεταξύ του δηλωθέντος αριθμού ζώων και του προσδιορισθέντος ανά ομάδα δεν ξεπερνά τα 3 ζώα, τότε το συνολικό ποσό της ενίσχυσης μειώνεται κατά το ποσοστό απόκλισης.

γ. Εάν οι διαπιστούμενες παρατυπίες αφορούν σε περισσότερα από τρία ζώα ανά ομάδα, τότε:

αα. Το συνολικό ποσό της ενίσχυσης για το εν λόγω έτος εφαρμογής μειώνεται κατά το ποσοστό απόκλισης εφόσον αυτό δεν υπερβαίνει το 10% ανά ομάδα ζώων.

ββ. Το συνολικό ποσό της ενίσχυσης για το εν λόγω έτος εφαρμογής μειώνεται κατά το διπλάσιο του ποσοστού απόκλισης, εάν αυτό υπερβαίνει το 10%, αλλά δεν υπερβαίνει το 20% ανά ομάδα ζώων.

γγ. Δεν χορηγείται ενίσχυση για το εν λόγω έτος εφαρμογής σε περίπτωση που το ποσοστό απόκλισης υπερβαίνει το 20% ανά ομάδα ζώων.

δδ. Δεν χορηγείται ενίσχυση για το εν λόγω έτος εφαρμογής, σε περίπτωση που το ποσοστό απόκλισης υπερβαίνει το 50% ανά ομάδα ζώων. Επιπλέον το ποσό της ενίσχυσης που

αντιστοιχεί στη διαφορά μεταξύ δηλωθέντων και προσδιορισθέντων ζώων συμψηφίζεται σύμφωνα με το άρθρο 5β του Καν. (ΕΚ) 885/2006 της Επιτροπής για ενισχύσεις στον τομέα των ζώων, για τα οποία αιτείται ενίσχυση ο εν λόγω δικαιούχος κατά τη διάρκεια των τριών ημερολογιακών ετών που έπονται του ημερολογιακού έτους της διαπίστωσης της παράβασης. Εάν το ποσό δεν συμψηφίζεται πλήρως το υπόλοιπο παραγράφεται.

δ. Για μειώσεις ή αποκλεισμούς, σε περίπτωση δήλωσης διαφορετικού αριθμού ζώων από τον πραγματικό εκ προθέσεως, ισχύουν τα εξής:

αα. Σε περίπτωση όπου η διαφορά που διαπιστώνεται σύμφωνα με την παράγραφο 3β του παρόντος άρθρου δεν υπερβαίνει το 20% ανά ομάδα ζώων, τότε δεν χορηγείται καμία ενίσχυση για το συγκεκριμένο έτος εφαρμογής.

ββ. Σε περίπτωση όπου η διαφορά που διαπιστώνεται σύμφωνα με την παράγραφο 3β του παρόντος άρθρου υπερβαίνει το 20% ανά ομάδα ζώων, τότε ο δικαιούχος αποκλείεται και πάλι από τη λήψη ενίσχυσης. Επιπλέον το ποσό της ενίσχυσης που αντιστοιχεί στη διαφορά μεταξύ δηλωθέντων και προσδιορισθέντων ζώων συμψηφίζεται σύμφωνα με το άρθρο 5β του Καν. (ΕΚ) 885/2006 της Επιτροπής για ενισχύσεις στον τομέα των ζώων, για τα οποία αιτείται ενίσχυση ο εν λόγω δικαιούχος κατά τη διάρκεια των τριών ημερολογιακών ετών που έπονται του ημερολογιακού έτους της διαπίστωσης της παράβασης. Εάν το ποσό δεν συμψηφίζεται πλήρως το υπόλοιπο παραγράφεται.

ε. Για όλες τις δράσεις του μέτρου που αφορούν ζώα, ως μη ευρεθέντα θεωρούνται τα ζώα τα οποία δεν μπορούν να εντοπισθούν. Στην περίπτωση αυτή περιλαμβάνονται και αποκλίσεις που αφορούν στο σύστημα αναγνώρισης και καταγραφής των βοοειδών όπως:

αα. Ένα βοοειδές που έχει απωλέσει ένα από τα δύο ενώτια θεωρείται ότι δεν έχει προσδιορισθεί υπό τον όρο ότι δεν αναγνωρίζεται σαφώς και ατομικώς βάσει των άλλων στοιχείων του συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής των βοοειδών.

ββ. Εάν οι διαπιστούμενες παρατυπίες αφορούν εσφαλμένες καταχωρήσεις στο μητρώο ή στα διαβατήρια των ζώων, το συγκεκριμένο ζώο θεωρείται ότι δεν έχει προσδιορισθεί, μόνο αν τα σχετικά σφάλματα διαπιστωθούν τουλάχιστον σε δύο ελέγχους εντός 24 μηνών. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις τα συγκεκριμένα ζώα θεωρούνται ως μη προσδιορισθέντα μετά την πρώτη διαπίστωση.

γγ. Όσον αφορά στις περιπτώσεις μετακινούμενων κτηνοτρόφων (ποιμνίων), εφόσον διαπιστωθεί ότι συντομεύεται η αποχώρηση από τις περιοχές θερινής διαβίωσης, με συνέπεια να μην συμπληρώνεται το απαιτούμενο χρονικό διάστημα των 5 μηνών, τότε δεν χορηγείται καμία ενίσχυση για τη συγκεκριμένη δράση για το εν λόγω έτος.

δδ. Για τη δράση 3.1 «Διατήρηση απειλούμενων αυτόχθονων φυλών αγροτικών ζώων» εφόσον από τον έλεγχο διαπιστωθεί ότι υπάρχουν ζώα, τα οποία δεν ανήκουν στη συγκεκριμένη φυλή ή ότι αντικαταστάθηκαν από άλλα ζώα που επίσης δεν ανήκουν στην ίδια φυλή ή στο ίδιο είδος ή δεν είναι εγγεγραμμένα στο Γενεαλογικό βιβλίο της φυλής που τηρείται στα αρμόδια Κέντρα Γενετικής Βελτίωσης Ζώων. Μη ευρεθέντα θεωρούνται και τα ζώα στα οποία έχει μεταβληθεί η αναπαραγωγική τους ικανότητα.

4. Πρόσθετες κυρώσεις

Οι κυρώσεις που αφορούν σε παρατυπίες που σχετίζονται με δεσμεύσεις των επιμέρους δράσεων του γεωργοπεριβαλλοντικού μέτρου ορίζονται στα αντίστοιχα άρθρα του κεφαλαίου Γ της παρούσας. Σε περίπτωση που διαπιστωθούν εκ προθέσεως παρατυπίες που σχετίζονται με δεσμεύσεις των επιμέρους

δράσεων ο δικαιούχος αποκλείεται από το σύνολο των δράσεων του γεωργοπεριβαλλοντικού μέτρου για το τρέχον και το επόμενο έτος.

5. Μη τήρηση της Πολλαπλής Συμμόρφωσης

Σε περίπτωση μη τήρησης της Πολλαπλής Συμμόρφωσης εφαρμόζονται οι μειώσεις που προβλέπονται στις αποφάσεις εφαρμογής του εν λόγω καθεστώτος, όπως ισχύουν κάθε φορά. Οι μειώσεις επιβάλλονται από τον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. και ο υπολογισμός τους διασφαλίζεται μέσω των ετήσιων δειγματοληπτικών ελέγχων που πραγματοποιούνται σύμφωνα με την ετήσια εγκύκλιο - εγχειρίδιο διαδικασιών του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε..

6. Μη υποβολή ΑΕΕ - αίτησης πληρωμής, δήλωσης εφαρμογής

Ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει κάθε χρόνο αίτηση ενιαίας ενίσχυσης - αίτηση πληρωμής με αναφορά στον κωδικό παράλληλης δράσης που εφαρμόζει ανά αγροτεμάχιο ή στα ενταγμένα ζώα. Μη τήρηση της ανωτέρω υποχρέωσης επιφέρει αποκλεισμό από την ενίσχυση για το συγκεκριμένο έτος εφαρμογής.

Τα ανωτέρω εφαρμόζονται και στην περίπτωση μη υποβολής δήλωσης εφαρμογής. Ως «μη υποβολή αίτησης πληρωμής και δήλωσης εφαρμογής» θεωρείται η μη υποβολή τους εντός εξαμήνου από την καταληκτική ημερομηνία. Σε περίπτωση επανάληψης της παράβασης σε κάθε περίπτωση, ο δικαιούχος αποβάλλεται από τη δράση.

7. Μη τήρηση ή πλημμελής τήρηση του αγροπεριβαλλοντικού φακέλου

Εφόσον δεν τηρείται ο προβλεπόμενος αγροπεριβαλλοντικός φάκελος από το δικαιούχο, η ενίσχυση μειώνεται κατά 3% για κάθε έτος διαπίστωσης της παράβασης. Στην περίπτωση που τηρείται ο φάκελος αλλά είναι ελλιπής, δεν επιβάλλεται την πρώτη φορά καμία κύρωση, ενώ για κάθε επόμενη φορά που διαπιστώνονται ελλείψεις στο φάκελο, επιβάλλεται μείωση της ενίσχυσης κατά 3%.

8. Μονομερής διακοπή της σύμβασης

Σε περίπτωση που ο δικαιούχος διακόψει μονομερώς την εφαρμογή της δράσης πριν την ολοκλήρωση της πενταετίας, αποβάλλεται από τη δράση και επιβάλλονται κυρώσεις ως ακολούθως:

α. Εφόσον η διακοπή έγινε το πρώτο έτος, δεν χορηγείται καμία ενίσχυση ή εφόσον έχει χορηγηθεί ενίσχυση, αυτή επιστρέφεται ως αχρεωστήτως καταβληθείσα.

β. Εφόσον η διακοπή έγινε κατά τη διάρκεια του 2^{ου} ή 3^{ου} έτους, δεν χορηγείται καμία ενίσχυση για το έτος της διακοπής ή εφόσον έχει χορηγηθεί ενίσχυση, το ποσό επιστρέφεται ως αχρεωστήτως καταβληθέν, προσαυξημένο με τους νόμιμους τόκους. Επιπλέον επιβάλλεται χρηματική ποινή που ισούται με το 50% της συνολικής ενίσχυσης που χορηγήθηκε τα προηγούμενα έτη.

γ. Εφόσον η διακοπή έγινε κατά τη διάρκεια του 4^{ου} ή 5^{ου} έτους δεν χορηγείται καμία ενίσχυση για το έτος της διακοπής ή εφόσον έχει χορηγηθεί, το ποσό επιστρέφεται ως αχρεωστήτως καταβληθέν, προσαυξημένο με τους νόμιμους τόκους. Επιβάλλεται επιπλέον χρηματική ποινή που ισούται με το 25% της συνολικής ενίσχυσης που χορηγήθηκε τα προηγούμενα έτη.

Εξαιρέση από τις παραπάνω κυρώσεις αποτελούν οι περιπτώσεις της παραγράφου 4 του άρθρου 21 της παρούσας απόφασης.

9. Μη συνεργασία κατά τη διάρκεια των ελέγχων

Σε περίπτωση που ο δικαιούχος αρνείται τον έλεγχο ή δεν διευκολύνει ή παρεμποδίζει με οποιοδήποτε τρόπο ή δεν συνεργάζεται με εθνικά και κοινοτικά εξουσιοδοτημένα ελεγκτικά όργανα κατά τη διεξαγωγή των ελέγχων, η εκμετάλλευσή του θεωρείται ως μη ανευρεθείσα και δεν χορηγείται καμία ενίσχυση.

Σε περίπτωση επανάληψης της παράβασης σε επόμενο έλεγχο, ο δικαιούχος υποχρεούται να επιστρέψει ως αχρεωστήτως καταβληθέντα τα ποσά που του έχουν καταβληθεί τα προηγούμενα έτη, προσαυξημένα με τους νόμιμους τόκους και αποβάλλεται από όλες τις δράσεις του αγροπεριβαλλοντικού μέτρου.

10. Υποβολή εκ προθέσεως ανακριβών στοιχείων

Σε περίπτωση που ένας παραγωγός έχει αποβληθεί λόγω υποβολής εκ προθέσεως ανακριβών στοιχείων, είτε κατά το στάδιο της αίτησης ενίσχυσης είτε κατά το στάδιο της αίτησης πληρωμής, δεν έχει δικαίωμα υποβολής αίτησης ενίσχυσης για τα επόμενα δύο ημερολογιακά έτη από την αποβολή.

11. Σώρευση μειώσεων

Σε περίπτωση σώρευσης μειώσεων εφαρμόζονται κατ' αρχήν οι μειώσεις των παραγράφων 2 και 3. Στη συνέχεια οι μειώσεις των παραγράφων 4 και κατά σειρά οι μειώσεις των παραγράφων 6, 7, 8 και 9 και τέλος οι μειώσεις των παραγράφων 1 και 5 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 20

Επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων

Στις περιπτώσεις που από τον έλεγχο των αρμόδιων εθνικών και κοινοτικών οργάνων διαπιστωθεί αχρεωστήτη ή παράνομη καταβολή ποσών ενισχύσεων, τα ποσά αυτά θα ανακτώνται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

Άρθρο 21

Διακοπή σύμβασης

1. Οι δικαιούχοι των δράσεων 1.1 «Βιολογική Γεωργία», 2.1 «Προστασία των ευαίσθητων στα νιτρικά περιοχών» και 2.2 «Προστασία υδροτοπικών συστημάτων» του άρθρου 2 της παρούσας, εφόσον εντάξουν μέρος ή το σύνολο της ενταγμένης έκτασης στο μέτρο 2.2.1 «Δάσωση γεωργικών εκτάσεων» του ΠΑΑ 2007-2013 δύνανται να διακόψουν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις εν λόγω δράσεις χωρίς επιπτώσεις για το μέρος της έκτασης που εντάσσουν στο μέτρο 2.2.1. Απαραίτητη προϋπόθεση για την έγκριση της παραπάνω μετατροπής είναι οι απαιτήσεις των υπό δάσωση ειδών σε λίπασμα και νερό να είναι μειωμένες τουλάχιστον κατά 30% σε σχέση με τις καλλιέργειες που αντικαθιστούν. Ο δικαιούχος οφείλει πριν την έναρξη των εργασιών για την εγκατάσταση της φυτείας να προσκομίσει στο φορέα υλοποίησης αίτηση διακοπής συνοδευόμενη από την απόφαση έγκρισης στο μέτρο 2.2.1 καθώς και το πρακτικό της πρώτης παραλαβής της επένδυσης. Σε αντίθετη περίπτωση επιβάλλονται οι κυρώσεις της παραγράφου 8 του άρθρου 19 της παρούσας.

2. Επιτρέπεται σε αιτιολογημένες περιπτώσεις κατά την περίοδο της δέσμευσης η μεταβίβαση μέρους ή του συνόλου της ενταγμένης εκμετάλλευσης σε άλλο πρόσωπο, υπό τον όρο ότι το πρόσωπο αυτό έχει τις προϋποθέσεις και αναλαμβάνει για το υπόλοιπο της δέσμευσης τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη συγκεκριμένη δράση.
3. Εφόσον κατά την περίοδο της δέσμευσης τα ενταγμένα αγροτεμάχια αποτελέσουν αντικείμενο αναδασμού, βάσει της παραγράφου 4 του άρθρου 45 του Καν.(ΕΚ) 1974/2006, εγκεκριμένου από δημόσια αρχή, τότε:
  - α. Εάν η ενταγμένη έκταση δεν μειωθεί περισσότερο από 50% ή ο δικαιούχος εξασφαλίσει επιλέξιμη έκταση ισοδύναμη με την αρχική και παράλληλα προβεί σε τροποποίηση της σύμβασής του, δύναται να κριθεί δικαιούχος των ενισχύσεων και για το υπόλοιπο της περιόδου δέσμευσης. Η ισοδύναμη έκταση αυτή δύναται να είναι μέχρι και κατά 20% μικρότερη σε σχέση με την έκταση που έγινε ο αναδασμός.
  - β. Εάν η μείωση υπερβαίνει το 50% και ο δικαιούχος αδυνατεί να εξασφαλίσει συμπληρωματική επιλέξιμη έκταση απαλλάσσεται των υποχρεώσεων χωρίς να ζητείται επιστροφή χρημάτων.

Σημειώνεται ότι η διάταξη δεν αφορά περιπτώσεις μερικής ή ολικής συνένωσης εκμεταλλεύσεων για τη δημιουργία μιας νέας εκμετάλλευσης. Στην περίπτωση που συμβεί αυτό, η νέα εκμετάλλευση αναλαμβάνει όλες τις υποχρεώσεις των αρχικών εκμεταλλεύσεων.
4. Οι δικαιούχοι δύνανται να διακόψουν την τήρηση των συμβατικών τους υποχρεώσεων, χωρίς επιπτώσεις, στις ακόλουθες περιπτώσεις:
  - α. Στην περίπτωση των παραγράφων 1, 2 και 3β του παρόντος άρθρου.
  - β. Στην περίπτωση παύσης της γεωργικής δραστηριότητας στις οποίες περιλαμβάνεται και η ένταξη του δικαιούχου στο μέτρο της Πρόωρης Συνταξιοδότησης κατά το τελευταίο έτος της δέσμευσης και εφόσον δεν είναι εφικτή η ανάληψη της δέσμευσης από διάδοχο γεωργό.
  - γ. Στην περίπτωση που συντρέχει περίπτωση ανωτέρας βίας σύμφωνα με το άρθρο 22 της παρούσας.
5. Για όλες τις παραπάνω περιπτώσεις υποβάλλεται αίτημα του ενταγμένου δικαιούχου στο φορέα υλοποίησης συνοδευόμενο από όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά. Το αποτέλεσμα της διαδικασίας αξιολόγησης καταχωρίζεται στο Σύστημα και εφόσον απαιτείται υπογράφεται νέα σύμβαση ή/και τροποποιείται η ήδη υπάρχουσα. Στη συνέχεια οι φορείς υλοποίησης ακολουθούν τα αναφερόμενα στο άρθρο 15 της παρούσας.

Άρθρο 22

Ανωτέρα βία - Εξαιρετικές περιπτώσεις

1. Ως ανωτέρα βία δύναται να χαρακτηρισθούν τα ακόλουθα έκτακτα περιστατικά:
  - α) θάνατος δικαιούχου,
  - β) μακροχρόνια ανικανότητα του δικαιούχου προς εργασία,

- γ) απαλλοτρίωση σημαντικού τμήματος της εκμετάλλευσης, εφόσον αυτή δεν ήταν προβλέψιμη την ημέρα ανάληψης της δέσμευσης,
- δ) σοβαρή φυσική καταστροφή που έπληξε σημαντικά τη γεωργική εκμετάλλευση,
- ε) καταστροφή των κτιρίων της εκμετάλλευσης που προορίζονταν για την εκτροφή των ζώων,
- στ) επιζωοτία που προσβάλλει το σύνολο ή μέρος του ζωικού κεφαλαίου του κατόχου της εκμετάλλευσης.

2. Οι περιπτώσεις ανωτέρας βίας ή οι εξαιρετικές περιπτώσεις πρέπει να γνωστοποιούνται εγγράφως στο φορέα υλοποίησης εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από τη στιγμή που ο δικαιούχος είναι σε θέση να το πράξει.

Ο φορέας υλοποίησης αξιολογεί τις ανωτέρω περιπτώσεις και τις διαβιβάζει σε τριμελή επιτροπή η οποία συστήνεται από υπαλλήλους του, η οποία και γνωμοδοτεί. Στην ανωτέρω επιτροπή δύναται να συμμετέχει και υπάλληλος της Νομικής υπηρεσίας εφόσον υφίσταται. Τα αποτελέσματα της γνωμοδότησης γνωστοποιούνται στον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.

Άρθρο 23

Γενικοί κανόνες εφαρμογής

1. Οι αιτήσεις ενίσχυσης, οι αιτήσεις πληρωμής και οι δηλώσεις εφαρμογής μπορούν να αναπροσαρμοστούν ανά πάσα στιγμή μετά την υποβολή τους, σε περιπτώσεις εμφανών σφαλμάτων που έχουν διαπιστωθεί από τους φορείς υλοποίησης ή άλλες ελεγκτικές αρχές.

2. Το συνολικό ποσό ανά ενταγμένο αγροτεμάχιο ή ζώο που λαμβάνει ο δικαιούχος δεν μπορεί να υπερβεί:

- Τα 600 ΕΥΡΩ/ Ha /έτος για τις αροτραίες καλλιέργειες
- Τα 900 ΕΥΡΩ/Ha/έτος για τις ειδικές πολυετείς καλλιέργειες
- Τα 450 ΕΥΡΩ/ Ha /έτος για τους βοσκοτόπους
- Τα 200 ΕΥΡΩ/ζώο.

Μετά από έγκριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και σε αιτιολογημένες περιπτώσεις μπορεί να γίνει υπέρβαση αυτών των ορίων.

3. Κατά την περίοδο της δέσμευσης δεν επιτρέπεται η αλλαγή των αγροτεμαχίων για τα οποία έχουν αναληφθεί οι ειδικές δεσμεύσεις του κεφαλαίου Γ της παρούσας, πλην των περιπτώσεων ανωτέρας βίας και αυτών της παραγράφου 3α του άρθρου 21 της παρούσας απόφασης. Εξαιρέση αποτελούν τμήματα κοινόχρηστων βοσκοτόπων τα οποία μπορούν να ανανεώνονται με άλλα τμήματα του ίδιου κοινόχρηστου βοσκοτόπου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ

ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΝΑ ΔΡΑΣΗ

Άρθρο 24

Δράση 1.1. Βιολογική γεωργία

1. Στόχος

Η δράση έχει ως στόχο:

- την προστασία των φυσικών πόρων (έδαφος, νερό, αέρας) και τη διατήρηση της βιοποικιλότητας
- την αειφόρο ανάπτυξη
- την προσφορά εγγυήσεων στους καταναλωτές για ασφαλή γεωργικά προϊόντα

2. Πεδίο εφαρμογής

α. Περιοχές παρέμβασης

Η δράση εφαρμόζεται σε όλη τη χώρα.

β. Τομείς παρέμβασης

Η δράση εφαρμόζεται σε γεωργικές εκτάσεις με ετήσιες καλλιέργειες και μόνιμες φυτείες που βρίσκονται σε παραγωγική ηλικία. Οι επιλέξιμες καλλιέργειες και κατηγορίες καλλιεργειών αναφέρονται αναλυτικά στον Πίνακα με το ύψος ενισχύσεων της παραγράφου 6 του παρόντος άρθρου.

Εξαιρούνται:

- Οι γεωργικές εκτάσεις που είναι εγκαταλελειμμένες ή ημιεγκαταλελειμμένες, δηλαδή σε όσες εκτάσεις η μόνη επέμβαση που γίνεται είναι η συγκομιδή των καρπών.
- Οι παγετόπληκτες φυτείες και οι καμένες εκτάσεις για την περίπτωση των μόνιμων φυτειών, εφόσον δεν λαμβάνεται παραγωγή από αυτές.
- Οι καλλιέργειες τα προϊόντα των οποίων χρησιμοποιούνται για ενεργειακούς σκοπούς.
- Εκτάσεις επιβαρυνμένες, στις οποίες για περιβαλλοντικούς λόγους δεν είναι δυνατή η άσκηση της βιολογικής γεωργίας

3. Ειδικά κριτήρια ένταξης

Τα γενικά κριτήρια ένταξης του άρθρου 6 της παρούσας, συμπληρώνονται με τα παρακάτω ειδικά κριτήρια:

α. Ειδικά κριτήρια επιλεξιμότητας

αα. Ο υποψήφιος δικαιούχος δεσμεύεται να τηρεί τις κατευθύνσεις και προδιαγραφές του Καν. (ΕΚ) 834/2007, καλύπτοντας όλο το διάστημα των συμβατικών υποχρεώσεων του με σύμβαση σε ισχύ, η οποία έχει συναφθεί με αναγνωρισμένο Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων.

ββ. Το ελάχιστο μέγεθος των υπό ένταξη αγροτεμαχίων ανέρχεται σε 1 στρέμμα, το οποίο πρέπει να διατηρείται σταθερό σε όλη τη διάρκεια της περιόδου δέσμευσης. Το ελάχιστο μέγεθος της υπό ένταξη εκμετάλλευσης ανέρχεται σε 3 στρέμματα για τις μόνιμες φυτείες και σε 2 στρέμματα για της ετήσιες καλλιέργειες. Σε περίπτωση μικτών εκμεταλλεύσεων το ελάχιστο μέγεθος της υπό ένταξη εκμετάλλευσης ανέρχεται σε 3 στρέμματα.

β. Ειδικά κριτήρια επιλογής

Πίνακας 24.1 Ειδικά κριτήρια επιλογής για τη δράση 1.1.

Κριτήριο	Βαθμοί
Παραγωγός φυτικών βιολογικών προϊόντων	30
Παραγωγός βιολογικών ζωοτροφών	10
Υποβολή σύμβασης με Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης βιολογικών προϊόντων	30
Παραγωγός ζωικών βιολογικών προϊόντων	5

Παραγωγός προϊόντων ΠΟΠ, ΠΓΕ (μέρος ή σύνολο παραγωγής)	10
Μέγεθος υπό ένταξη εκμετάλλευσης:	
• Έκταση 2 – 4 Ha	10
• Έκταση > 4 Ha	15
Εκμετάλλευση σε νησί με πληθυσμό μικρότερο των 3100 κατοίκων	10

Η σειρά προτεραιότητας των παραπάνω κριτηρίων είναι:

1. Παραγωγός φυτικών βιολογικών προϊόντων
2. Υποβολή σύμβασης με Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης βιολογικών προϊόντων
3. Μέγεθος εκμετάλλευσης: έκταση > 4 Ha
4. Μέγεθος εκμετάλλευσης: έκταση 2 - 4 Ha
5. Παραγωγός ζωικών βιολογικών προϊόντων
6. Παραγωγός προϊόντων ΠΟΠ, ΠΓΕ (μέρος ή σύνολο παραγωγής)
7. Παραγωγός βιολογικών ζωοτροφών
8. Εκμετάλλευση σε νησί με πληθυσμό μικρότερο των 3100 κατοίκων

Οι βαθμοί των ειδικών κριτηρίων επιλογής αθροίζονται.

4. Ειδικές δεσμεύσεις

Οι δικαιούχοι της δράσης αναλαμβάνουν ειδικές δεσμεύσεις ως εξής:

Στις αροτραίες καλλιέργειες που βρίσκονται σε περίοδο προσαρμογής θέτουν σε αγρανάπαυση το σύνολο της έκτασης των αγροτεμαχίων υποχρεωτικά μία φορά την περίοδο προσαρμογής.

Στις αροτραίες καλλιέργειες, οι οποίες έχουν ολοκληρώσει την περίοδο προσαρμογής είναι δυνατόν προαιρετικά να θέτουν σε αγρανάπαυση το σύνολο της έκτασης των αγροτεμαχίων μόνον μία φορά στη διάρκεια της περιόδου των δεσμεύσεων. Η αγρανάπαυση κάθε έτος δεν μπορεί να υπερβαίνει το 50% της ενταγμένης εκμετάλλευσης.

Ως αροτραίες καλλιέργειες θεωρούνται οι καλλιέργειες όλων των κατηγοριών του Πίνακα της παραγράφου 6 του παρόντος άρθρου, εκτός από τις κατηγορίες «ελαιοκομία», «αμπελοειδή», «αρωματικά φυτά» και «κρόκος».

5. Ειδικά δικαιολογητικά

α. Με την αίτηση ενίσχυσης συνυποβάλλονται τα κάτωθι:

- αα. Βεβαίωση του Οργανισμού Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων όπου θα αναφέρονται αναλυτικά οι καλλιέργειες και ο χρόνος έναρξης της βιολογικής καλλιέργειας ανά αγροτεμάχιο, όταν η πιστοποίηση των αγροτεμαχίων βρίσκεται σε ισχύ και χωρίς διακοπή (εξαιρούνται τα αγροτεμάχια με καλλιέργειες σε μεταβατικό στάδιο). Εφόσον υπάρχουν καλλιέργειες που προορίζονται για ζωοτροφές θα επισημαίνονται, ενώ σε περίπτωση που δεν υπάρχουν βιολογικές καλλιέργειες θα γίνεται απλή αναφορά.

Προκειμένου να ληφθούν υπόψη τα ειδικά κριτήρια επιλογής με την αίτηση ενίσχυσης συνυποβάλλονται και τα κατωτέρω:

- αα. Σύμβαση με εγκεκριμένο Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων

- ββ. Παραστατικά από τα οποία να φαίνεται ότι έχει παραδώσει προϊόν σε μεταποιητική μονάδα, η οποία είναι πιστοποιημένη για την παραγωγή προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ, σε περίπτωση που ο δικαιούχος παράγει τέτοια προϊόντα.
- γγ. Βεβαίωση του Οργανισμού Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων όπου θα αναφέρεται ότι παράγει ζωικά βιολογικά προϊόντα.
- δδ. Βεβαίωση του δημάρχου ότι η εκμετάλλευση του υποψηφίου βρίσκεται σε νησί με πληθυσμό μικρότερο των 3.100 κατοίκων

β. Με την υπογραφή της σύμβασης υποβάλλεται το εξής:

- αα. Σύμβαση με εγκεκριμένο Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων, σε περίπτωση κατά την οποία δεν έχει κατατεθεί με την αίτηση ενίσχυσης. Η μη προσκόμιση της οδηγεί σε μη υπογραφή της σύμβασης από το δικαιούχο.

γ. Με την δήλωση εφαρμογής συνυποβάλλονται τα κατωτέρω:

- αα. Βεβαίωση τήρησης των απαιτήσεων του Καν.(ΕΚ) 834/07 ή εναλλακτικά έγγραφο πιστοποίησης προϊόντος για το 1ο έτος εφαρμογής, ενώ για το 2ο έτος και μέχρι τη λήξη της περιόδου δέσμευσης βεβαίωση τήρησης των απαιτήσεων του Καν.(ΕΚ) 834/07 και έγγραφο πιστοποίησης προϊόντος. Σε περιπτώσεις μηδενικής παραγωγής υποβάλλεται μόνον βεβαίωση τήρησης των απαιτήσεων του Καν.(ΕΚ) 834/07.
- ββ. Παραστατικά Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (ΚΒΣ) από τα οποία προκύπτει η αμοιβή του Οργανισμού Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων.
- γγ. Ιδιωτικό συμφωνητικό μεταξύ δικαιούχου και του συμβούλου σε περίπτωση ύπαρξης συμβούλου υπεύθυνου για την εκπόνηση και παρακολούθηση της εφαρμογής του ΣΠΔ.
- δδ. Παραστατικά ΚΒΣ από τα οποία προκύπτει η αμοιβή του συμβούλου σε περίπτωση ύπαρξης συμβούλου.
- εε. Παραστατικά ΚΒΣ από τα οποία προκύπτει η πραγματοποίηση των χημικών αναλύσεων σε περίπτωση που έχουν πραγματοποιηθεί.

Σε περίπτωση κατά την οποία ένας δικαιούχος με δικαίωμα παράτασης έχει καταθέσει σύμβαση με Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων, η οποία καλύπτει την περίοδο δέσμευσης, δεν υποχρεούται να την επανυποβάλλει, ενώ δικαιούται τους αντίστοιχους βαθμούς των κριτηρίων επιλογής.

6. Υπολογισμός του ύψους ενίσχυσης

α. Για τον υπολογισμό του συνολικού ύψους ενίσχυσης λαμβάνονται υπόψη:

- αα. Το μέγεθος της χρησιμοποιούμενης γεωργικής έκτασης που έχει ενταχθεί στο σύστημα της βιολογικής παραγωγής εκφρασμένη σε Ha (1 Ha = 10 στρέμματα).
- ββ. Ο τρόπος αξιοποίησης (είδος καλλιέργειας). Η ετήσια ενίσχυση της έκτασης σε αγρανάπαυση για τις αροτραίες καλλιέργειες με περίοδο προσαρμογής, καθορίζεται από την τιμή ενίσχυσης της καλλιέργειας που προηγείται (αν η αγρανάπαυση πραγματοποιηθεί το 2^ο έτος) ή έπεται (αν η αγρανάπαυση πραγματοποιηθεί το 1^ο έτος). Σε περίπτωση αγρανάπαυσης για τις καλλιέργειες χωρίς περίοδο προσαρμογής, δεν καταβάλλεται καμία ενίσχυση .
- γγ. Τα ποσά του Πίνακα 24.2.

β. Όταν ένας δικαιούχος εντάσσεται με αγροτεμάχια με περίοδο προσαρμογής λαμβάνει την ενίσχυση "με περίοδο προσαρμογής" για αυτά τα αγροτεμάχια σε όλη τη διάρκεια της περιόδου δέσμευσης του, δηλαδή ακόμα και όταν λήξει η περίοδος προσαρμογής.

Το ύψος ενίσχυσης ανά καλλιέργεια έχει ως ακολούθως:

Πίνακας 24.2 : Ύψος ενίσχυσης σε €/Ha/έτος για τη δράση 1.1

Καλλιέργεια	Απώλεια εισοδήματος		Δαπάνες ¹			Σύνολο σε €/Ha/έτος	
	Με περ. προσαρ- μογής	Χωρίς περίοδο προσαρμογ- ής	Δαπάνες στήριξης	Χημική ανάλυση	Πιστοποί- ηση	Με περίοδο προσαρ- μογής	Χωρίς περίοδο προσαρ- μογής
Ελαιοκομία	711	370	15	30	-	756	415
Αμπελοειδή (εξαιρούνται οι αμπελώνες για επιτραπέζια χρήση)	855	855	15	30	-	900	900
Αραβόσιτος αρδευόμενος (για ζωοτροφή) (*)	491	491	15	30	64	600	600
Μηδική Αρδευόμενη (*)	519	344	15	30	36	600	425
Βαμβάκι αρδευόμενο (*)	429	420	15	30	60	534	525
Σιτηρά, ρύζι, όσπρια, ηλιάνθος & λοιπές αροτραίες καλλιέργειες	275	202	15	30	-	320	247
Κτηνοτροφικά φυτά & λοιπές καλλιέργειες που δεν χρησιμοποιούνται για τη διατροφή του ανθρώπου	275	203	15	30	40	360	288
Αρωματικά φυτά	275	202	15	30	-	320	247
Κρόκος	855	855	15	30	-	900	900

(*) Ο ξηρικός αραβόσιτος, η ξηρική μηδική και το ξηρικό βαμβάκι ενισχύονται ως «Κτηνοτροφικά φυτά» στην κατηγορία «Κτηνοτροφικά φυτά & λοιπές καλλιέργειες που δεν χρησιμοποιούνται για τη διατροφή του ανθρώπου»

¹ Στις περιπτώσεις καλλιεργειών (τρόφιμα) που δεν προβλέπονται δαπάνες πιστοποίησης από την υπόψη δράση αυτές μπορούν να καλυφθούν από τις πιστώσεις του μέτρου 1.3.2. του ΠΑΑ 2007-2013

7. Λεπτομέρειες εφαρμογής

α. Με τον όρο περίοδο προσαρμογής (μετατροπής) νοείται το χρονικό διάστημα το οποίο απαιτείται για να απαλλαγεί το έδαφος από τα υπολείμματα των χημικών εισροών και να γίνει καταπολέμηση των ζιζανίων χωρίς τη χρήση χημικών. Την περίοδο αυτή τηρείται η διαδικασία της βιολογικής παραγωγής, χωρίς όμως το παραγόμενο προϊόν να πιστοποιείται και σαν βιολογικό. Για την περίοδο προσαρμογής προσμετράται ο χρόνος από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης με τον Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων. Το χρονικό αυτό διάστημα είναι 3 έτη για την αμπελοκαλλιέργεια και ελαιοκαλλιέργεια και 2 έτη για τις λοιπές καλλιέργειες του πίνακα 24.2.

β. Μετά την ένταξη του δικαιούχου, σε περίπτωση επιβολής κυρώσεων λόγω μη τήρησης του Καν. (ΕΚ) 834/2007 και επομένως εφαρμογής περιόδου προσαρμογής σε αγροτεμάχια με αροτραίες καλλιέργειες, δεν είναι υποχρεωτική η αγρανάπαυση για το διάστημα της προσαρμογής σε αυτά τα αγροτεμάχια.

γ. Οι δαπάνες οι οποίες αφορούν στήριξη για γεωπόνο σύμβουλο και χημικές αναλύσεις υπολογίζονται και καταβάλλονται μόνο εφόσον πραγματοποιηθούν και πιστοποιηθούν με παραστατικά του ΚΒΣ, σε ετήσια βάση και ως το ύψος που αναφέρεται στον Πίνακα 24.2 του παρόντος άρθρου. Σε περίπτωση μη πραγματοποίησης των παραπάνω δαπανών κατ' έτος, αυτές δεν θα υποκαθίστανται με δαπάνες απώλειας εισοδήματος, στο πλαίσιο αλλαγής καλλιέργειας σε ενδεχόμενη τροποποίηση του ΣΠΔ τα επόμενα έτη της περιόδου δέσμευσης.

δ. Σε περίπτωση συγκαλλιέργειας σε ένα αγροτεμάχιο πρέπει όλες οι καλλιέργειες να είναι επιλέξιμες. Δεν επιτρέπεται αγρανάπαυση σε μέρος του αγροτεμαχίου.

ε. Οι δικαιούχοι, των οποίων οι καλλιέργειες παράγουν τρόφιμα, δοθέντος ότι τα έξοδα πιστοποίησης δεν ενισχύονται στο πλαίσιο της παρούσας, μπορούν να ενταχθούν στις ενισχύσεις του μέτρου 1.3.2 «Συμμετοχή γεωργών σε σύστημα για την ποιότητα τροφίμων» του Π.Α.Α. 2007-2013.

στ. Οι δικαιούχοι του μέτρου 1.3.2 «Συμμετοχή γεωργών σε σύστημα για την ποιότητα τροφίμων» του Π.Α.Α. 2007-2013, σε περίπτωση κατά την οποία πραγματοποιήσουν χημικές αναλύσεις και αποζημιωθούν για αυτές από το παραπάνω μέτρο δεν μπορούν να λάβουν ενίσχυση για χημικές αναλύσεις στο πλαίσιο της παρούσας δράσης.

ζ. Για την αποφυγή επικάλυψης μεταξύ πρώτου και δεύτερου πυλώνα, δεν είναι δικαιούχοι της πρόσθετης ενίσχυσης ελαιολάδου και επιτραπέζιων ελιών κατά τα έτη 2010, 2011 και 2012 όσοι γεωργοί συγχρηματοδοτούνται για τις ίδιες δράσεις και για το ίδιο έτος ενίσχυσης στο πλαίσιο της Δράσης 1.1 του Μέτρου 2.1.4. του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013.

η. Οι δικαιούχοι που υπέγραψαν συμβάσεις στο πλαίσιο του ΕΠΑΑ 2000-2006 μέχρι 31.12.2006, έχουν δικαίωμα παράτασης από 1.1.2012 για όλα τα αγροτεμάχια της εκμετάλλευσης με επιλέξιμες καλλιέργειες, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις και τηρούν τις δεσμεύσεις του ΠΑΑ 2007-2013.

8. Ειδικές κυρώσεις

α. Σε περίπτωση διακοπής της σύμβασης με τον Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων, ο δικαιούχος οφείλει να υπογράψει νέα σύμβαση με άλλον εγκεκριμένο Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων, διασφαλίζοντας ότι η ενταγμένη εκμετάλλευση δεν τίθεται, εκτός συστήματος ελέγχου βιολογικής γεωργίας για κανένα χρονικό διάστημα. Η νέα σύμβαση υποβάλλεται στο φορέα υλοποίησης εντός 30 εργάσιμων ημερών. Σε περίπτωση μη τήρησης των παραπάνω, ο δικαιούχος:

αα. Αποκλείεται για το εξεταζόμενο έτος από τη δράση,

- ββ. Σε περίπτωση επανάληψης αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις επιστρέφονται προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.
- β. Η παραπάνω κύρωση α εφαρμόζεται και στην περίπτωση μη προσκόμισης βεβαίωσης τήρησης των απαιτήσεων του Καν (ΕΚ) 834/2007 από τον πιστοποιητικό οργανισμό ή μη προσκόμιση έγγραφου πιστοποίησης προϊόντος.
- γ. Σε περίπτωση που δεν πραγματοποιείται η αγρανάπαυση της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου για τις αροτράιες καλλιέργειες με περίοδο προσαρμογής, δεν χορηγείται καμία ενίσχυση για το επόμενο έτος για τις καλλιέργειες αυτές.

Άρθρο 25

Δράση: 1.2 Βιολογική κτηνοτροφία

1. Στόχος

Η δράση έχει ως στόχο:

- την προστασία των φυσικών πόρων και τη διατήρηση της βιοποικιλότητας
- την αειφορική διαχείριση των βοσκοτόπων
- τη βελτίωση της ευζωίας των ζώων
- την προσφορά εγγυήσεων στους καταναλωτές για ασφαλή προϊόντα ζωικής προέλευσης

2. Πεδίο εφαρμογής

α. Περιοχές παρέμβασης:

Η δράση εφαρμόζεται σε όλη τη χώρα

β. Τομείς παρέμβασης

Στη δράση μπορούν να ενταχθούν τα παρακάτω ζώα:

αα. Αίγες και πρόβατα εκτατικής και ημισταλισμένης εκτροφής

ββ. Βοοειδή με γαλακτοπαραγωγική κατεύθυνση

γγ. Βοοειδή με κρεοπαραγωγική/διπλή κατεύθυνση εκτατικής και ημισταλισμένης εκτροφής,

για τα οποία υπάρχει βοσκότοπος στον οποίο τηρείται η προβλεπόμενη πυκνότητα βόσκησης, όπως αυτή καθορίζεται στην παράγραφο 14 του άρθρου 4 της παρούσας απόφασης και έχει δηλωθεί μαζί με τα ζώα στην πιο πρόσφατη ΑΕΕ.

3. Ειδικά κριτήρια ένταξης

Τα γενικά κριτήρια ένταξης του άρθρου 6 της παρούσας συμπληρώνονται με τα παρακάτω ειδικά κριτήρια:

α. Ειδικά Κριτήρια επιλεξιμότητας

Οι υποψήφιοι δικαιούχοι δεσμεύονται να:

αα. Τηρούν τις κατευθύνσεις και προδιαγραφές του Καν. (ΕΚ) 834/2007, καλύπτοντας όλο το διάστημα των συμβατικών υποχρεώσεων τους με σύμβαση σε ισχύ η οποία έχει συναφθεί με αναγνωρισμένο Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων.

ββ. Εξασφαλίζουν σταθερής έκτασης βοσκότοπο για όλη τη διάρκεια της περιόδου δέσμευσης.

β. Ειδικά κριτήρια επιλογής

Πίνακας 25.1: Ειδικά κριτήρια επιλογής για τη δράση 1.2

Κριτήριο	Βαθμοί
Παραγωγός ζωικών βιολογικών προϊόντων	30
Κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις με ιδιοπαραγόμενες βιολογικές ζωοτροφές	4 βαθμοί ανά Ha καλλιεργούμενης έκτασης για παραγωγή ζωοτροφών
Υποβολή σύμβασης με Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης βιολογικών προϊόντων	30
Ύπαρξη αποδεικτικού για τη νόμιμη κατοχή του βοσκοτόπου για όλη τη διάρκεια της δέσμευσης (5 έτη)	10
Ενταγμένος στη δράση «Διατήρηση απειλούμενων αυτόχθονων φυλών αγροτικών ζώων»	5
Μέγεθος υπό ένταξη εκμετάλλευσης ⁽¹⁾ :	
• Το προς ένταξη ζωικό κεφάλαιο είναι μεγαλύτερο των 100 MMZ	10
• Το προς ένταξη ζωικό κεφάλαιο είναι μεγαλύτερο των 50 MMZ και μικρότερο ή ίσο των 100 MMZ	5
Παραγωγός προϊόντων ΠΟΠ/ ΠΓΕ (μέρος ή σύνολο παραγωγής)	10
Η εκμετάλλευση βρίσκεται σε νησί με πληθυσμό μικρότερο των 3100 κατοίκων	10

(1) Η μετατροπή των MMZ γίνεται σύμφωνα με την παράγραφο 13 του άρθρου 4 της παρούσας απόφασης.

Η σειρά προτεραιότητας των παραπάνω κριτηρίων είναι:

1. Παραγωγός ζωικών βιολογικών προϊόντων
2. Υποβολή σύμβασης με Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης βιολογικών προϊόντων
3. Μέγεθος της υπό ένταξη εκμετάλλευσης με περισσότερες από 100 MMZ
4. Μέγεθος της υπό ένταξη εκμετάλλευσης με 50 έως και 100 MMZ
5. Κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις με ιδιοπαραγόμενες βιολογικές ζωοτροφές
6. Παραγωγός προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ

7. Ύπαρξη αποδεικτικού για τη νόμιμη κατοχή του βοσκοτόπου για όλη τη διάρκεια της περιόδου δέσμευσης
8. Η εκμετάλλευση βρίσκεται σε νησί με πληθυσμό μικρότερο των 3100 κατοίκων και
9. Ενταγμένος στη δράση «Διατήρηση απειλούμενων αυτόχθονων φυλών αγροτικών ζώων»

Οι βαθμοί των ειδικών κριτηρίων επιλογής αθροίζονται.

4. Ειδικές δεσμεύσεις

Οι δικαιούχοι της δράσης αναλαμβάνουν να διατηρούν κατά τη διάρκεια της περιόδου δέσμευσης τόσα ΜΜΖ κατά τομέα παρέμβασης όσα αναφέρονται στη σύμβαση που έχουν υπογράψει για την ένταξή τους στη δράση.

5. Ειδικά δικαιολογητικά

α. Με την αίτηση ενίσχυσης και προκειμένου να ληφθούν υπόψη τα ειδικά κριτήρια επιλογής συνυποβάλλονται και τα κατωτέρω:

αα. Σύμβαση με εγκεκριμένο Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων.

ββ. Βεβαίωση από εγκεκριμένο Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων στην οποία θα αναφέρεται ότι παράγει ζωικά βιολογικά προϊόντα σε περίπτωση που ο δικαιούχος το δηλώνει.

γγ Βεβαίωση από εγκεκριμένο Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων στην οποία θα αναφέρεται ότι παράγει βιολογικές ζωοτροφές σε περίπτωση που ο δικαιούχος το δηλώνει.

δδ. Παραστατικά απ' τα οποία να φαίνεται ότι έχει παραδώσει προϊόν σε μεταποιητική μονάδα, η οποία είναι πιστοποιημένη για την παραγωγή προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ, σε περίπτωση που ο δικαιούχος παράγει τέτοια προϊόντα.

εε. Βεβαίωση του δημάρχου ότι η εκμετάλλευση του υποψηφίου βρίσκεται σε νησί με πληθυσμό μικρότερο των 3.100 κατοίκων.

β. Με την υπογραφή της σύμβασης υποβάλλεται το εξής:

αα. Σύμβαση με εγκεκριμένο Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων, σε περίπτωση κατά την οποία δεν έχει κατατεθεί με την αίτηση ενίσχυσης. Η μη προσκόμιση της οδηγεί σε μη υπογραφή της σύμβασης από το δικαιούχο.

γ. Με την δήλωση εφαρμογής συνυποβάλλονται τα κατωτέρω:

αα. Βεβαίωση τήρησης των απαιτήσεων του Καν.(ΕΚ) 834/07 ή εναλλακτικά έγγραφο πιστοποίησης προϊόντος για το 1ο έτος εφαρμογής, ενώ για το 2ο έτος και μέχρι τη λήξη της περιόδου δέσμευσης βεβαίωση τήρησης των απαιτήσεων του Καν.(ΕΚ) 834/07 και έγγραφο πιστοποίησης προϊόντος.

ββ. Παραστατικά ενοικιαζόμενων βοσκοτόπων από κοινόχρηστες δημοτικές ή κοινοτικές εκτάσεις, εφόσον τα ήδη προσκομισθέντα είναι ετήσιας διάρκειας.

Σε περίπτωση κατά την οποία ένας δικαιούχος με δικαίωμα παράτασης έχει καταθέσει σύμβαση με Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων, η οποία καλύπτει την περίοδο δέσμευσης, δεν υποχρεούται να την επανυποβάλλει, ενώ δικαιούται τους αντίστοιχους βαθμούς των κριτηρίων επιλογής.

6. Υπολογισμός του ύψους της ενίσχυσης

Για τον υπολογισμό του συνολικού ύψους της ενίσχυσης λαμβάνεται υπόψη η χρησιμοποιούμενη από τα ζώα έκταση βοσκοτόπου.

Όταν ένας δικαιούχος εντάσσεται με ζώα με περίοδο προσαρμογής λαμβάνει την ενίσχυση "με περίοδο προσαρμογής" για αυτά τα ζώα σε όλη τη διάρκεια της περιόδου δέσμευσης του, δηλαδή ακόμα και όταν λήξει η περίοδος προσαρμογής.

Πίνακας 25.2 Ύψος της ενίσχυσης σε Ευρώ/MMZ/Ha/έτος για τη δράση 1.2

Είδος ζώου και κατεύθυνση παραγωγής	Απώλεια εισοδήματος		Δαπάνες Στήριξη	Σύνολο	
	Με περίοδο προσαρμογής	Χωρίς περίοδο προσαρμογής		Με περίοδο προσαρμογής	Χωρίς περίοδο προσαρμογής
Αίγες και πρόβατα	165	136	15	180	151
Βοοειδή με γαλακτοπαραγωγική κατεύθυνση	324	258	15	339	273
Βοοειδή με κρεοπαραγωγική/διπλή κατεύθυνση	151	151	15	166	166

7. Λεπτομέρειες εφαρμογής

α. Τα ύψη ενίσχυσης του πίνακα 25.2 έχουν υπολογισθεί για πυκνότητες βόσκησης 1MMZ ανά εκτάριο (Ha). Εφόσον η πυκνότητα βόσκησης ανά MMZ είναι μικρότερη ή μεγαλύτερη του ενός εκταρίου (Ha) η μέση ανά εκτάριο (Ha) ενίσχυση υπολογίζεται αντίστοιχα με τον πολλαπλασιασμό ή διαίρεση της μέσης πυκνότητας ανά MMZ με τις ενισχύσεις του πίνακα.

β. Περίοδος προσαρμογής νοείται το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την προσαρμογή της εκμετάλλευσης και την παραγωγή πιστοποιημένων βιολογικών προϊόντων. Ως χρονικό διάστημα λαμβάνεται ένα (1) έτος από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης με τον Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων

γ. Τροποποίηση του ΣΠΔ μπορεί να περιλαμβάνει εκτός από τις περιπτώσεις του άρθρου 14 της παρούσας και μεταβολή στη σύνθεση της αγέλης των βοοειδών στις ηλικιακές κατηγορίες. Οι παραπάνω αντικαταστάσεις πραγματοποιούνται εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από το συμβάν που κατέστησε αναγκαία την αντικατάσταση και καταχωρούνται στο μητρώο καταγραφής ζωικού κεφαλαίου της Κτηνιατρικής Υπηρεσίας και στο μητρώο εκμετάλλευσης το αργότερο τρεις ημέρες μετά την ημέρα της αντικατάστασης. Ο φορέας υλοποίησης ενημερώνεται εντός πέντε εργάσιμων ημερών από την αντικατάσταση.

8. Ειδικές κυρώσεις

α. Σε περίπτωση διακοπής της σύμβασης με τον Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων, ο δικαιούχος οφείλει να υπογράψει νέα σύμβαση με άλλον εγκεκριμένο Οργανισμό Ελέγχου

και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων, διασφαλίζοντας ότι η ενταγμένη εκμετάλλευση δεν τίθεται, εκτός συστήματος ελέγχου βιολογικής γεωργίας για κανένα χρονικό διάστημα. Η νέα σύμβαση υποβάλλεται στο φορέα υλοποίησης εντός 30 εργάσιμων ημερών. Σε περίπτωση μη τήρησης των παραπάνω, ο δικαιούχος:

αα. Αποκλείεται για το εξεταζόμενο έτος από τη δράση,

ββ. Σε περίπτωση επανάληψης αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις επιστρέφονται προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

β. Οι παραπάνω κυρώσεις εφαρμόζονται και στην περίπτωση μη προσκόμισης βεβαίωσης τήρησης των απαιτήσεων του Καν (ΕΚ) 834/2007 από τον πιστοποιητικό οργανισμό ή μη προσκόμιση έγγραφου πιστοποίησης προϊόντος.

γ. Σε περίπτωση παρατυπιών σχετικά με τις άδειες ίδρυσης και λειτουργίας και συγκεκριμένα:

αα. Διαπίστωσης της ύπαρξης και άλλου είδους ζώων, πλην εκείνων που αναφέρονται στην άδεια ή υπέρβαση της δυναμικότητας της μονάδας, επιβάλλονται οι κυρώσεις της πολλαπλής συμμόρφωσης.

ββ. Σε περιπτώσεις ανάκλησης των αδειών ίδρυσης και λειτουργίας ισχύουν τα εξής:

- Εφόσον, η ανάκληση έγινε αποδεδειγμένα, λόγω υπαιτιότητας του δικαιούχου, τότε δεν καταβάλλεται ενίσχυση για το διάστημα κατά το οποίο δεν υπάρχει η άδεια. Ο δικαιούχος είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει τη νέα άδεια σε διάστημα δύο ημερολογιακών ετών από την ημερομηνία ανάκλησης της άδειας. Σε διαφορετική περίπτωση ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και επιστρέφονται οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.
- Εφόσον, η ανάκληση έγινε χωρίς υπαιτιότητα του δικαιούχου, τότε καταβάλλεται κανονικά η ενίσχυση για το εν λόγω έτος εφαρμογής. Ο δικαιούχος υποχρεούται να προσκομίσει τη νέα άδεια σε διάστημα δύο ημερολογιακών ετών από την ημερομηνία της ανάκλησης. Οι ενισχύσεις που αντιστοιχούν στο διάστημα αυτό καταβάλλονται με την προσκόμιση της νέας άδειας. Σε διαφορετική περίπτωση ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και επιστρέφονται οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

δ. Σε περίπτωση κοινόχρηστων βοσκοτόπων όπου δεν είναι δυνατή η σύναψη μίσθωσης πενταετούς διάρκειας αλλά δεν τηρήθηκε η δέσμευση της ανανέωσης του ετήσιου μισθωτηρίου, θεωρείται ότι διακόπτεται η δράση, η ευθύνη βαρύνει το δικαιούχο και επιβάλλονται οι κυρώσεις της παραγράφου 8 του άρθρου 19 της παρούσας.

Άρθρο 26

Δράση 1.3: Εκτατικοποίηση κτηνοτροφίας

1. Στόχος

Στόχος της δράσης είναι η μείωση των πιέσεων που δέχονται οι βοσκότοποι από την υπερβόσκηση μέσω της μείωσης της πυκνότητας βόσκησης, όπως προκύπτει από τη σχετική μελέτη βοσκοϊκανότητας – βοσκοφόρτωσης.

2. Πεδίο εφαρμογής

Η δράση εφαρμόζεται σε βοσκοτόπους, όπου η πυκνότητα βόσκησης κυμαίνεται μεταξύ 1 MMZ έως 3 MMZ ανά εκτάριο και η οποία υπερβαίνει τη βοσκοϊκανότητα, γεγονός που προκύπτει από ειδική μελέτη βοσκοϊκανότητας - βοσκοφόρτωσης. Η μείωση της πυκνότητας βόσκησης ανέρχεται τουλάχιστον σε 20% σε σχέση με την υφιστάμενη και μέχρι 0,8 MMZ έως 1 MMZ ανά εκτάριο, όπως αυτή τεκμηριώνεται από εγκεκριμένες μελέτες βοσκοφόρτωσης – βοσκοϊκανότητας του βοσκότοπου.

α. Περιοχές παρέμβασης

Η δράση εφαρμόζεται στις παρακάτω περιοχές:

αα. Περιοχές Παρέμβασης Α: Είναι οι περιοχές της ηπειρωτικής χώρας, όπου η μείωση της πυκνότητας βόσκησης πραγματοποιείται με αύξηση της βοσκόμενης έκτασης. Η επιπλέον έκταση που εντάσσεται είναι ιδιωτική (όχι κοινόχρηστη) και ανάλογη του βαθμού βοσκοφόρτωσης.

ββ. Περιοχές Παρέμβασης Β: Είναι οι περιοχές της νησιωτικής χώρας, όπου η μείωση της πυκνότητας βόσκησης πραγματοποιείται με μείωση του ζωικού κεφαλαίου (σφαγή ζώων).

β. Τομείς παρέμβασης

Η δράση εφαρμόζεται σε βοσκοτόπους, στους οποίους συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- αξιοποιούνται από βοοειδή ή/και αιγοπρόβατα στις περιοχές παρέμβασης Α.
- αξιοποιούνται από αιγοπρόβατα στις περιοχές παρέμβασης Β.

3. Ειδικά Κριτήρια ένταξης

Τα γενικά κριτήρια ένταξης του άρθρου 6 της παρούσας, συμπληρώνονται με τα παρακάτω ειδικά κριτήρια:

α. Ειδικά κριτήρια επιλεξιμότητας

Να υπάρχει εγκεκριμένη μελέτη βοσκοϊκανότητας – βοσκοφόρτωσης που να δικαιολογεί την παρέμβαση και απόφαση του φορέα υλοποίησης που ορίζει το ποσοστό μείωσης της πυκνότητας βόσκησης σύμφωνα με την εγκεκριμένη μελέτη.

β. Ειδικά κριτήρια επιλογής

Πίνακας 26.1: Ειδικά κριτήρια επιλογής για τη δράση 1.3

Κριτήριο	Βαθμοί
Μέγεθος υπό ένταξη εκμετάλλευσης ⁽¹⁾ :	
<ul style="list-style-type: none"> • Το προς ένταξη ζωικό κεφάλαιο είναι μεγαλύτερο των 100 MMZ. 	10
<ul style="list-style-type: none"> • Το προς ένταξη ζωικό κεφάλαιο είναι μεγαλύτερο των 50 MMZ και μικρότερο ή ίσο των 100 MMZ. 	5

Κριτήριο	Βαθμοί
Εγκαταλελειμμένοι βοσκότοποι ή βοσκότοποι με έντονη φυσική διάβρωση: Η μείωση της πυκνότητας βόσκησης που προκύπτει από τη σχετική μελέτη μεγαλύτερη του 40%	5
Η εκμετάλλευση βρίσκεται σε νησί με πληθυσμό μικρότερο των 3100 κατοίκων	10

(1) Η μετατροπή των MMZ γίνεται σύμφωνα με τη παράγραφο 13 του άρθρου 4 της παρούσας

Η σειρά προτεραιότητας των παραπάνω κριτηρίων είναι:

1. Μέγεθος υπό ένταξη εκμετάλλευσης μεγαλύτερο από 100 MMZ
2. Μέγεθος υπό ένταξη εκμετάλλευσης μεγαλύτερο των 50 και μικρότερο ή ίσο των 100 MMZ
3. Εγκαταλελειμμένοι βοσκότοποι ή βοσκότοποι με έντονη φυσική διάβρωση
4. Η εκμετάλλευση σε νησί με πληθυσμό μικρότερο των 3100 κατοίκων.

4. Ειδικές δεσμεύσεις

Οι δικαιούχοι της δράσης αναλαμβάνουν τις κατωτέρω ειδικές δεσμεύσεις:

α. Στις περιοχές παρέμβασης Α να εξασφαλίζουν αντίστοιχη έκταση ιδιωτικού βοσκότοπου ώστε η πυκνότητα βόσκησης να μειώνεται κατά το προβλεπόμενο, βάσει της μελέτης, ποσοστό σε σχέση με την αρχική.

β. Στις περιοχές παρέμβασης Β να απομακρύνουν δια σφαγής τον προβλεπόμενο, βάσει της μελέτης, αριθμό ζώων εντός χρονικού διαστήματος το πολύ 5 μηνών από την υπογραφή της σύμβασης.

γ. Να εντάσσουν στη δράση το σύνολο του επιλέξιμου ζωικού κεφαλαίου.

δ. Να μην αυξήσουν το σύνολο του ζωικού κεφαλαίου, που χρησιμοποιεί τον ίδιο με τα ενταγμένα ζώα βοσκότοπο, καθ' όλη την περίοδο της δέσμευσης.

5. Υπολογισμός του ύψους της ενίσχυσης

Δικαιούχοι

αα. Το ύψος της ενίσχυσης στις περιοχές παρέμβασης Α υπολογίζεται με βάση την επιπλέον έκταση βοσκοτόπου που εντάσσεται στη δράση και ανέρχεται σε 33 € ανά εκτάριο ετησίως.

ββ. Το ύψος της ενίσχυσης στις περιοχές παρέμβασης Β υπολογίζεται με βάση την ακόλουθη σχέση:

$$\alpha = \frac{(\beta * \gamma)}{\delta}$$

όπου:

β είναι ο αριθμός των MMZ που απομακρύνθηκαν,

γ είναι το ύψος ενίσχυσης ανά απομακρυνθείσα MMZ, όπως φαίνεται στον Πίνακα 26.2 και

δ είναι το σύνολο της έκτασης του αξιοποιούμενου βοσκότοπου εκφρασμένο σε εκτάρια.

Πίνακας 26.2. Ποσά ανά απομακρυνθείσα ΜΜΖ (€/έτος)

Περιφέρεια	Πρόβατα	Αίγες
	€/έτος ανά απομακρυνθείσα ΜΜΖ	€/έτος ανά απομακρυνθείσα ΜΜΖ
-Αν. Μακεδονίας -Θράκης	705	625
-Δυτ. Ελλάδα -Ιονίων Νήσων -Πελοποννήσου	780	740
-Θεσσαλίας	480	550
-Στ. Ελλάδα -Κρήτης -Β. και Ν. Αιγαίου -Αττικής	515	550

Το ύψος ενίσχυσης ανά εκτάριο κατ' έτος δεν μπορεί να υπερβαίνει τα ποσά που αναγράφονται στον Πίνακα 26.3.

Πίνακας 26.3. Μέγιστα ποσά ανά εκτάριο αξιοποιούμενου βοσκότοπου

Περιφέρεια	Πρόβατα	Αίγες
	€/έτος ανά Ηα αξιοποιούμενου βοσκότοπου	€/έτος ανά Ηα αξιοποιούμενου βοσκότοπου
-Αν. Μακεδονίας -Θράκης	360	320
-Δυτ. Ελλάδα -Ιονίων Νήσων -Πελοποννήσου	400	380
-Θεσσαλίας	270	310
-Στ. Ελλάδα -Κρήτης -Β. και Ν. Αιγαίου -Αττικής	290	310

6. Λεπτομέρειες εφαρμογής

α. Για τις περιοχές παρέμβασης Α (ηπειρωτική χώρα) ισχύουν τα ακόλουθα:

Από τον αρχικό βοσκότοπο πρέπει να μετακινηθεί στο νέο βοσκότοπο τουλάχιστον το 20% του ζωικού κεφαλαίου ενώ στην περίπτωση των κοινόχρηστων βοσκοτόπων πρέπει να υπάρχει βεβαίωση του φορέα διαχείρισης του εκάστοτε βοσκότοπου ότι η νομή που απελευθερώνεται μετά τη μείωση της πυκνότητας βόσκησης δεν θα κατανέμεται σε άλλους κτηνοτρόφους. Η δέσμευση αυτή τεκμηριώνεται με απόφαση του φορέα διαχείρισης και αποτελεί παραστατικό που κρατείται στο αρχείο του φορέα υλοποίησης της δράσης.

β. Για τις περιοχές παρέμβασης Β ισχύουν τα ακόλουθα:

αα. Στην περίπτωση των κοινόχρηστων βοσκοτόπων οι φορείς διαχείρισής τους πρέπει, πέραν των δεσμεύσεων του δικαιούχου, να αναλάβουν και οι ίδιοι την υποχρέωση καθ' όλη την περίοδο της δέσμευσης να μην εκχωρήσουν την έκταση που απελευθερώνεται σε άλλους κτηνοτρόφους. Η δέσμευση αυτή τεκμηριώνεται με απόφαση του φορέα διαχείρισης και αποτελεί παραστατικό που κρατείται στο αρχείο του φορέα υλοποίησης της δράσης.

ββ. Η μείωση του ζωικού κεφαλαίου πρέπει να πραγματοποιηθεί το αργότερο εντός 5 μηνών από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης και πρέπει να τεκμηριώνεται με επίσημα έγγραφα σφαγής, τα οποία και υποβάλλονται με την υποβολή της ενιαίας δήλωσης εκμετάλλευσης.

γ. Οι μετακινούμενοι κτηνοτρόφοι δικαιούχοι της δράσης που έχουν εντάξει εκτάσεις βοσκοτόπων σε μία μόνο περιοχή διαβίωσης εξαιρούνται της υποχρέωσης τήρησης των απαιτήσεων της πολλαπλής συμμόρφωσης σε ότι αφορά στη Πυκνότητα Βόσκησης στη μη ενταγμένη περιοχή διαβίωσης, μόνον εφόσον αλλάζουν τη μορφή της εκμετάλλευσης από εκτατική σε εντατική και συνεπώς δεν διαθέτουν καθόλου βοσκότοπο.

δ. Τροποποίηση του ΣΠΔ μπορεί να περιλαμβάνει εκτός από τις περιπτώσεις του άρθρου 14 της παρούσας απόφασης και μεταβολή στη σύνθεση του κοπαδιού μεταξύ προβάτων και αιγών.

ε. Σε περίπτωση κοινόχρηστων βοσκοτόπων όπου δεν είναι δυνατή η σύναψη μίσθωσης πενταετούς διάρκειας, γίνονται δεκτά ετήσια παραχωρητήρια-μισθωτήρια στα οποία αναγράφεται ρητώς η δέσμευση ανανέωσης της διάρκειας μίσθωσης για τον ίδιο βοσκότοπο και για το επόμενο έτος. Σε περίπτωση μη ανανέωσης του μισθωτηρίου θεωρείται ότι διακόπτεται η δράση και η ευθύνη βαρύνει το δικαιούχο.

στ. Όλες οι εκτροφές πρέπει να είναι δηλωμένες και καταγεγραμμένες στο Αγροτικό Κτηνιατρείο της περιοχής ή σε κάθε άλλη εξουσιοδοτημένη υπηρεσία, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Σε κάθε εκτροφή αιγών ή/και προβάτων ή/και βοοειδών πρέπει να τηρείται Μητρώο, όπως καθορίζεται από την Κτηνιατρική Υπηρεσία, στο οποίο αναφέρεται ο αριθμός των υπαρχόντων ζώων, όπως και οι μεταβολές του αριθμού αυτών, που οφείλονται σε θανάτους, γεννήσεις, σφαγή, αγορές ή πωλήσεις. Το Μητρώο αυτό θα υπάρχει σε δύο αντίγραφα, ένα στο Αγροτικό Κτηνιατρείο ή σε κάθε άλλη εξουσιοδοτημένη υπηρεσία και ένα στην εκμετάλλευση και θα ενημερώνεται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

ζ. Κατά τις μετακινήσεις των ζώων πρέπει να πληρούνται τα πρότυπα υγειονομικού ελέγχου που προβλέπει η ισχύουσα νομοθεσία και τα ζώα πρέπει να συνοδεύονται υποχρεωτικά από επίσημο κτηνιατρικό πιστοποιητικό. Αυτό αποδεικνύεται με το Έγγραφο κυκλοφορίας – Υγειονομικό πιστοποιητικό, όπως προβλέπεται στην υπ' αριθ. 263493/27.07.2004 (Β' 1253) ΚΥΑ. Η σφαγή των αιγών ή/και προβατίνων στις περιοχές παρέμβασης Β θα πρέπει να γίνεται σε σφαγεία, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, και θα αποδεικνύεται με το εν λόγω Έγγραφο κυκλοφορίας – Υγειονομικό πιστοποιητικό. Στις περιπτώσεις όπου δεν είναι δυνατή η διάθεση των σφαγίων για εμπορικούς λόγους μπορεί να γίνει υγειονομική ταφή των σφαγίων, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται από την εθνική και κοινοτική νομοθεσία.

η. Με τη δήλωση εφαρμογής εκτός των όσων αναφέρονται στη παρ. 3 του άρθρου 17 της παρούσας απόφασης υποβάλλεται και το παρακάτω δικαιολογητικό:

Έγγραφο κυκλοφορίας - Υγειονομικό πιστοποιητικό που βεβαιώνει τη μετακίνηση των ζώων για σφαγή, σύμφωνα με όσα αναγράφονται στο σημείο ζ της παρούσας παραγράφου, καθώς και φορτωτική (σε περίπτωση που υπάρχει).

7. Ειδικές κυρώσεις

α. Σε περιπτώσεις μη τήρησης των προβλεπόμενων στο ΣΠΔ πυκνοτήτων βόσκησης από τους δικαιούχους επιβάλλονται οι παρακάτω κυρώσεις:

- Για απόκλιση μέχρι και 5% γίνεται μόνο αναλογική μείωση του ποσού της ενίσχυσης και δεν επιβάλλεται καμία άλλη κύρωση.

Τυχόν επανάληψη σε επόμενο έτος εφαρμογής συνεπάγεται μείωση του ποσού της ενίσχυσης κατά 10% για το έτος που αφορά η αίτηση πληρωμής. Τυχόν επανάληψη της απόκλισης για τρίτη, τέταρτη ή και πέμπτη χρονιά συνεπάγεται μείωση του ποσού της ενίσχυσης κατά 20% για κάθε έτος που αφορά η αντίστοιχη αίτηση πληρωμής.

- Για απόκλιση μεγαλύτερη του 5% ως και 50%, γίνεται μείωση αρχικά του ποσού της ενίσχυσης κατά το ποσοστό της διαπιστωθείσας απόκλισης και επιβάλλεται πρόσθετη κύρωση που συνιστάται σε επιπλέον μείωση του απομένοντος ποσού της ενίσχυσης κατά το ίδιο ανωτέρω ποσοστό απόκλισης. Τυχόν διαπίστωση απόκλισης εντός του εύρους των ανωτέρω ποσοστών σε οποιαδήποτε από τα επόμενα έτη εφαρμογής συνεπάγεται αποβολή του δικαιούχου από το πρόγραμμα και αναζήτηση τυχόν καταβληθέντων μέχρι τότε ποσών ως αχρεωστήτως καταβληθέντα.

- Για απόκλιση μεγαλύτερη του 50% δεν χορηγείται καμία ενίσχυση για το έτος που αφορά η αίτηση πληρωμής.

Η διαπίστωση απόκλισης κατά ποσοστό μεγαλύτερο του 50% σε επόμενο έτος εφαρμογής συνεπάγεται αποβολή από το πρόγραμμα και τυχόν καταβληθέντα μέχρι τότε ποσά αναζητούνται ως αχρεωστήτως καταβληθέντα.

Η τυχόν διαπίστωση απόκλισης σε κάποια από τα επόμενα έτη κατά μικρότερο ή ίσο του 5% συνεπάγεται την επιβολή κύρωσης σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο.

β. Εφόσον, η σφαγή του συνολικά προβλεπόμενου αριθμού ζώων δεν λάβει χώρα εντός του καθορισμένου χρονικού διαστήματος, τότε η σύμβαση θεωρείται άκυρη και ο δικαιούχος απεντάσσεται από τη δράση.

γ. Σε περίπτωση που έχει αποσυρθεί μέρος του προβλεπόμενου στη σύμβαση αριθμού ζώων εντός του χρονικού διαστήματος των 5 μηνών, τότε επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στην παρ. 3 του άρθρου 19 της παρούσας. Ο δικαιούχος υποχρεούται να αποσύρει τα υπόλοιπα ζώα το αργότερο μέχρι τη λήξη του πρώτου έτους εφαρμογής. Σε διαφορετική περίπτωση ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και επιστρέφονται οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

δ. Σε περίπτωση παρατυπιών σχετικά με τις άδειες ίδρυσης και λειτουργίας και συγκεκριμένα:

αα. Διαπίστωσης της ύπαρξης και άλλου είδους ζώων, πλην εκείνων που αναφέρονται στην άδεια ή υπέρβασης της δυναμικότητας της μονάδας, επιβάλλονται οι κυρώσεις της πολλαπλής συμμόρφωσης.

ββ. Σε περιπτώσεις ανάκλησης των αδειών ίδρυσης και λειτουργίας ισχύουν τα εξής:

- Εφόσον, η ανάκληση έγινε αποδεδειγμένα, λόγω υπαιτιότητας του δικαιούχου, τότε δεν καταβάλλεται ενίσχυση για το διάστημα κατά το οποίο δεν υπάρχει η άδεια. Ο δικαιούχος είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει τη νέα άδεια σε διάστημα δύο ημερολογιακών ετών από την ημερομηνία ανάκλησης της άδειας. Σε διαφορετική περίπτωση ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και επιστρέφονται οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

- Εφόσον, η ανάκληση έγινε χωρίς υπαιτιότητα του δικαιούχου, τότε καταβάλλεται κανονικά η ενίσχυση για το εν λόγω έτος εφαρμογής. Ο δικαιούχος υποχρεούται να προσκομίσει τη νέα άδεια σε διάστημα δύο ημερολογιακών ετών από την ημερομηνία της ανάκλησης. Οι ενισχύσεις που αντιστοιχούν στο διάστημα αυτό καταβάλλονται με την προσκόμιση της νέας άδειας. Σε διαφορετική περίπτωση ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και επιστρέφονται οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

ε. Σε περίπτωση που ο δικαιούχος δεν προσκομίσει έγγραφα κυκλοφορίας – υγειονομικά παραστατικά που βεβαιώνουν τη μετακίνηση των ζώων για σφαγή καθώς και φορτωτικές δεν ενισχύεται για το έτος της παράβασης. Σε περίπτωση επανάληψης αποβάλλεται από τη δράση και επιστρέφονται οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

Άρθρο 27

Δράση 2.1: «Προστασία των ευαίσθητων στα νιτρικά περιοχών»

1. Στόχος

Στόχος της δράσης είναι η αποκατάσταση του περιβάλλοντος μέσω:

- της μείωσης των εφαρμοζόμενων λιπασμάτων σε σχέση με τα προβλεπόμενα στα αντίστοιχα προγράμματα δράσης
- της μείωσης της κατανάλωσης νερού
- της δημιουργίας χώρων οικολογικής αντιστάθμισης.

2. Πεδίο εφαρμογής

α. Περιοχές παρέμβασης

Η δράση εφαρμόζεται σε περιοχές, οι οποίες έχουν χαρακτηριστεί ως ευπρόσβλητες από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης, βάσει των αριθ. 19652/1906/1999 (ΦΕΚ Β' 1575) και 20419/2522/2001 (ΦΕΚ Β' 1212) ΚΥΑ, όπως ισχύουν κάθε φορά και σε εφαρμογή της Οδηγίας 91/676/ΕΟΚ.

Οι περιοχές αυτές είναι:

- αα. Η Ανατολική και Δυτική Θεσσαλία και συγκεκριμένα δημοτικές και τοπικές κοινότητες των νομών Μαγνησίας, Λάρισας, Καρδίτσας, Τρικάλων καθώς και περιοχές του νομού Φθιώτιδας, όπως αυτές περιγράφονται στην αριθ. 24838/1400/Ε103/2008 κοινή υπουργική απόφαση (ΦΕΚ Β' 1132).
- ββ. Το Κωπαϊδικό πεδίο και συγκεκριμένα δημοτικές και τοπικές κοινότητες των νομών Βοιωτίας, Φθιώτιδας και Φωκίδας, όπως αυτές περιγράφονται στην αριθ. 24838/1400/Ε103/2008 κοινή υπουργική απόφαση (ΦΕΚ Β' 1132).
- γγ. Η λεκάνη του Πηνειού Ηλείας και συγκεκριμένα δημοτικές και τοπικές κοινότητες των νομών Ηλείας και Αχαΐας, όπως αυτές περιγράφονται στην αριθ. 24838/1400/Ε103/2008 κοινή υπουργική απόφαση (ΦΕΚ Β' 1132).
- δδ. Το Αργολικό Πεδίο και συγκεκριμένα δημοτικές και τοπικές κοινότητες του νομού Αργολίδας, όπως αυτές περιγράφονται στην αριθ. 24838/1400/Ε103/2008 κοινή υπουργική απόφαση (ΦΕΚ Β' 1132).
- εε. Οι νομοί Θεσσαλονίκης-Κιλκίς-Πέλλας-Ημαθίας, όπως περιγράφονται στην αριθ. 16175/824/2006 κοινή υπουργική απόφαση (ΦΕΚ Β' 530).
- στστ. Η λεκάνη του Στρυμόνα και συγκεκριμένα δημοτικές και τοπικές κοινότητες του νομού Σερρών, όπως αυτές περιγράφονται στην αριθ. 50982/2309/2006 κοινή υπουργική απόφαση (ΦΕΚ Β'

1894).

ζζ. Πεδιάδα Άρτας-Πρέβεζας και συγκεκριμένα δημοτικές και τοπικές κοινότητες των νομών Άρτας και Πρέβεζας όπως αυτές περιγράφονται στην αριθ. 50981/2308/2006 κοινή υπουργική απόφαση (ΦΕΚ Β' 1895).

β. Τομείς παρέμβασης

Στη δράση μπορούν να ενταχθούν εκτάσεις με αρδευόμενες καλλιέργειες βαμβακιού, αραβοσίτου, κηπευτικών και σακχαρότευτλων που έχουν δηλωθεί στην πιο πρόσφατη ΑΕΕ του αιτούντος.

Για την επιλογή των επιλέξιμων εκτάσεων δύναται, κατόπιν επιλογής του αιτούντος, να ληφθεί υπόψη η Α.Ε.Ε που υποβλήθηκε για ένα από τα δυο τελευταία έτη (πριν το έτος υποβολής της πιο πρόσφατης Α.Ε.Ε). Το έτος το οποίο λαμβάνεται υπόψη για τον καθορισμό της επιλεξιμότητας της έκτασης ονομάζεται έτος αναφοράς.

Για του δικαιούχους παράτασης δεν απαιτείται έλεγχος επιλεξιμότητας των εκτάσεων σε ότι αφορά την καλλιέργεια.

3. Ειδικά κριτήρια ένταξης

α. Ειδικά κριτήρια επιλογής

Πίνακας 27.1: Ειδικά κριτήρια επιλογής για τη δράση 2.1

Κριτήριο	Βαθμοί
Επιλογή Μεθοδολογίας Α, όπως αυτή περιγράφεται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου	5
Μέγεθος της υπό ένταξη εκμετάλλευσης: <ul style="list-style-type: none"> • μεγαλύτερη από 15 Ha • από 10,01 έως και 15 Ha • μέχρι και 10 Ha 	20 10 5
Τμήμα ή το σύνολο της υπό ένταξη εκμετάλλευσης βρίσκεται σε δημοτικές και τοπικές κοινότητες των παραλίμνιων περιοχών Βόλβης-Κορώνειας και Δοϊράνης, στα οποία εφαρμόστηκαν τα μέτρα 3.10 και 3.17 αντίστοιχα, του ΕΠΑΑ 2000-2006	20

Η σειρά προτεραιότητας των παραπάνω κριτηρίων είναι:

1. Μέγεθος της υπό ένταξη εκμετάλλευσης μεγαλύτερη από 15 Ha
2. Μέγεθος της υπό ένταξη εκμετάλλευσης από 10,01 έως και 15 Ha
3. Επιλογή Μεθοδολογίας Α
4. Τμήμα ή το σύνολο της υπό ένταξη εκμετάλλευσης βρίσκεται σε δημοτικές και τοπικές κοινότητες των παραλίμνιων περιοχών Βόλβης-Κορώνειας και Δοϊράνης
5. Μέγεθος της υπό ένταξη εκμετάλλευσης μέχρι και 10 Ha

4. Ειδικές δεσμεύσεις

Οι δικαιούχοι της δράσης αναλαμβάνουν τις παρακάτω ειδικές δεσμεύσεις:

α. Οφείλουν να τηρούν τα προγράμματα δράσης που έχουν εκδοθεί για την ευπρόσβλητη περιοχή στην οποία βρίσκεται η αιτούμενη προς ένταξη εκμετάλλευση. Οι αριθμοί των αποφάσεων των προγραμμάτων δράσης ανά ευπρόσβλητη περιοχή παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 27.2 : Προγράμματα δράσης κατά περιοχή

α/α	Ευπρόσβλητη περιοχή	ΚΥΑ προγράμματος δράσης
1	Ανατολικής και Δυτικής Θεσσαλίας (συμπεριλαμβανομένου και ενός τμήματος του Ν Φθιώτιδας)	25638/2905/18.10.2001 (ΦΕΚ Β' 1422)
2	Κωπαϊδικού πεδίου	20417/2520/07.09.2001 (ΦΕΚ Β' 1195)
3	Λεκάνης Πηνειού Ηλείας	20418/2521/07.09.2001 (ΦΕΚ Β' 1197)
4	Αργολικού Πεδίου	20416/2519/2001 (ΦΕΚ Β' 1196)
5	Κάμπου Θεσσαλονίκης-Πέλλας-Ημαθίας (συμπεριλαμβανομένου και του Ν. Κιλκίς)	16175/824/12.04.2006 (ΦΕΚ Β' 530)
6	Λεκάνης Στρυμόνα	50982/2309/11.12.2006 (ΦΕΚ Β' 1894)
7	Πεδιάδας Άρτας - Πρέβεζας	50981/2308/11.12.2006 (ΦΕΚ Β' 1895)

β. Υποχρεούνται να εφαρμόζουν καθ' όλη την περίοδο της δέσμευσης μια από τις παρακάτω μεθοδολογίες:

αα) Μεθοδολογία Α: Συνδυασμός μόνιμης αγρανάπαυσης και μείωσης των εφαρμοζόμενων λιπαντικών μονάδων.

Στο πλαίσιο της μεθοδολογίας αυτής οι δικαιούχοι αναλαμβάνουν ειδικότερα τις ακόλουθες δεσμεύσεις:

- i. Να θέτουν σε μόνιμη αγρανάπαυση έκταση η οποία αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 25% της συνολικά ενταγμένης έκτασης στη δράση. Ωστόσο δύναται το ποσοστό αυτό να αυξηθεί μέχρι 50% για ένα ή περισσότερα έτη στη διάρκεια της δέσμευσης. Η έκταση που αντιστοιχεί στο ελάχιστο απαιτούμενο ποσοστό του 25%, παραμένει σταθερή καθ' όλη τη διάρκεια της δέσμευσης. Για την εν λόγω αγρανάπαυση πρέπει να επιλέγονται κατά προτεραιότητα αγροτεμάχια τα οποία:
  - βρίσκονται σε απόσταση μέχρι 1000 μ από υδάτινους αποδέκτες (λίμνες, ποτάμια κ.ά)
  - βρίσκονται σε επικλινείς εκτάσεις, με κλίση > 10%
  - βρίσκονται σε ζώνες που έχει εξαντληθεί ο υδροφόρος ορίζοντας ή έχει παρατηρηθεί διεύθυνση θαλάσσιου ύδατος σε αυτόν, (γεγονός το οποίο αποδεικνύεται από επίσημα στοιχεία ή μελέτη) ή σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση που λόγω ιδιαίτερων συνθηκών χρίζει προστασίας και μη καλλιέργειας.

Στην υπό αγρανάπαυση έκταση απαγορεύεται καθ' όλη την περίοδο της δέσμευσης η άσκηση οποιασδήποτε γεωργικής δραστηριότητας, η οποία μπορεί να αλλοιώσει το χαρακτήρα της έκτασης (π.χ όργωμα, λίπανση, άρδευση, ζιζανιοκτονία κ.ά).

- ii. Να μειώσουν τουλάχιστον κατά 30% στις καλλιεργούμενες εκτάσεις, τις εφαρμοζόμενες λιπαντικές μονάδες αζώτου, σε σχέση με αυτές που προβλέπονται στα αντίστοιχα προγράμματα δράσης, ανάλογα με την καλλιέργεια. Σε περίπτωση χρησιμοποίησης κοπριάς, η μείωση των

λιπαντικών μονάδων υπολογίζεται στο σύνολο της αζωτούχου λίπανσης (ανόργανης και οργανικής).

ββ) Μεθοδολογία Β: Συνδυασμός αμειψισποράς- ακαλλιέργητου περιθωρίου και μείωσης των εφαρμοζόμενων λιπαντικών μονάδων.

Στο πλαίσιο της μεθοδολογίας αυτής αναλαμβάνουν ειδικότερα τις ακόλουθες δεσμεύσεις:

- i. Να θέτουν σε αμειψισπορά έκταση η οποία για κάθε έτος αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 20% της ενταγμένης έκτασης. Το ποσοστό αυτό δύναται να αυξηθεί μέχρι 50% για ένα ή περισσότερα έτη στη διάρκεια της πενταετίας.
 Η αμειψισπορά γίνεται εκ περιτροπής σε όλα τα αγροτεμάχια της εκμετάλλευσης που εντάσσονται στη δράση, ώστε στο τέλος της περιόδου δέσμευσης κάθε αγροτεμάχιο της εκμετάλλευσης (πλην της έκτασης του μόνιμου ακαλλιέργητου περιθωρίου) να καλλιεργηθεί τουλάχιστον μια φορά με κάποια από τις καλλιέργειες αμειψισποράς. Ως καλλιέργειες αμειψισποράς μπορούν να χρησιμοποιηθούν εκείνες που παραδοσιακά καλλιεργούνται ως ξηρικές.
- ii. Να δημιουργήσουν μόνιμο ακαλλιέργητο περιθώριο, το οποίο αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 5% της συνολικά ενταγμένης έκτασης στη δράση. Ωστόσο δύναται το ποσοστό αυτό να αυξηθεί μέχρι το 10% για ένα ή περισσότερα έτη κατά τη διάρκεια της περιόδου δέσμευσης. Η έκταση που αντιστοιχεί στο ελάχιστο απαιτούμενο ποσοστό του 5%, παραμένει σταθερή καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου δέσμευσης.

Για την εφαρμογή του ακαλλιέργητου περιθωρίου πρέπει να επιλέγονται κατά προτεραιότητα αγροτεμάχια τα οποία:

- βρίσκονται σε απόσταση μέχρι 1000 μ από υδάτινους αποδέκτες (λίμνες, ποτάμια κ.ά)
- βρίσκονται σε επικλινείς εκτάσεις, με κλίση > 10%
- βρίσκονται σε ζώνες που έχει εξαντληθεί ο υδροφόρος ορίζοντας ή έχει παρατηρηθεί διείδυση θαλάσσιου ύδατος σε αυτόν, (γεγονός το οποίο αποδεικνύεται από επίσημα στοιχεία ή μελέτη) ή σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση που λόγω ιδιαίτερων συνθηκών χρίζει προστασίας και μη καλλιέργειας.

Για το ακαλλιέργητο περιθώριο, όσον αφορά στις επιτρεπόμενες γεωργικές δραστηριότητες επ' αυτού, ισχύουν οι αντίστοιχες προϋποθέσεις της μόνιμης αγρανάπαυσης της μεθοδολογίας Α.

- iii. Να μειώσουν τουλάχιστον κατά 30% στις καλλιεργούμενες εκτάσεις, τις εφαρμοζόμενες αζωτούχες λιπαντικές μονάδες σε σχέση με αυτές που προβλέπονται στα αντίστοιχα προγράμματα δράσης, ανάλογα με την καλλιέργεια. Σε περίπτωση χρησιμοποίησης κοπριάς, η μείωση των λιπαντικών μονάδων υπολογίζεται στο σύνολο της αζωτούχου λίπανσης (ανόργανης και οργανικής).

5. Ειδικά δικαιολογητικά

Με τη δήλωση εφαρμογής εκτός των αναφερομένων στο άρθρο 17 της παρούσας συνυποβάλλονται: Παραστατικά ΚΒΣ από τα οποία προκύπτει και ελέγχεται η εφαρμογή της αζωτούχου λίπανσης.

6. Υπολογισμός του ύψους ενίσχυσης

Το ύψος ενίσχυσης κατ' έτος υπολογίζεται με βάση:

- την πραγματικά καλλιεργούμενη έκταση της κάθε επιλέξιμης καλλιέργειας, προσαυξημένης κατά την έκταση της αγρανάπαυσης (για την μεθοδολογία Α) ή αμειψισποράς και ακαλλιέργητου περιθωρίου (για την μεθοδολογία Β) που αντιστοιχεί στην συγκεκριμένη καλλιέργεια

- το είδος της επιλέξιμης καλλιέργειας
  - την εφαρμοζόμενη μεθοδολογία
  - το ύψος ενίσχυσης κατά περιοχή,
- όπως αυτά αναφέρονται στους πίνακες που ακολουθούν.

αα. Μεθοδολογία Α: Συνδυασμός μόνιμης αγρανάπαυσης και μείωσης των εφαρμοζόμενων λιπαντικών μονάδων

Πίνακας 27.3 : Ύψος ενίσχυσης σε Ευρώ/Ha/έτος

Καλλιέργεια	Νομοί Θεσσαλονίκης Κιλκίς, Πέλλας Ημαθίας και τμήμα του Νομού Σερρών (λεκάνη Στρυμόνα)		Τμήμα των νομών: α) Ηλείας και Αχαΐας (λεκάνη Πηνειού Ηλείας) β) Αργολίδας (Αργολικό Πεδίο) και γ) Άρτας -Πρέβεζας (πεδιάδα Άρτας-Πρέβεζας)		Τμήμα των νομών: Καρδίτσας, Λάρισας, Τρικάλων και Μαγνησίας (ανατολική και δυτική Θεσσαλία)		Τμήμα των νομών: α) Βοιωτίας, Φθιώτιδας και Φωκίδας (Κωπαϊδικό πεδίο) β) Φθιώτιδας (ανατολική και δυτική Θεσσαλία)	
	Χωρίς τεχνική στήριξη	Με τεχνική στήριξη	Χωρίς τεχνική στήριξη	Με τεχνική στήριξη	Χωρίς τεχνική στήριξη	Με τεχνική στήριξη	Χωρίς τεχνική στήριξη	Με τεχνική στήριξη
Αραβόσιτος	390	405	390	405	570	585	436	451
Βαμβάκι	324	339	397	312	416	431	335	350
Κηπευτικά	585	600	585	600	585	600	585	600
Σακχαρότευτλα	550	565	550	565	585	600	550	565

ββ. Μεθοδολογία Β: Συνδυασμός αμειψισποράς, ακαλλιέργητου περιθωρίου και μείωσης των εφαρμοζόμενων λιπαντικών μονάδων

Πίνακας 27.4: Ύψος ενίσχυσης σε Ευρώ/Ha/έτος

Καλλιέργεια	Νομοί Θεσσαλονίκης Κιλκίς, Πέλλας Ημαθίας και τμήμα του Νομού Σερρών (λεκάνη Στρυμόνα)		Τμήμα των Νομών: α) Ηλείας και Αχαΐας (λεκάνη Πηνειού Ηλείας) β) Αργολίδας (Αργολικό Πεδίο) και γ) Άρτας - Πρέβεζας (πεδιάδα Άρτας-Πρέβεζας)		Τμήμα των Νομών: Καρδίτσας, Λάρισας, Τρικάλων και Μαγνησίας (ανατολική και δυτική Θεσσαλία)		Τμήμα των νομών: α) Βοιωτίας, Φθιώτιδας και Φωκίδας (Κωπαϊδικό πεδίο) β) Φθιώτιδας (ανατολική και δυτική Θεσσαλία)	
	Χωρίς τεχνική στήριξη	Με τεχνική στήριξη	Χωρίς τεχνική στήριξη	Με τεχνική στήριξη	Χωρίς τεχνική στήριξη	Με τεχνική στήριξη	Χωρίς τεχνική στήριξη	Με τεχνική στήριξη
Αραβόσιτος	316	331	283	298	509	524	357	372
Βαμβάκι	248	263	191	206	322	337	256	271
Κηπευτικά	585	600	585	600	585	600	585	600
Σακχαρότευτλα	510	525	510	525	585	600	510	525

Στο μέγιστο ύψος ενίσχυσης υπολογίζεται και το πρόσθετο κόστος που μπορεί να ανέλθει σε μέχρι 15 Ευρώ/Ha και αφορά στις δαπάνες τεχνικής στήριξης από σύμβουλο υπεύθυνο για την εκπόνηση και παρακολούθηση του ΣΠΔ.

7. Λεπτομέρειες εφαρμογής

α. Ο δικαιούχος έχει την δυνατότητα επιλογής της μεθοδολογίας που προσιδιάζει στις συνθήκες της εκμετάλλευσής του αλλά υποχρεούται να εφαρμόσει τις δεσμεύσεις της επιλεγείσας μεθοδολογίας σε όλη την έκταση της σύμβασής του. Κατά την εφαρμογή της δράσης δεν επιτρέπεται η εφαρμογή των δύο μεθοδολογιών για διαφορετικά τμήματα της ενταγμένης εκμετάλλευσης.

Η αλλαγή της μεθοδολογίας πραγματοποιείται μόνον μια φορά κατά τη διάρκεια της περιόδου δέσμευσης μετά από τροποποίηση του ΣΠΔ με την προϋπόθεση ότι η αλλαγή γίνεται από τη μεθοδολογία Β στη μεθοδολογία Α.

β. Περιεχόμενο ΣΠΔ / τροποποίηση

Στο ΣΠΔ παρέχεται περιγραφή:

- της εφαρμογής των δεσμεύσεων και πιο συγκεκριμένα δηλώνεται σε ποιο αγροτεμάχιο με πλήρες χαρτογραφικό υπόβαθρο και σε τι έκταση θα εφαρμοστεί η αγρανάπαυση (για την μεθοδολογία Α) ή η αμειψισπορά και το ακαλλιέργητο περιθώριο, καθώς και το είδος της καλλιέργειας για κάθε αγροτεμάχιο (για την μεθοδολογία Β).

Από το προγραμματισμό του τρόπου διαχείρισης των αγροτεμαχίων πρέπει να προκύπτει η συνολικά απαιτούμενη έκταση αγρανάπαυσης ή αμειψισποράς και ακαλλιέργητου περιθωρίου για κάθε ένα από τα έτη εφαρμογής της δράσης. Σε αντίθετη περίπτωση το ΣΠΔ απορρίπτεται.

- του ετήσιου και συνολικού ποσού ενίσχυσης που λαμβάνει ο δικαιούχος για την τήρηση των συγκεκριμένων δεσμεύσεων, σύμφωνα με το εγκεκριμένο ΣΠΔ
- του συστήματος άρδευσης της ενταγμένης εκμετάλλευσης καθώς και του χρησιμοποιούμενου εξοπλισμού.
- του τύπου λιπασμάτων που χρησιμοποιούνται καθώς και καταγραφή των αποθεμάτων λιπασμάτων αποθήκης στην έναρξη των δεσμεύσεων ή κατά την υποβολή του τροποποιημένου ΣΠΔ.

Σε καμία περίπτωση η τροποποίηση του ΣΠΔ δεν μπορεί να περιλαμβάνει την αλλαγή των ενταγμένων αγροτεμαχίων ή τη μείωση της έκτασης εφαρμογής της δράσης. Σε αντίθετη περίπτωση επιβάλλονται οι προβλεπόμενες κυρώσεις.

Σε περίπτωση αλλαγής του προγραμματισμού υποβάλλεται αίτημα τροποποίησης του ΣΠΔ σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στο άρθρο 14 της παρούσας Αν από τον έλεγχο του ΣΠΔ που πραγματοποιείται από τον φορέα υλοποίησης προκύψει ότι δεν τηρούνται οι δεσμεύσεις της δράσης, τότε δεν εγκρίνεται η τροποποίηση. Σημειώνεται ότι η μη τροποποίηση του ΣΠΔ, σημαίνει αποδοχή του ήδη υπάρχοντος.

Στη δήλωση εφαρμογής παρέχεται περιγραφή:

- της εφαρμοσθείσας λίπανσης για τα εντός και εκτός προγράμματος αγροτεμάχια, των αποθεμάτων σε λιπάσματα κατά την έναρξη του έτους εφαρμογής, των ποσοτήτων λιπασμάτων που αγοράστηκαν κατά τη διάρκεια του έτους, χωριστά για τα εντός και εκτός προγράμματος αγροτεμάχια, καθώς και των αποθεμάτων σε λιπάσματα κατά τη λήξη του έτους εφαρμογής.
- της συνολικής ποσότητας ύδατος που εφαρμόστηκε κατά το έτος που αφορά η δήλωση εφαρμογής αλλά και των δόσεων άρδευσης.

β. Λίπανση και άρδευση

- Σε αγροτεμάχια στα οποία εφαρμόζεται η μόνιμη αγρανάπαυση και το σταθερό ακαλλιέργητο περιθώριο δεν γίνεται καμία λίπανση.

- ii. Με εγκύκλιο της Δ/σης Χωροταξίας και Προστασίας Περιβάλλοντος του ΥΠΑΑΤ προς τους φορείς υλοποίησης αποστέλλεται η λιπαντική και αρδευτική αγωγή την οποία οφείλουν να τηρούν οι δικαιούχοι στα αγροτεμάχια που περιλαμβάνονται στη σύμβαση και για τις καλλιέργειες που περιλαμβάνονται στους πίνακες λιπαντικής αγωγής των προγραμμάτων δράσης και είναι επιλέξιμες για τη δράση 2.1 «Προστασία των ευαίσθητων στα νιτρικά περιοχών» (είτε ως αρδευόμενες καλλιέργειες είτε ως καλλιέργειες αμειψισποράς).
- iii. Για τις επιλέξιμες καλλιέργειες που δεν περιλαμβάνονται στους πίνακες λιπαντικής αγωγής των προγραμμάτων δράσης αλλά καλλιεργούνται στην περιοχή, οι φορείς υλοποίησης εκδίδουν αντίστοιχα πρακτικά λίπανσης ανά καλλιέργεια.

Στα πρακτικά λίπανσης καθορίζονται:

- Η συνιστώμενη λιπαντική αγωγή σε άζωτο για τις περιπτώσεις στις οποίες δεν εφαρμόζεται η δράση 2.1 «Προστασία των ευαίσθητων στα νιτρικά περιοχών».
- Η συνολική αζωτούχος λίπανση των καλλιεργειών που βρίσκονται σε εκτάσεις που είναι ενταγμένες στη δράση 2.1, η οποία είναι μειωμένη κατά 30% σε σχέση με την συνιστώμενη λιπαντική αγωγή για εκτάσεις με τις ίδιες καλλιέργειες που όμως δεν συμμετέχουν στη δράση.
- Οι μονάδες αζώτου της βασικής λίπανσης (εφόσον αυτή επιτρέπεται) για καλλιέργειες που εντάσσονται στη δράση.
- Η ημερομηνία εφαρμογής της τελευταίας δόσης αζωτούχου λίπανσης για όλες τις επιλέξιμες καλλιέργειες (συμπεριλαμβανομένων και των καλλιεργειών που περιλαμβάνονται στους πίνακες λιπαντικής αγωγής των προγραμμάτων δράσης), ώστε να είναι εφικτός ο έλεγχος στα παραστατικά ΚΒΣ λιπασμάτων.

Τα παραπάνω πρακτικά κοινοποιούνται στη Δ/ση Χωροταξίας και Προστασίας Περιβάλλοντος

- iv. Ο παραγωγός υποχρεούται ετησίως και κατά την υποβολή της δήλωσης εφαρμογής να προσκομίζει και το σχέδιο λίπανσης που ακολούθησε το αντίστοιχο έτος εφαρμογής. Το σχέδιο λίπανσης αποτελεί τμήμα της δήλωσης εφαρμογής.
- v. Υπολιπάνσεις στις αρδευόμενες καλλιέργειες και στις καλλιέργειες αμειψισποράς επιτρέπονται. Η μηδενική εφαρμογή αζωτούχου λίπανσης για κάποια καλλιέργεια ή για το σύνολο της εκμετάλλευσης επιτρέπεται εφόσον ο δικαιούχος δηλώσει στο ΣΠΔ την πρόθεσή του να μην εφαρμόσει αζωτούχο λίπανση.
- vi. Τυχόν πλεονάσματα λιπασμάτων διατηρούνται στην αποθήκη σύμφωνα με τους κανόνες αποθήκευσης των Προγραμμάτων Δράσης μπορούν να χρησιμοποιηθούν την επόμενη καλλιεργητική περίοδο εφόσον οι ποσότητες έχουν δηλωθεί στο ΣΠΔ και στη δήλωση εφαρμογής. Για τις περιπτώσεις που κρίνεται σκόπιμο δύναται να πραγματοποιηθεί επιτόπιος έλεγχος και έγκριση του φορέα υλοποίησης.
- vii. Μεταπωλήσεις, ανταλλαγές, δανεισμοί λιπασμάτων από ή σε τρίτους δεν είναι αποδεκτές καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος.

8. Ειδικές κυρώσεις

α. Υπερλιπάνσεις αζώτου

- αα. Υπέρβαση της συνολικής εφαρμοζόμενης αζωτούχου λίπανσης μέχρι 5% σε σχέση με την προβλεπόμενη δεν επισύρει καμία κύρωση. Η υπέρβαση αυτή μπορεί να εφαρμοστεί είτε στην βασική είτε στην επιφανειακή λίπανση είτε και στις δύο, με την προϋπόθεση ότι το άθροισμα των δύο υπερβάσεων δεν ξεπερνά το 5%.
- ββ. Υπέρβαση της συνολικής αζωτούχου λίπανσης πέραν του 5% και μέχρι 10% συνεπάγεται μείωση του συνολικά δικαιούμενου ποσού της ενίσχυσης κατά 20% για το έτος της παράβασης. Επανάληψη συνεπάγεται μείωση του συνολικά δικαιούμενου ποσού της ενίσχυσης κατά 40% για το συγκεκριμένο έτος, ενώ σε περίπτωση επανάληψης για τρίτη φορά στην πενταετία, συνεπάγεται την οριστική αποβολή του δικαιούχου από τη δράση και επιστροφή των μέχρι τότε καταβληθεισών

ενισχύσεων, προσαυξημένων με τους νόμιμους τόκους.

Η ίδια κύρωση εφαρμόζεται και στην περίπτωση που, ενώ απαγορεύεται, ο δικαιούχος εφαρμόζει βασική αζωτούχο λίπανση,

- γγ. Υπέρβαση της συνολικής αζωτούχου λίπανσης πέραν του 10%, συνεπάγεται μείωση της καταβαλλόμενης ενίσχυσης κατά 30% για το έτος της παράβασης. Επανάληψη οδηγεί σε μη καταβολή της ενίσχυσης για το συγκεκριμένο έτος, ενώ σε περίπτωση επανάληψης για τρίτη φορά συνεπάγεται οριστική αποβολή του δικαιούχου από τη δράση και επιστροφή των μέχρι τότε καταβληθεισών ενισχύσεων, προσαυξημένων με τους νόμιμους τόκους.
- δδ. Στην περίπτωση που, ενώ απαγορεύεται η εφαρμογή οποιασδήποτε λίπανσης, διαπιστωθεί ότι έχει εφαρμοστεί λίπανση, τότε επιβάλλεται μείωση της συνολικής δικαιούμενης ενίσχυσης κατά 40%. Επανάληψη συνεπάγεται οριστική αποβολή του δικαιούχου από τη δράση και επιστροφή των μέχρι τότε καταβληθεισών ενισχύσεων, προσαυξημένων με τους νόμιμους τόκους.
- εε. Εφόσον από τους ελέγχους διαπιστωθεί ότι, αν και έχει δηλωθεί η μη εφαρμογή αζωτούχου λίπανσης ο δικαιούχος έχει εφαρμόσει αζωτούχο λίπανση, τότε επιβάλλεται η κύρωση της παραγράφου δδ του παρόντος άρθρου

β. Κυρώσεις αγρανάπαυσης – σταθερού ακαλλιέργητου χώρου – αμειψισποράς και καλλιεργητικών παρεμβάσεων

αα. Εφόσον η αγρανάπαυση ή το ακαλλιέργητο περιθώριο δεν εφαρμόζεται σε κατά προτεραιότητα αγροτεμάχια, σύμφωνα με την παράγραφο 4β του παρόντος άρθρου τότε επιβάλλεται μείωση της συνολικώς δικαιούμενης ενίσχυσης κατά 10% για το έτος που αφορά η παράβαση. Η παραπάνω κύρωση επιβάλλεται το έτος που πιστοποιήθηκε και δεν επαναλαμβάνεται στην διάρκεια της πενταετίας.

ββ. Η κύρωση του σημείου δδ της παραγράφου 8 επιβάλλεται και στην περίπτωση που διαπιστωθεί ότι πραγματοποιούνται καλλιεργητικές παρεμβάσεις στην έκταση στην οποία έχει καθοριστεί ότι θα εφαρμοστεί η αγρανάπαυση ή το ακαλλιέργητο περιθώριο.

γ. Έλλειψη νόμιμων παραστατικών δαπανών, συγκεντρωτικά τιμολόγια λιπασμάτων για καλλιέργειες εντός και εκτός προγράμματος

αα. Εφόσον ο δικαιούχος:

- δεν προσκομίσει στην ελεγκτική αρχή νόμιμα παραστατικά ΚΒΣ (Δελτία αποστολής, τιμολόγια, ή /και λοιπά παραστατικά αγοράς) λιπασμάτων ή/και τα παραστατικά:
- έχουν εκδοθεί εκτός των νομίμων προθεσμιών από την τελευταία δόση λίπανσης δηλαδή μετά την παρέλευση ενός μηνός από την ημερομηνία εφαρμογής της τελευταίας δόσης λίπανσης και δεν συνοδεύονται από δελτία αποστολής τα οποία να έχουν εκδοθεί μέχρι τις προβλεπόμενες ημερομηνίες πραγματοποίησης της τελευταίας δόσης λίπανσης ή
- δεν είναι θεωρημένα από τη Δ.Ο.Υ.,

τότε δεν δικαιούνται καμία ενίσχυση για το έτος της παράβασης.

ββ. Εφόσον ο δικαιούχος προσκομίσει συγκεντρωτικά παραστατικά ΚΒΣ για τα λιπάσματα για τα εντός και εκτός προγράμματος αγροτεμάχια, τότε επιβάλλεται μείωση της συνολικώς δικαιούμενης ενίσχυσης κατά 30%. Σε περίπτωση επανάληψης δεν καταβάλλεται καμία ενίσχυση για το έτος. Επανάληψη για τρίτη φορά στη διάρκεια της πενταετίας συνεπάγεται οριστική αποβολή του δικαιούχου από τη δράση και επιστροφή των μέχρι τότε καταβληθεισών ενισχύσεων, προσαυξημένων με τους νόμιμους τόκους.

10. Δικαιούχοι παράτασης

Οι δικαιούχοι παράτασης της δράσης 2.1 «Προστασία των ευαίσθητων στα νιτρικά περιοχών» όπως αυτοί ορίζονται στην παράγραφο 8 του άρθρου 4 της παρούσας δηλαδή παραγωγοί που έχουν υπογράψει σύμβαση σε εφαρμογή των παρακάτω κοινών υπουργικών αποφάσεων:

- ΚΥΑ με αριθ. 628/137354/2005 (ΦΕΚ Β΄ 1248) για την εφαρμογή του μέτρου 3.5 του ΕΠΑΑ 2000-2006 «Μείωση της νιτρορύπανσης γεωργικής προέλευσης» στις περιοχές Θεσσαλίας – Φθιώτιδας, Κωπαϊδας και Πηνειού Ηλείας.
- ΚΥΑ με αριθ. 642/141608/2005 (ΦΕΚ Β΄ 1996) για την εφαρμογή του μέτρου 3.10 του ΕΠΑΑ «Διαχείριση παραλίμνιων εκτάσεων της περιοχής του Δικτύου Φύση 2000 Λίμνες Βόλβη – Κορώνεια».
- ΚΥΑ με αριθ. 661/282435/2006 (ΦΕΚ Β΄ 1032) για την εφαρμογή του μέτρου 3.17 του ΕΠΑΑ «Προστασία της λίμνης Δοϊράνης».

δύνатаι εφόσον το επιθυμούν να υποβάλλουν αίτηση ενίσχυσης για παράταση των ισχυουσών τους συμβάσεων για δύο ακόμη έτη και όχι πέραν της 31.12.2013, μετά από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στο άρθρα 6 και 9 της παρούσας.

Άρθρο 28

Δράση 2.2: Προστασία υδροτοπικών συστημάτων

1. Στόχος

Η δράση έχει ως στόχο τη μείωση των πιέσεων που δέχονται τα υδροτοπικά συστήματα από τη γεωργική δραστηριότητα μέσω:

- του περιορισμού της κατανάλωσης νερού και λιπασμάτων και
- της δημιουργίας χώρων οικολογικής αντιστάθμισης

2. Πεδίο εφαρμογής

α. Περιοχές παρέμβασης

Η δράση εφαρμόζεται στις παρακάτω περιοχές των παρακάτω υδροτοπικών συστημάτων:

αα. Λίμνες Δ. Μακεδονίας: Βεγορίτιδα, Πέτρες, Χειμαδίτιδα και Ζάζαρη

Η συνολική έκταση της περιοχής παρέμβασης είναι μέχρι 10.000 Ha.

ββ. Λίμνες και λιμνοθάλασσες Θράκης: Δέλτα του Νέστου και Λιμνοθάλασσα Κεραμωτής

Η συνολική έκταση της περιοχής παρέμβασης είναι μέχρι 20.000 Ha.

γγ. Λίμνη Παμβώτιδα

Η συνολική έκταση της περιοχής παρέμβασης είναι μέχρι 3.000 Ha.

δδ. Δέλτα Έβρου

Η συνολική έκταση της περιοχής παρέμβασης είναι μέχρι 9.000 Ha.

εε. Άλλα υδροτοπικά συστήματα μέχρι 30.000 Ha στα οποία περιλαμβάνονται:

- Το νότιο τμήμα του Αμβρακικού Κόλπου δηλαδή η περιοχή που υδροτοπικά ανήκει στο νομό Αιτωλοακαρνανίας
- Υδροτοπικά συστήματα Δέλτα Αχελώου, Λιμνοθάλασσα Μεσολογγίου – Αιτωλικού και εκβολές Ευήνου (GR 2310001 GR και 2310002), Λίμνη Οζερός (GR 2310008) και Λίμνες Τριχωνίδας – Λυσιμαχίας (GR 2310009)
- Η Λεκάνη του ποταμού Αγγίτη
- Η Λιμνοθάλασσα Κοτυχίου - Δ. Στροφυλιάς
- Η Κοιλιάδα του Σπερχειού (GR 2440002)

Αναλυτικά οι επί μέρους περιοχές εφαρμογής της δράσης σε επίπεδο δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων θα αναφερθούν στη πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

β. Τομείς παρέμβασης

Στη δράση μπορούν να ενταχθούν εκτάσεις με αρδευόμενες καλλιέργειες βαμβακιού, αραβοσίτου, κηπευτικών και σακχαρότευτλων που έχουν δηλωθεί στην πιο πρόσφατη Αίτηση Ενιαίας Ενίσχυσης (Α.Ε.Ε) του αιτούντος.

Για την επιλογή των επιλέξιμων εκτάσεων δύναται κατόπιν επιλογής του αιτούντος, να ληφθεί υπόψη η ενιαία αίτηση ενίσχυσης (Α.Ε.Ε) που υποβλήθηκε για ένα από τα δύο τελευταία έτη (πριν το έτος υποβολής της πιο πρόσφατης Α.Ε.Ε). Το έτος το οποίο λαμβάνεται υπόψη για τον καθορισμό της επιλεξιμότητας της έκτασης ονομάζεται έτος αναφοράς.

3. Ειδικά κριτήρια ένταξης

α. Ειδικά κριτήρια επιλογής

Πίνακας 28.1: Ειδικά κριτήρια επιλογής για τη δράση 2.2

Κριτήριο	Βαθμοί
Επιλογή Μεθοδολογίας Α, όπως περιγράφεται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου	5
Μέγεθος της υπό ένταξη εκμετάλλευσης:	
• μεγαλύτερο από 12 Ha	20
• από 8,01 Ha μέχρι και 12 Ha	15
• από 4,01 Ha μέχρι και 8 Ha	10
• μέχρι και 4 Ha	5

Η σειρά προτεραιότητας των παραπάνω κριτηρίων είναι:

1. Μέγεθος της υπό ένταξη εκμετάλλευσης μεγαλύτερη από 12 Ha
2. Μέγεθος της υπό ένταξη εκμετάλλευσης από 8,01 έως και 12 Ha
3. Επιλογή Μεθοδολογίας Α
4. Μέγεθος της υπό ένταξη εκμετάλλευσης από 4,01 έως και 8 Ha
5. Μέγεθος της υπό ένταξη εκμετάλλευσης μέχρι και 4 Ha

4. Ειδικές δεσμεύσεις

Οι δικαιούχοι της δράσης υποχρεούνται να εφαρμόζουν καθ' όλη την περίοδο της δέσμευσης μια από τις παρακάτω μεθοδολογίες:

α. Μεθοδολογία Α: Εφαρμογή μόνιμης αγρανάπαυσης

Στο πλαίσιο της μεθοδολογίας αυτής οι δικαιούχοι αναλαμβάνουν ειδικότερα τις ακόλουθες δεσμεύσεις:

αα. Να θέτουν σε μόνιμη αγρανάπαυση έκταση η οποία αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 25% της συνολικά ενταγμένης έκτασης στη δράση. Ωστόσο δύναται το ποσοστό αυτό να αυξηθεί μέχρι 50% για ένα ή περισσότερα έτη στη διάρκεια της περιόδου δέσμευσης. Η έκταση που αντιστοιχεί στο ελάχιστο απαιτούμενο ποσοστό του 25%, παραμένει σταθερή καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου δέσμευσης.

Για την εν λόγω αγρανάπαυση πρέπει να επιλέγονται κατά προτεραιότητα αγροτεμάχια τα οποία βρίσκονται:

- Σε επικλινείς εκτάσεις, με κλίση > 10%
- Σε εκτάσεις με απόσταση μέχρι 1000 μέτρα από υδάτινους αποδέκτες (λίμνες, ποτάμια, κ.ά)
- Σε ζώνες που έχει εξαντληθεί ο υδροφόρος ορίζοντας ή έχει παρατηρηθεί διεύθυνση θαλάσσιου ύδατος σε αυτόν (γεγονός που αποδεικνύεται από επίσημα στοιχεία ή μελέτες) ή σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση που λόγω ιδιαίτερων συνθηκών χρίζει προστασία και μη καλλιέργειας.

ββ. Στην υπό αγρανάπαυση έκταση, απαγορεύεται, καθ' όλη την περίοδο της δέσμευσης, η άσκηση οποιασδήποτε γεωργικής δραστηριότητας η οποία μπορεί να αλλοιώσει το χαρακτήρα της έκτασης (όργωμα, λίπανση, άρδευση, ζιζανιοκτονία, κ.ά).

β. Μεθοδολογία Β: Συνδυασμός αμειψισποράς και ακαλλιέργητου περιθωρίου

Στο πλαίσιο της μεθοδολογίας αυτής οι δικαιούχοι αναλαμβάνουν ειδικότερα τις ακόλουθες δεσμεύσεις:

αα. Να δημιουργήσουν μόνιμο ακαλλιέργητο περιθώριο, το οποίο αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 5% της συνολικά ενταγμένης έκτασης στη δράση. Ωστόσο δύναται το ποσοστό αυτό να αυξηθεί μέχρι το 10% για ένα ή περισσότερα έτη κατά τη διάρκεια της περιόδου δέσμευσης. Η έκταση που αντιστοιχεί στο ελάχιστο απαιτούμενο ποσοστό του 5%, παραμένει σταθερή καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου δέσμευσης.

Για το ακαλλιέργητο περιθώριο, όσον αφορά στην επιλογή των αγροτεμαχίων εφαρμογής του αλλά και στις επιτρεπόμενες γεωργικές δραστηριότητες επ' αυτού, ισχύουν οι αντίστοιχες προϋποθέσεις της μόνιμης αγρανάπαυσης της μεθοδολογίας Α.

ββ. Να θέτουν σε αμειψισπορά έκταση η οποία για κάθε έτος αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 20% της ενταγμένης έκτασης. Το ποσοστό αυτό δύναται να αυξηθεί μέχρι 50% για ένα ή περισσότερα έτη στη διάρκεια της πενταετίας.

Η αμειψισπορά γίνεται εκ περιτροπής σε όλα τα αγροτεμάχια της εκμετάλλευσης που εντάσσονται στη δράση, ώστε στο τέλος της περιόδου δέσμευσης κάθε αγροτεμάχιο της εκμετάλλευσης (πλην της έκτασης του μόνιμου ακαλλιέργητου περιθωρίου) να καλλιεργηθεί τουλάχιστον μια φορά με κάποια από τις καλλιέργειες αμειψισποράς. Ως καλλιέργειες αμειψισποράς μπορούν να χρησιμοποιηθούν εκείνες που παραδοσιακά καλλιεργούνται ως ζηρικές.

5. Υπολογισμός του ύψους της ενίσχυσης

Το ύψος της ενίσχυσης κατ' έτος υπολογίζεται με βάση:

- την πραγματικά καλλιεργούμενη έκταση της κάθε επιλέξιμης καλλιέργειας, προσαυξημένης κατά την έκταση της αγρανάπαυσης (μεθοδολογία Α) ή αμειψισποράς και ακαλλιέργητου περιθωρίου (μεθοδολογία Β) που αντιστοιχεί στην συγκεκριμένη καλλιέργεια
- το είδος της επιλέξιμης καλλιέργειας
- την εφαρμοζόμενη μεθοδολογία
- το ύψος της ενίσχυσης κατά περιοχή,

όπως αυτά αναφέρονται στους πίνακες που ακολουθούν.

αα. Μεθοδολογία Α: Γενική περίπτωση αγρανάπαυσης 25%

Πίνακας 28.2: Ύψος ενίσχυσης σε Ευρώ/Ha/έτος

Καλλιέργεια	Κοιλιάδα Σπερχειού		Λίμνες Μακεδονίας Λίμνες λιμνοθάλασσες Θράκης Δέλτα Έβρου Λεκάνη Αγγίτη		Δυτ. &	Λίμνη Παμβώτιδα Νότιο τμήμα του Αμβρακικού Κόλπου Υδροτοπικά συστήματα Δέλτα Αχελώου, Λιμνοθάλασσα Μεσολογγίου – Αιτωλικού και εκβολές Ευήνου, Λίμνη Οζερός και Λίμνες Τριχωνίδα-Λυσιμαχία Λιμνοθάλασσα Κοτυχίου-Δ. Στροφυλιάς	
	Χωρίς τεχνική στήριξη	Με τεχνική στήριξη	Χωρίς τεχνική στήριξη	Με τεχνική στήριξη		Χωρίς τεχνική στήριξη	Με τεχνική στήριξη

Αραβόσιτος	272	287	258	273	255	270
Βαμβάκι	183	198	207	222	183	198
Κηπευτικά	585	600	585	600	585	600
Σακχαρότευτλα	515	530	515	530	515	530

ββ. Μεθοδολογία Β: Αμειψισπορά 20% και ακαλλιέργητο περιθώριο 5%

Πίνακας 28.4: Μέγιστο ύψος ενίσχυσης σε Ευρώ/Ha/έτος

Καλλιέργεια	Κοιλιάδα Σπερχειού		Λίμνες Δυτ. Μακεδονίας & Λίμνες λιμνοθάλασσες Θράκης Δέλτα Έβρου Λεκάνη Αγγίτη		Λίμνη Παμβώτιδα Νότιο τμήμα του Αμβρακικού Κόλπου Υδροτοπικά συστήματα Δέλτα Αχελώου, Λιμνοθάλασσα Μεσολογγίου – Αιτωλικού και εκβολές Ευήνου, Λίμνη Οζερός και Λίμνες Τριχωνίδα-Λυσιμαχία Λιμνοθάλασσα Κοτυχίου-Δ. Στροφυλιάς	
	Χωρίς τεχνική στήριξη	Με τεχνική στήριξη	Χωρίς τεχνική στήριξη	Με τεχνική στήριξη	Χωρίς τεχνική στήριξη	Με τεχνική στήριξη
Αραβόσιτος	181	196	190	205	207	222
Βαμβάκι	136	151	139	154	136	151
Κηπευτικά	585	600	585	600	585	600
Σακχαρότευτλα	425	440	448	463	469	484

Στο μέγιστο ύψος ενίσχυσης υπολογίζεται και το πρόσθετο κόστος που μπορεί να ανέλθει σε μέχρι 15 Ευρώ/Ha και αφορά στις δαπάνες τεχνικής στήριξης από συμβούλου υπεύθυνο για την εκπόνηση και παρακολούθηση του ΣΠΔ.

6. Λεπτομέρειες εφαρμογής

α. Ο δικαιούχος έχει την δυνατότητα επιλογής της μεθοδολογίας που προσιδιάζει στις συνθήκες της εκμετάλλευσής του αλλά υποχρεούται να εφαρμόσει τις δεσμεύσεις της επιλεγείσας μεθοδολογίας σε όλη την έκταση της σύμβασής του. Κατά την εφαρμογή της δράσης δεν επιτρέπεται η εφαρμογή των δύο μεθοδολογιών για διαφορετικά τμήματα της ενταγμένης εκμετάλλευσής.

Η αλλαγή της μεθοδολογίας πραγματοποιείται μόνον μια φορά κατά τη διάρκεια της περιόδου δέσμευσης μετά από τροποποίηση του ΣΠΔ με την προϋπόθεση ότι η αλλαγή γίνεται από τη μεθοδολογία Β στη μεθοδολογία Α.

β. Περιεχόμενο ΣΠΔ / τροποποίηση

Στο ΣΠΔ παρέχεται περιγραφή:

- της εφαρμογής των δεσμεύσεων και πιο συγκεκριμένα δηλώνεται σε ποιο αγροτεμάχιο με πλήρες χαρτογραφικό υπόβαθρο και σε τι έκταση θα εφαρμοστεί η αγρανάπαυση (για την μεθοδολογία Α) ή η αμειψισπορά και το ακαλλιέργητο περιθώριο, καθώς και το είδος της καλλιέργειας για κάθε αγροτεμάχιο (για την μεθοδολογία Β). Από το προγραμματισμό του τρόπου διαχείρισης των αγροτεμαχίων πρέπει να προκύπτει η συνολικά απαιτούμενη έκταση αγρανάπαυσης ή αμειψισποράς και ακαλλιέργητου περιθωρίου για κάθε ένα από τα έτη εφαρμογής του προγράμματος. Σε αντίθετη περίπτωση το ΣΠΔ απορρίπτεται.

- του ετήσιου και συνολικού ποσού ενίσχυσης που λαμβάνει ο δικαιούχος για την τήρηση των συγκεκριμένων δεσμεύσεων, σύμφωνα με το εγκεκριμένο ΣΠΔ
- του συστήματος άρδευσης της ενταγμένης εκμετάλλευσης καθώς και του χρησιμοποιούμενου εξοπλισμού.
- Σε καμία περίπτωση η τροποποίηση του ΣΠΔ δεν μπορεί να περιλαμβάνει την αλλαγή των ενταγμένων αγροτεμαχίων ή τη μείωση της έκτασης εφαρμογής της δράσης. Σε αντίθετη περίπτωση επιβάλλονται οι προβλεπόμενες κυρώσεις.
- Σε περίπτωση αλλαγής του προγραμματισμού υποβάλλεται αίτημα τροποποίησης του ΣΠΔ σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στο άρθρο 14 της παρούσας. Αν από τον έλεγχο του ΣΠΔ που πραγματοποιείται από τον φορέα υλοποίησης προκύψει ότι δεν τηρούνται οι δεσμεύσεις της δράσης, τότε δεν εγκρίνεται η τροποποίηση. Σημειώνεται ότι η μη τροποποίηση του ΣΠΔ, σημαίνει αποδοχή του ήδη υπάρχοντος.

7. Ειδικές κυρώσεις

α. Εφαρμογή λίπανσης ή πραγματοποίηση καλλιεργητικών παρεμβάσεων

Στην περίπτωση που, ενώ απαγορεύεται η εφαρμογή οποιασδήποτε λίπανσης, διαπιστωθεί ότι έχει εφαρμοστεί λίπανση, τότε επιβάλλεται μείωση της συνολικής δικαιούμενης ενίσχυσης κατά 40%. Επανάληψη της ως άνω παράβασης συνεπάγεται αποβολή του δικαιούχου από τη δράση και επιστροφή των μέχρι τότε καταβληθεισών ενισχύσεων προσαυξημένων με τους νόμιμους τόκους.

Η παραπάνω κύρωση επιβάλλεται και στην περίπτωση που διαπιστωθεί ότι πραγματοποιούνται καλλιεργητικές παρεμβάσεις στην έκταση στην οποία έχει καθοριστεί ότι θα εφαρμοστεί η αγρανάπαυση ή το ακαλλιέργητο περιθώριο.

β. Μη εφαρμογή της αγρανάπαυσης ή του ακαλλιέργητου χώρου σε κατά προτεραιότητα περιοχές σύμφωνα με την παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου

Εφόσον, η αγρανάπαυση ή το ακαλλιέργητο περιθώριο δεν εφαρμόζεται, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου, σε αγροτεμάχια των κατά προτεραιότητα περιοχών, επιβάλλεται μείωση της συνολικώς δικαιούμενης ενίσχυσης κατά 10% για το έτος που διαπιστώθηκε η παράβαση. Η παραπάνω κύρωση επιβάλλεται το έτος που πιστοποιήθηκε και δεν επαναλαμβάνεται στη διάρκεια της πενταετίας.

Άρθρο 29

Δράση 3.1: Διατήρηση απειλούμενων αυτόχθονων φυλών αγροτικών ζώων

1. Στόχος

Η δράση στοχεύει στην οικονομική στήριξη των αγροτών, προκειμένου να διατηρήσουν ή/και να αυξήσουν τον αριθμό των απειλούμενων από εγκατάλειψη αυτόχθονων φυλών αγροτικών ζώων μέχρι ένα ελάχιστο αποδεκτό αριθμό ασφάλειας με σκοπό:

- τη διατήρηση της βιοποικιλότητας των αυτόχθονων αγροτικών ζώων που κινδυνεύουν από εξαφάνιση
- τη διατήρηση των παραδοσιακών εκτατικών συστημάτων εκτροφής.

2. Πεδίο εφαρμογής

α. Περιοχές παρέμβασης

Η δράση εφαρμόζεται σε όλη τη χώρα σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 29.1: Κατανομή των φυλών ανά περιοχή για κάθε Φυλή και Κέντρο Γενετικής Βελτίωσης Ζώων (ΚΓΒΖ)

Είδος ζώου	Φυλή	Περιοχή κατανομής	Γενεαλογικά Βιβλία ΚΓΒΖ
Βοοειδή	Κατερίνης	Θεσσαλία, Κεντρ. Μακεδονία	Καρδίτσας
	Ελληνικός Βούβαλος	Υγρότοποι σε όλη την Ελλάδα	Σύνολο
	Ελληνική Βραχυκερατική	Όλη η Ελλάδα	Σύνολο
	Τήνου	Κυκλάδες	Αθήνας
	Κέας	Κυκλάδες	Αθήνας
	Συκιάς	Χαλκιδική	Θεσ/νίκης
Πρόβατα	Κατσικά	Ήπειρος	Ιωαννίνων
	Ζακύνθου	Ζάκυνθος	Αθήνας
	Φλώρινας Πελαγονίας	Όλη η Μακεδονία	Θεσ/κης
	Σαρακατσάνικο	Όλη η Ελλάδα	Καρδίτσας, Ιωαννίνων, Δράμας
	Γλώσσας Σκοπέλου	Μαγνησία, Β. Σποράδες, Λάρισα	Καρδίτσας
	Κύμης	Εύβοια	Αθήνας
	Αγρινίου	Αιτωλ/νία, Άρτα	Αθήνας
	Θράκης	Θράκη	Δράμας
	Καλαρρύτεκο	Ήπειρος, Θεσσαλία, Αιτ/νία	Καρδίτσας, Ιωαννίνων, Αθήνα
	Πηλίου	Μαγνησία, Λάρισα	Καρδίτσας
	Καταφυγίου	Δ. και Κ. Μακεδονία	Θεσ/νίκης
	Ρουμλουκίου	Δ. και Κ. Μακεδονία	Θεσ/νίκης
	Δράμας	Δράμα	Δράμας
	Ικαρίας	Ν. Σάμου	Αθήνας
	Λευκίμης	Κέρκυρα	Ιωαννίνων
	Άργους	Πελοπόννησος	Αθήνας
Σερρών	Σέρρες	Θεσ/νίκης	
Αίγες	Σκοπέλου	Β. Σποράδες, Μαγνησία, Λάρισα	Καρδίτσας
Χοίροι	Εγχώριος Ελληνικός	Όλη η Ελλάδα	Όλα
Ίππιοι	Θεσσαλίας	Θεσσαλία και όμοροι νομοί	Καρδίτσας
	Σκύρου	Θεσ/κη, Εύβοια, Θεσσαλία, Στ. Ελλάδα, Κέρκυρα	Όλα
	Μεσσαρά	Κρήτη, Πελοπόννησος,	Αθήνας
	Πηνεΐας	Ζάκυνθος, Πελοπόννησος, Αιτωλ/νία, Αττική	Αθήνας

Είδος ζώου	Φυλή	Περιοχή κατανομής	Γενεαλογικά Βιβλία ΚΓΒΖ
	Πίνδου	Ήπειρος, Μακεδονία, Θεσσαλία και Στερεά Ελλάδα	Όλα
	Ηλείας	Ζάκυνθος, Πελοπόννησος, Αιτωλοακαρνανία, Αττική	Αθήνας

β. Τομείς παρέμβασης

Στο καθεστώς ενίσχυσης μπορούν να ενταχθούν επιλέξιμες φυλές στους τομείς αιγοπροβατοτροφίας, βοοτροφίας, χοιροτροφίας και ιπποτροφίας, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει βοσκότοπος, στον οποίο τηρείται η προβλεπόμενη πυκνότητα βόσκησης και ο οποίος έχει δηλωθεί μαζί με τα ζώα στην τελευταία αίτηση ενιαίας ενίσχυσης. Από τις επιλέξιμες φυλές σε κάθε είδος ενισχύονται τα αναπαραγωγά ζώα που εκτρέφονται στις περιοχές προέλευσης και φυσικής κατανομής τους, όπως αυτές ορίζονται στον Πίνακα 29.1.

Συγκεκριμένα ενισχύονται:

- Θηλυκά βοοειδή ηλικίας άνω των 6 μηνών
- Θηλυκά πρόβατα και αίγες ηλικίας μεγαλύτερης του ενός έτους
- Αρσενικά και θηλυκά ιπποειδή ηλικίας άνω των 6 μηνών
- Θηλυκοί χοίροι

3. Ειδικά Κριτήρια ένταξης

Τα γενικά κριτήρια ένταξης του άρθρου 6 της παρούσας συμπληρώνονται με τα παρακάτω ειδικά κριτήρια :

α. Ειδικά κριτήρια επιλεξιμότητας

Οι υποψήφιοι προς ένταξη πρέπει να:

αα. Είναι κάτοχοι αγροτικών ζώων απειλούμενων φυλών τα οποία εκτρέφονται στις περιοχές κατανομής, όπως αυτές καθορίζονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.

ββ. Έχουν εγγεγραμμένα τα επιλέξιμα ζώα στο γενεαλογικό βιβλίο της φυλής στην οποία ανήκουν και εφαρμόζουν όλες τις υποχρεώσεις τους για την τήρηση του, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά. Σε ότι αφορά τα γενεαλογικά βιβλία των ιπποειδών και την εγγραφή των απογόνων των εγγεγραμμένων σε αυτά ζώων απαραίτητη προϋπόθεση είναι η έγκαιρη συμπλήρωση και αποστολή στα αρμόδια Κ.Γ.Β.Ζ των απαραίτητων εγγράφων (πιστοποιητικό επίβασης φοράδας εντός μηνός από την επίβαση και δήλωση γέννησης πώλου εντός μηνός από τη γέννηση).

γγ. Έχουν εξασφαλίσει αντίστοιχο βοσκότοπο για τη βόσκηση των ζώων τους στον οποίο να τηρείται η προβλεπόμενη πυκνότητα βόσκησης όπως ορίζεται στα πλαίσια της πολλαπλής συμμόρφωσης

β. Ειδικά Κριτήρια επιλογής

Πίνακας 29.2: Ειδικά κριτήρια επιλογής για τη δράση 3.1

Κριτήριο	Βαθμοί
Ύπαρξη αποδεικτικού για την νόμιμη κατοχή του βοσκοτόπου για όλη τη	10

διάρκεια της πενταετούς δέσμευσης	
Μέγεθος εκμετάλλευσης $\geq$ από 30 ΜΜΖ	5
Μέγεθος εκμετάλλευσης $<$ από 30 ΜΜΖ	10
Η εκμετάλλευση βρίσκεται σε νησί με πληθυσμό μικρότερο των 3100 κατοίκων	10

(1) Η μετατροπή των ΜΜΖ γίνεται σύμφωνα με το σημείο 13 του άρθρου 4 της παρούσας

Η σειρά προτεραιότητας των παραπάνω κριτηρίων είναι:

1. Μέγεθος εκμετάλλευσης $<$ από 30 ΜΜΖ
2. Μέγεθος εκμετάλλευσης $\geq$ από 30 ΜΜΖ
3. Ύπαρξη αποδεικτικού για την νόμιμη κατοχή του βοσκοτόπου για όλη τη διάρκεια της πενταετούς δέσμευσης
4. Η εκμετάλλευση βρίσκεται σε νησί με πληθυσμό μικρότερο των 3100 κατοίκων

4. Ειδικές δεσμεύσεις

Οι δικαιούχοι, πέραν των γενικών δεσμεύσεων αναλαμβάνουν και τις ακόλουθες ειδικές, καθ' όλη την περίοδο της δέσμευσής τους:

- α. Να διατηρούν σταθερό τον αριθμό των αναπαραγωγών ζώων των επιλέξιμων φυλών που εκτρέφουν και ο οποίος αναγράφεται στη σύμβασή τους. Ωστόσο, για τα είδη των βοοειδών, των προβάτων και των χοίρων ο δικαιούχος μέχρι τη λήξη της σύμβασής του μπορεί να αυξήσει τον αριθμό τους ανά φυλή και να δικαιούται ενίσχυση για αυτά, σε σχέση με τον αρχικό αριθμό μέχρι ενός ανώτατου ποσοστού, το οποίο θα ορίζεται κάθε φορά στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Κάθε νέο ζώο που εισάγεται στην εκμετάλλευση θα πρέπει να είναι απόγονος των ήδη υφιστάμενων στη εκμετάλλευση ζώων ή να προέρχεται από άλλη εκμετάλλευση που εκτρέφει ζώα της ίδιας φυλής και είναι εγγεγραμμένο στα γενεαλογικό βιβλίο της φυλής όπως αυτό τηρείται στα Κ.Γ.Β.Ζ.
Στο ΣΠΔ θα αναφέρονται για κάθε έτος τα ποσοστά αύξησης του ζωικού κεφαλαίου της εκμετάλλευσης (για τα είδη που επιτρέπεται αύξηση) τα οποία θα είναι καθοριστικά για την ενίσχυση του δικαιούχου και δεν θα ξεπερνούν το ανώτατο ποσοστό όπως αυτό ορίζεται στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Αυξήσεις πάνω από αυτές που έχει δηλώσει ο δικαιούχος στο ΣΠΔ που καταθέτει με την αίτηση ενίσχυσης, δεν θα γίνονται δεκτές. Σε περίπτωση μη επίτευξης του ποσοστού αύξησης θα γίνεται τροποποίηση του ΣΠΔ. Σε περίπτωση αύξησης του ζωικού κεφαλαίου και εφόσον κρίνεται αναγκαίο, η έκταση του βοσκότοπου δύναται να αυξηθεί προκειμένου να τηρείται η πυκνότητα βόσκησης όπως ορίζεται στα πλαίσια της πολλαπλής συμμόρφωσης.
- β. Είναι δυνατή η αντικατάσταση των ζώων που εντάχθηκαν αρχικά με ζώα της ίδιας φυλής, με την προϋπόθεση ότι ο συνολικός αριθμός ζώων κατά τη διάρκεια της πενταετίας παραμένει τουλάχιστον αυτός που αναφέρεται στην σύμβαση που έχουν υπογράψει κατά την ένταξή τους στο πρόγραμμα.
- γ. Αν το ιπποειδές είναι θηλυκό, να εξασφαλίσουν δύο γεννήσεις στην πενταετία. Για τα θηλυκά ηλικίας πάνω από 10 ετών πρέπει να εξασφαλίσουν μια γέννηση στην πενταετία. Στη δεύτερη περίπτωση εντάσσονται και ζώα που συμπληρώνουν την ηλικία των δέκα ετών κατά τη διάρκεια της πενταετούς δέσμευσης της δράσης. Οι απόγονοι αυτοί μπορούν να ενταχθούν στη

δράση και να δικαιούνται ενίσχυσης εφόσον το επιθυμεί ο δικαιούχος, με την προϋπόθεση ότι έχουν εγγραφεί στο γενεαλογικό βιβλίο της φυλής.

- δ. Αν το ιπποειδές είναι αρσενικό, να εξασφαλίσουν τουλάχιστον μία επιτυχή επίβαση με θηλυκό εγγεγραμμένο στο ίδιο γενεαλογικό βιβλίο της φυλής.
- ε. Για κάθε μεταβολή να ενημερώνουν άμεσα και μέχρι την υποβολή της δήλωσης εφαρμογής το αρμόδιο Κέντρο Γενετικής Βελτίωσης Ζώων και να εφαρμόζουν τις οδηγίες του.

5. Ειδικά δικαιολογητικά

Με την αίτηση ενίσχυσης συνουποβάλλονται:

- α. Βεβαίωση του δημάρχου ότι η εκμετάλλευση του υποψηφίου βρίσκεται σε νησί με πληθυσμό μικρότερο των 3.100 κατοίκων

Με τη δήλωση εφαρμογής συνουποβάλλονται:

- α. Βεβαίωση εγγραφής στα γενεαλογικά βιβλία της φυλής ή γενεαλογικά πιστοποιητικά για όλα τα ζώα για τα οποία ο δικαιούχος αιτείται ενίσχυση.

6. Υπολογισμός του ύψους της ενίσχυσης

Για τον υπολογισμό του ύψους της ενίσχυσης λαμβάνεται υπόψη ο αριθμός των ενταγμένων ζώων εκφρασμένων σε Ευρώ / MMZ και τα ύψη της ενίσχυσης ανά είδος ζώου όπως αναφέρονται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 29.1: Ύψος ενίσχυσης για τη δράση 3.1

Είδος ζώου	Απώλεια εισοδήματος παραγωγικών ζώων		Πρόσθετο κόστος εκτροφής μη παραγωγικών ζώων	Σύνολο	
	Διαφεύγον εισόδημα λόγω μειωμένων αποδόσεων	Διαφεύγον εισόδημα από απώλεια κοινοτικών ενισχύσεων		Με διατήρηση 1 αρσενικού ανά 15 θηλυκών ζώων αναπαραγωγής	Χωρίς διατήρηση 1 αρσενικού ανά 15 θηλυκών ζώων αναπαραγωγής
	1	2	3	4=1+2+3	5=1+2
Βοοειδή	112,0	200,0	23,0	335,0	312,0
Πρόβατα	198,0		23,0	221,0	198,0
Αίγες	171,0		23,0	194,0	171,0
Χοίροι	196,0		23,0	219,0	196,0
Ιπποειδή			350,0	350,0	

Για τα βοοειδή, αιγοπρόβατα και χοίρους το ύψος της ενίσχυσης διαφέρει (όπως φαίνεται στον παραπάνω πίνακα) ανάλογα με το αν ο δικαιούχος διατηρεί και αρσενικά ζώα σε αναλογία 1 προς 15 θηλυκά ζώα αναπαραγωγής.

7. Ειδικές κυρώσεις

α. Σε περίπτωση μη τήρησης των ειδικών δεσμεύσεων της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου επιβάλλονται οι παρακάτω κατά περίπτωση κυρώσεις:

- αα. Στον τομέα της ιπποτροφίας, εφόσον δεν τηρηθεί η δέσμευση των δύο ή της μίας γέννησης ανάλογα με την ηλικία του θηλυκού ζώου ή της μίας επιτυχούς επίβασης αν

πρόκειται για αρσενικό ζώο μέχρι το τέλος της περιόδου δέσμευσης, επιστρέφεται η οικονομική ενίσχυση ως αχρεωστήτως καταβληθείσα. Στην περίπτωση που από βεβαίωση της Κτηνιατρικής Υπηρεσίας αποδειχτεί ανικανότητα του ζώου να τεκνοποιήσει δεν απαιτείται επιστροφή των ενισχύσεων που έχει λάβει ο δικαιούχος. Επίσης, στην πληρωμή του πέμπτου έτους, αν έχει πραγματοποιηθεί η μία γέννηση από θηλυκό που είχε την δέσμευση των 2 γεννήσεων, επιστρέφεται το 50% της συνολικής οικονομικής ενίσχυσης που του έχει χορηγηθεί.

- ββ. Αν δεν ενημερώσουν για οποιαδήποτε μεταβολή το Κέντρο Γενετικής Βελτίωσης Ζώων δεν τους καταβάλλεται καμία οικονομική ενίσχυση για το έτος της παράβασης.
- β. Σε περίπτωση παρατυπιών σχετικά με τις άδειες ίδρυσης και λειτουργίας και συγκεκριμένα:
- αα. Διαπίστωσης της ύπαρξης και άλλου είδους ζώων, πλην εκείνων που αναφέρονται στην άδεια ή υπέρβασης της δυναμικότητας της μονάδας, επιβάλλονται οι κυρώσεις της πολλαπλής συμμόρφωσης.
- ββ. Σε περιπτώσεις ανάκλησης των αδειών ίδρυσης και λειτουργίας ισχύουν τα εξής:
- Εφόσον, η ανάκληση έγινε αποδεδειγμένα, λόγω υπαιτιότητας του δικαιούχου, τότε δεν καταβάλλεται ενίσχυση για το διάστημα κατά το οποίο δεν υπάρχει η άδεια. Ο δικαιούχος είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει τη νέα άδεια σε διάστημα δύο ημερολογιακών ετών από την ημερομηνία ανάκλησης της άδειας. Σε διαφορετική περίπτωση ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και επιστρέφονται οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.
  - Εφόσον, η ανάκληση έγινε χωρίς υπαιτιότητα του δικαιούχου, τότε καταβάλλεται κανονικά η ενίσχυση για το εν λόγω έτος εφαρμογής. Ο δικαιούχος υποχρεούται να προσκομίσει τη νέα άδεια σε διάστημα δύο ημερολογιακών ετών από την ημερομηνία της ανάκλησης. Οι ενισχύσεις που αντιστοιχούν στο διάστημα αυτό καταβάλλονται με την προσκόμιση της νέας άδειας. Σε διαφορετική περίπτωση ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και επιστρέφονται οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

γ. Σε περίπτωση κοινόχρηστων βοσκοτόπων όπου δεν είναι δυνατή η σύναψη μίσθωσης πενταετούς διάρκειας αλλά δεν τηρήθηκε η δέσμευση της ανανέωσης του ετήσιου μισθωτηρίου, θεωρείται ότι διακόπτεται η δράση, η ευθύνη βαρύνει το δικαιούχο και επιβάλλονται οι κυρώσεις της παραγράφου 8 του άρθρου 19 της παρούσας.

Άρθρο 30

Δράση 3.2: Διατήρηση εκτατικών καλλιεργειών που κινδυνεύουν από γενετική διάβρωση

1. Στόχος

Στόχος της δράσης είναι η διατήρηση εκτατικών τοπικών ποικιλιών που κινδυνεύουν από γενετική διάβρωση.

2. Πεδίο εφαρμογής

α. Περιοχές παρέμβασης: Η δράση εφαρμόζεται σ' όλη τη χώρα.

β. Τομείς παρέμβασης

Τα είδη και οι ποικιλίες που περιλαμβάνονται στο σχετικό κατάλογο απειλούμενων με γενετική διάβρωση όπως ισχύει κάθε φορά και περιλαμβάνεται στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος της δράσης.

Η δράση περιλαμβάνει τις εξής ενέργειες, όσον αφορά τα είδη και τις ποικιλίες του παραπάνω καταλόγου:

- Καλλιέργεια ετήσιων και πολυετών φυτικών ειδών

- Διατήρηση τοπικών ποικιλιών φυτικών ειδών πολυετών καλλιεργειών
- Αναπαραγωγή πολλαπλασιαστικού υλικού από τις ετήσιες και πολυετείς καλλιεργούμενες τοπικές ποικιλίες.

Την επιστημονική υποστήριξη για τον έλεγχο της ποικιλιακής ταυτότητας των διατηρητέων ποικιλιών της δράσης 3.2 σε περίπτωση ενστάσεων αναλαμβάνει το Ινστιτούτο Ελέγχου Ποικιλιών Καλλιεργούμενων Φυτών(Ι.Ε.Π.Κ.Φ) ή οποιοσδήποτε άλλος φορέας έχει αυτή τη δυνατότητα.

3. Ειδικά Κριτήρια ένταξης

Τα γενικά κριτήρια ένταξης του άρθρου 6 της παρούσας συμπληρώνονται με τα παρακάτω ειδικά κριτήρια:

α. Ειδικά κριτήρια επιλεξιμότητας

Οι υποψήφιοι προς ένταξη πρέπει να:

- Καλλιεργούν την απειλούμενη με γενετική διάβρωση τοπική ποικιλία που επιλέγουν από το σχετικό κατάλογο, σύμφωνα με την προβλεπόμενη σ' αυτόν γεωγραφική περιοχή κατανομής, και η οποία προσιδιάζει στις ειδικές τοπικές συνθήκες.
- Διαθέτουν, εάν αυτό τους ζητηθεί, στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μέρος του παραγόμενου γενετικού υλικού.

β. Ειδικά κριτήρια επιλογής

Πίνακας 30.1: Ειδικά κριτήρια επιλογής για τη δράση 3.2

Κριτήριο	Βαθμοί
Καλλιέργεια περισσότερων από μια επιλέξιμων ποικιλιών	20
Κάτοικος ορεινής ή μειονεκτικής περιοχής σύμφωνα με την Οδηγία 85/148 ΕΟΚ, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει	10
Η εκμετάλλευση βρίσκεται σε νησί με πληθυσμό μικρότερο των 3100 κατοίκων	10

Η σειρά προτεραιότητας των παραπάνω κριτηρίων είναι:

- Καλλιέργεια περισσότερων από μια επιλέξιμων ποικιλιών.
- Κάτοικος ορεινής ή μειονεκτικής περιοχής σύμφωνα με την Οδηγία 85/148 ΕΟΚ, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει
- Η εκμετάλλευση βρίσκεται σε νησί με πληθυσμό μικρότερο των 3100 κατοίκων

4. Ειδικές δεσμεύσεις

Οι δικαιούχοι της δράσης αναλαμβάνουν τις κατωτέρω ειδικές δεσμεύσεις:

- Να καλλιεργούν στην εκμετάλλευσή τους την τοπική ποικιλία ή τις ποικιλίες που έχουν επιλέξει, στην έκταση για την οποία έχουν υπογράψει σύμβαση, καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου δέσμευσης.
- Να συνεργάζονται και να χορηγούν δείγμα σπόρου ή άλλου πολλαπλασιαστικού υλικού ή κάθε άλλη σχετική πληροφορία, στο πλαίσιο σχετικών ελέγχων ή για άλλο λόγο εφόσον τους ζητηθεί.

γ. Να αναλαμβάνουν προαιρετικά και την αναπαραγωγή του πολλαπλασιαστικού υλικού της τοπικής ποικιλίας που καλλιεργούν, δηλώνοντας την πρόθεσή τους αυτή στην αίτηση ενίσχυσης στην περιοχή καταγωγής της ποικιλίας.

5. Ειδικά δικαιολογητικά

- Σε περίπτωση που υποψήφιος για ένταξη είναι μόνιμος κάτοικος ορεινής ή μειονεκτικής περιοχής προσκομίζει βεβαίωση του αρμόδιου δημάρχου για τη μόνιμη κατοικία του.
- Υπεύθυνη Δήλωση στην οποία να φαίνεται ότι ο εν δυνάμει δικαιούχος αναλαμβάνει την υποχρέωση να διαθέτει μέρος του παραγόμενου γενετικού υλικού στην αρμόδια υπηρεσία του ΥΠΠΑΤ εφόσον αυτό του ζητηθεί.
- Στην περίπτωση όπου η εκμετάλλευση βρίσκεται σε νησί με πληθυσμό μικρότερο των 3100 κατοίκων προσκομίζεται βεβαίωση του αρμόδιου δημάρχου..

6. Σύμβαση

1. Στη σύμβαση εκτός των άλλων πρέπει απαραίτητα να αναγράφεται ο παρακάτω όρος:

«α. Σε περίπτωση που δικαιούχος δηλώνει αγροτεμάχιο μόνο με διάσπαρτα δένδρα (δένδρα που βρίσκονται μεμονωμένα ή κατά ομάδες στο αγροτεμάχιο σε μη κανονική φύτευση και με πυκνότητα φύτευσης μικρότερη από 10 δένδρα/στρ.) τούτο θεωρείται επιλέξιμο όταν περιλαμβάνει τουλάχιστον πέντε δένδρα που ανήκουν σε επιλέξιμες τοπικές ποικιλίες. Η ενίσχυση που λαμβάνεται για αγροτεμάχια στα οποία καλλιεργούνται διάσπαρτα δένδρα υπολογίζεται σύμφωνα με την έκταση και αναλογικά με την παραδοχή ότι τα πέντε διάσπαρτα δένδρα αντιστοιχούν σε 0,5 στρ. κανονικής καλλιέργειας (δηλ. σε κάθε δένδρο αντιστοιχούν 100 τετρ. μέτρα). Τα δένδρα αυτά μπορούν να ανήκουν σε διαφορετικές τοπικές ποικιλίες αρκεί να συμπεριλαμβάνονται στον κατάλογο των απειλούμενων με γενετική διάβρωση.

β. Σε περίπτωση αναπαραγωγής του πολλαπλασιαστικού υλικού τοπικών ποικιλιών, ο δικαιούχος δεν λαμβάνει επιπλέον ενίσχυση πέρα από την προβλεπόμενη για την καλλιέργεια που έχει δηλώσει.

γ. Σε περιπτώσεις καλλιέργειας δύο τοπικών ποικιλιών στο ίδιο αγροτεμάχιο (συγκαλλιέργεια ή διαδοχή καλλιέργειών), ενισχύεται η μια μόνο τοπική ποικιλία που επιλέγει ο δικαιούχος με την αίτηση του»

7. Υπολογισμός του ύψους της ενίσχυσης

Για τον υπολογισμό του συνολικού ύψους της ενίσχυσης λαμβάνεται υπόψη η ενταχθείσα έκταση εκφρασμένη σε Ha και τα ύψη της ενίσχυσης ανά είδος και κατηγορία καλλιέργειας σε ευρώ/Ha/έτος του παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 30.2: Ύψος της ενίσχυσης για τη δράση 3.2

Καλλιέργεια	Ευρώ/Ha/έτος
Σιτηρά	270
Φασόλια	570
Ρεβύθια	290
Φακή ,φάβα, αραχίδα, ρόβη	460
Άμπελος	870
Εσπεριδοειδή	870
Ακρόδρυα	870
Κηπευτικά	570
Ελιές	700
Φρούτα	870

8. Λεπτομέρειες εφαρμογής

- α. Σε περίπτωση που κάποιος δικαιούχος επιθυμεί να αναλάβει την αναπαραγωγή πολλαπλασιαστικού υλικού της τοπικής ποικιλίας που καλλιεργεί από το 2^ο χρόνο και μετά, το γνωστοποιεί με αίτησή του στην οικεία Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής και πριν την έναρξη της καλλιεργητικής περιόδου αλλάζοντας ταυτόχρονα το ΣΠΔ όχι όμως και τη σύμβαση.
- β. Οι προϋποθέσεις αναπαραγωγής, διατήρησης και εμπορίας του πολλαπλασιαστικού υλικού των τοπικών ποικιλιών καθορίζονται από σχετικές αποφάσεις που εκδίδονται από τη Δ/ση Εισροών Φυτικής Παραγωγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
- γ. Σε συνέχεια των ελέγχων που περιγράφονται στο γενικό μέρος της παρούσας, οι επιτόπιοι έλεγχοι πρέπει επίσης να περιλαμβάνουν τη διαπίστωση του είδους και την ποικιλία της καλλιέργειας.

9. Ειδικές κυρώσεις

- α. Σε περίπτωση που η καλλιεργούμενη ποικιλία, δεν είναι αυτή που έχει αρχικά δηλωθεί, αλλά περιλαμβάνεται στον κατάλογο των επιλέξιμων ποικιλιών και ανήκει στο ίδιο είδος με αυτό της ποικιλίας της αρχικής δήλωσης, ο δικαιούχος προβαίνει σε διορθωτική δήλωση του ονόματος της ποικιλίας στο Σ.Π.Δ. και πληρώνεται κανονικά. Σε περίπτωση επανάληψης της ως άνω παράβασης επιβάλλονται οι κυρώσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 19 της παρούσας.
- β. Στην περίπτωση ετήσιων καλλιεργειών, όπου η καλλιεργούμενη ποικιλία, δεν είναι αυτή που έχει αρχικά δηλωθεί και δεν περιλαμβάνεται στον κατάλογο των επιλέξιμων ποικιλιών, αλλά ανήκει στο ίδιο είδος με αυτό της ποικιλίας της αρχικής δήλωσης, ο δικαιούχος δεν πληρώνεται για το συγκεκριμένο έτος και υποχρεούται να καλλιεργήσει για τα επόμενα έτη την επιλέξιμη ποικιλία της αρχικής δήλωσης. Σε περίπτωση επανάληψης της ως άνω παράβασης για τις ετήσιες ή μόνιμες καλλιέργειες ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις επιστρέφονται προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.
- γ. Σε περίπτωση κατά την οποία η καλλιεργούμενη ποικιλία δεν ανήκει στο ίδιο είδος με αυτό της ποικιλίας της αρχικής δήλωσης και δεν συμπεριλαμβάνεται στο σχετικό κατάλογο, ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις επιστρέφονται προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

Άρθρο 31

Δράση 3.3: Προώθηση γεωργικών πρακτικών για την προστασία της άγριας ζωής

1. Στόχος

Η δράση έχει ως στόχο:

- Τη διατήρηση των οικοσυστημάτων που αποτελούν τόπο διατροφής ή φωλιάσματος των απειλούμενων και σπάνιων ειδών της άγριας πανίδας μέσω της εξάλειψης του χωρικού διαχωρισμού των αγροτικών γαιών από τις φυσικές προστατευόμενες περιοχές.
- Την προστασία και διαχείριση της άγριας απειλούμενης πανίδας που συνδέεται στενά ή εξαρτάται από τις αγροτικές γαίες.
- Την προστασία της γενετικής ποικιλότητας με τη διατήρηση των διαδρόμων επικοινωνίας των πληθυσμών αγρίων ζώων.
- Τη συγκράτηση του αγροτικού πληθυσμού και τη συνέχιση των αγροτικών δραστηριοτήτων στις ορεινές και μειονεκτικές περιοχές, με πρακτικές φιλικές προς το περιβάλλον, οι οποίες κατ' επέκταση ωφελούν την άγρια πανίδα.

- Την εφαρμογή γεωργικών πρακτικών που προβλέπονται στις Οδηγίες 92/43 και 79/409/ΕΟΚ.

2. Πεδίο εφαρμογής

α. Τομείς παρέμβασης

Η δράση περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενέργειες:

- Ενέργεια I: Ο βιότοπος της αρκούδας. Η ενέργεια αυτή στοχεύει στο να εξασφαλίσουν τροφή οι αρκούδες από την ασυγκόμιστη παραγωγή. Τα σιτηρά που αναφέρονται στον Πίνακα 31.1, αφορούν ποικιλίες χωρίς άγανο.
- Ενέργεια II: Ο βιότοπος του τσακαλιού. Η ενέργεια αυτή στοχεύει στο να εξασφαλίσουν τροφή τα τσακάλια από την ασυγκόμιστη παραγωγή.
- Ενέργεια III: Βιότοποι άγριας πτηνοπανίδας - Διαχείριση αροτραίων καλλιεργειών. Η ενέργεια αυτή στοχεύει στο να εξασφαλίσουν τροφή τα πτηνά από ασυγκόμιστη παραγωγή.
- Ενέργεια IV: Βιότοποι άγριας πτηνοπανίδας-Διαχείριση ορυζώνων. Αυτή η ενέργεια θα συμβάλει στην ανάπτυξη προσωρινά κατακλυζόμενων περιοχών για την προστασία και διατήρηση της πτηνοπανίδας της συγκεκριμένης περιοχής.

Η δράση εφαρμόζεται σε γεωργικές εκτάσεις με ετήσιες καλλιέργειες και μόνιμες φυτείες που βρίσκονται σε παραγωγική ηλικία, καθώς και σε ορυζώνες. Επιλέξιμες είναι οι αναφερόμενες στον κατωτέρω πίνακα καλλιέργειες με τις οποίες διατρέφονται τα απειλούμενα και σπάνια είδη άγριας πανίδας και τα πτηνά – δείκτες.

Πίνακας 31.1: Προστατευόμενα είδη και αντίστοιχες επιλέξιμες καλλιέργειες

Α΄ ΖΩΑ		
Κοινό Όνομα	Λατινική Ονομασία	Επιλέξιμες Καλλιέργειες
Αρκούδα	<i>Ursus arctos</i>	Καλαμπόκι, ηλιάνθος, αμπέλια, δενδρώδεις καλλιέργειες (κερασιά, μηλιά, αχλαδιά, κορομηλιά, δαμασκηλιά, φουντουκιά, καρυδιά, καστανιά) σιτηρά (ποικιλίες χωρίς άγανο), κηπευτικά, μηδική
Τσακάλι	<i>Canis aureus</i>	Αμπέλια, δενδρώδεις καλλιέργειες (κερασιά, μηλιά, αχλαδιά, κορομηλιά, δαμασκηλιά, φουντουκιά, καρυδιά, καστανιά), κηπευτικά
Β΄ ΠΤΗΝΑ		
ΑΡΠΑΚΤΙΚΑ		
Βασιλαετός	<i>Aquila heliaca</i>	Σιτηρά
Φιδαιτός	<i>Circaetus gallicus</i>	Σιτηρά
Αετογερακίνα	<i>Buteo rufinus</i>	Σιτηρά
Λιβαδόκιρκος	<i>Circus pygargus</i>	Σιτηρά
Βαλτόκιρκος	<i>Circus cyaneus</i>	Σιτηρά
Σαϊνι	<i>Accipiter brevipes</i>	Σιτηρά
Κιρκινέζι	<i>Falco naumanni</i>	Σιτηρά
Χρυσαιτός	<i>Aquila chrysaetos</i>	Σιτηρά, σανοδοτικά φυτά και μηδική
Γυπαιτός	<i>Gypaetus barbatus</i>	Σανοδοτικά φυτά και μηδική
Όρνιο	<i>Gyps fulvus</i>	Σανοδοτικά φυτά και μηδική
Σπιζαιτός	<i>Hieraetus fasciatus</i>	Σανοδοτικά φυτά και μηδική
Μαυροπετρίτης	<i>Falco eleonorae</i>	Σανοδοτικά φυτά και μηδική

Χρυσογέρακο	<i>Falco biarmicus</i>	Σανοδοτικά φυτά και μηδική
Πετρίτης	<i>Falco peregrinus</i>	Σανοδοτικά φυτά και μηδική
ΣΤΡΟΥΘΙΟΜΟΡΦΑ		
Γαλιάντρα	<i>Melanocorypha calandra</i>	Σιτηρά
Μικρογαλιάντρα	<i>Calandrella brachydactyla</i>	Σιτηρά
Χαμοκελάδα	<i>Anthus campestris</i>	Σιτηρά
Βλάχος	<i>Emberiza hortulana</i>	Σιτηρά
Γαϊδουροκεφαλός	<i>Lanius minor</i>	Σιτηρά
Γιδοβύζι	<i>Caprimulgus europaeus</i>	Σιτηρά
Βαλκανοτσικλητάρια	<i>Dendrocopous syriacus</i>	Σιτηρά
Καμπίσια Πέρδικα	<i>Perdix perdix</i>	Σιτηρά
Χαλκοκουρούνα	<i>Corarias garrulus</i>	Σιτηρά
Μουστακοτσιροβάκος	<i>Sylvia ruePELLI</i>	Σανοδοτικά φυτά και μηδική
Δενδροσταρήθρα	<i>Lullula arborea</i>	Σιτηρά, σανοδοτικά φυτά και μηδική
ΥΔΡΟΒΙΑ		
Νανόχηννα	<i>Anser erythropus</i>	Σιτηρά
ΠΟΥΛΙΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΓΡΟΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ		
Πεδινή Πέρδικα	<i>Perdix perdix</i>	Σιτηρά και ψυχανθή
Ορτύκι	<i>Coturnix coturnix</i>	Σιτηρά και ψυχανθή
Κολχικός φασιανός	<i>Phasianus colchicus</i>	Σιτηρά και ψυχανθή
Βραχοκιρκίνεζο	<i>Falco tinnunculus</i>	Σιτηρά
Πετροτριλίδα	<i>Burhinus oediconemus</i>	Σιτηρά
Καλημάννα	<i>Vanellus vanellus</i>	Σιτηρά
Φάσσα	<i>Columba palumbus</i>	Σιτηρά
Τρυγόνι	<i>Streptopelia turtur</i>	Σιτηρά
Κατσουλιέρης	<i>Galerida cristata</i>	Σιτηρά
Σταρήθρα	<i>Alauda arvensis</i>	Σιτηρά
Χελιδόνι	<i>Hirudo rustica</i>	Σιτηρά
Κιτρινοσουσουράδα	<i>Motacilla flava</i>	Σιτηρά
Καστανολαίμης	<i>Saxicola ruberta</i>	Σιτηρά
Θαμνοτσιροβάκος	<i>Sylvia communis</i>	Σιτηρά
Αετομάχος	<i>Lanius collurio</i>	Σιτηρά
Κοκκινοκεφαλός	<i>Lanius senator</i>	Σιτηρά
Ψαρόνι	<i>Sturnus vulgaris</i>	Σιτηρά
Δεντροσπουργίτης	<i>Passer montanus</i>	Σιτηρά
Καρδερίνα	<i>Carduelis carduelis</i>	Σιτηρά
Χρυσοσίχλονο	<i>Emberiza citrinella</i>	Σιτηρά
Τσιφτάς	<i>Miliaria calandra</i>	Σιτηρά

β. Περιοχές παρέμβασης

αα. Ενέργεια Ι: Ο βιότοπος της αρκούδας. Το είδος τελεί υπό καθεστώς ολοκληρωτικής προστασίας. Η ενέργεια θα εφαρμοσθεί σε περιοχές των νομών Αιτωλοακαρνανίας, Άρτας, Γρεβενών, Δράμας, Έβρου, Ευρυτανίας, Ημαθίας, Ιωαννίνων, Καρδίτσας, Καστοριάς, Κιλκίς, Κοζάνης, Λάρισας, Ξάνθης, Πέλλας, Πιερίας, Ροδόπης, Σερρών, Τρικάλων, Φθιώτιδας, Φλώρινας, Φωκίδας. Τα δημοτικά διαμερίσματα στα οποία θα εφαρμοστεί η δράση θα καθοριστούν στην Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

ββ. Ενέργεια II: Ο βιότοπος του τσακαλιού. Στην Ελλάδα το τσακάλι απαντάται μόνο σε περιοχές με μεσογειακή βλάστηση και μικρής έκτασης καλλιέργειες καθώς και υγροτόπους και παραποτάμια δάση χαμηλού υψομέτρου και εντοπίζεται πλέον σε επτά απομονωμένες υποπεριοχές. Πρόκειται για έναν ανώτερο καταναλωτή που αποτελεί σημαντικότατο δείκτη υγείας των περιοχών όπου επιβιώνει. Σήμερα, θεωρείται το σπανιότερο είδος της οικογένειας των κυνοειδών στην Ελλάδα και ένα από τα πλέον απειλούμενα άγρια θηλασικά της χώρας. Η ενέργεια θα εφαρμοσθεί σε περιοχές των νομών Αιτωλοακαρνανίας, Αρκαδίας, Αχαΐας, Έβρου, Ηλείας, Καβάλας, Κορινθίας, Λακωνίας, Μεσσηνίας, Ξάνθης, Ροδόπης, Κιλκίς, Σερρών, Σάμου, Χαλκιδικής, Φωκίδας. Τα δημοτικά διαμερίσματα στα οποία θα εφαρμοστεί η δράση θα καθοριστούν στην Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

γγ. Ενέργεια III: Βιότοποι άγριας πτηνοπανίδας - Διαχείριση αροτραίων καλλιεργειών. Σε αυτή την Ενέργεια εντάσσονται οι βιότοποι πολλών σημαντικών, σπάνιων ή απειλούμενων ειδών ορνιθοπανίδας, εκ των οποίων 23 είδη αναφέρονται και στο Παράρτημα I της Κ.Ο. 79/409 και αποτελούν είδη προτεραιότητας σε κοινοτικό επίπεδο. Επίσης, οι βιότοποι ειδών των οποίων οι πληθυσμοί έχουν υποστεί σοβαρή μείωση κατά τις τελευταίες δεκαετίες. Η Ενέργεια III θα εφαρμοσθεί σε όλη τη χώρα. Τα δημοτικά διαμερίσματα τα οποία αποτελούν περιοχές παρέμβασης για το είδος *Falco naumanni* (κιρκινέζι) θα καθοριστούν στην Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

δδ. Ενέργεια IV: Βιότοποι άγριας πτηνοπανίδας-Διαχείριση ορυζώνων. Η ενέργεια στοχεύει στη χειμερινή κατάκλυση των ορυζώνων, ώστε να δημιουργούνται τεχνητές υγροτοπικές επιφάνειες κατά το τρίμηνο Νοέμβριος - Δεκέμβριος - Ιανουάριος. Έτσι, στην Ενέργεια IV εντάσσονται τα υδρόβια και παρυδάτια είδη Χαλκόκοτα (*Plegadis falcinellus*), Πορφυροτσικνιά (*Ardea purpurea*) και άλλα ερωδιόμορφα, πελαργοί (*Ciconia nigra* και *Ciconia ciconia*), γλαρόνια. Βιότοποι των συγκεκριμένων ειδών θεωρούνται οι υγροτοπικές επιφάνειες των ορυζώνων και κατ' επέκταση επιλέξιμες εκτάσεις θεωρούνται οι ορυζώνες στην περιοχή Δέλτα Αξιού - Εκβολές Λουδία - Δέλτα Αλιάκμονα - Αλυκή Κίτρου, Σπερχειός - Μαλλιακός Κόλπος, Αμβρακικός Κόλπος - Δέλτα Λούρου και Αράχθου, Δέλτα Καλαμά, Λιμνοθάλασσα Κατάφουρκο και Κορακονήσια και εκβολές ποταμού Στρυμόνα.

3. Ειδικά Κριτήρια ένταξης

Τα κριτήρια ένταξης του άρθρου 6 της παρούσας συμπληρώνονται με τα παρακάτω ειδικά κριτήρια:

α. Ειδικά κριτήρια επιλεξιμότητας

αα. Δεν είναι επιλέξιμα αγροτεμάχια τα οποία δεν εξασφαλίζουν ελεύθερη πρόσβαση στην ασυγκόμιστη επιφάνεια για την αρκούδα, το τσακάλι και τα είδη της άγριας πτηνοπανίδας (π.χ. ύπαρξη ηλεκτροφόρου καλωδίου, αποτρεπτικών σκιάχτρων, κ.ά.).

ββ. Για τις Ενέργειες I και II, τα υπό ένταξη αγροτεμάχια πρέπει να βρίσκονται εντός των περιοχών παρέμβασης της δράσης αλλά εκτός των ορίων των οικισμών.

β. Ειδικά κριτήρια επιλογής

Πίνακας 31.2: Ειδικά κριτήρια επιλογής για τη δράση 3.3

Κριτήριο	Βαθμοί
Ο δικαιούχος είναι βιοκαλλιεργητής.	10
Διασπορά των υπό ένταξη αγροτεμαχίων του δικαιούχου	10
Καλλιέργεια σιτηρών ή ψυχανθών	5

Μέγεθος της υπό ένταξη εκμετάλλευσης:	
0,5 ≤ Έκταση ≤ 5 στρέμματα	5
5,0 < Έκταση ≤ 15 στρέμματα	10
15 στρέμματα < Έκταση	15

Η σειρά προτεραιότητας των παραπάνω κριτηρίων είναι:

1. Μέγεθος της υπό ένταξη εκμετάλλευσης:
2. Ο δικαιούχος είναι βιοκαλλιεργητής
3. Διασπορά των υπό ένταξη αγροτεμαχίων του δικαιούχου
4. Καλλιέργεια σιτηρών ή ψυχανθών

4. Ειδικά δικαιολογητικά

Τα ειδικά δικαιολογητικά της Αίτησης Ενίσχυσης συμπληρώνονται κατά περίπτωση από τα παρακάτω:

- Για κάθε Ενέργεια της δράσης 3.3 προσκομίζεται Υπεύθυνη δήλωση του υποψηφίου στην οποία αναφέρεται ότι δεν υπάρχουν στο υπό ένταξη αγροτεμάχιο ανυπέρβλητα εμπόδια πρόσβασης για τα είδη της άγριας πανίδας τα οποία ενισχύονται μέσω της παρούσας δράσης.
- Για τις Ενέργειες I και II, σε περίπτωση ένταξης μόνιμης φυτείας προσκομίζεται Υπεύθυνη δήλωση του υποψηφίου στην οποία αναφέρεται ότι η φυτεία δεν είναι παγετόπληκτη ή πυρόπληκτη. Ως παγετόπληκτες ή καμένες φυτείες θεωρούνται οι μόνιμες φυτείες οι οποίες έχουν υποστεί ζημιές από σοβαρές καταστροφές και οι δικαιούχοι των οποίων έχουν υποβάλλει αίτηση για αποζημίωση στον ΕΛΓΑ. Από την αίτηση στον ΕΛΓΑ προκύπτει το μέγεθος των ζημιών καθώς και τότε η φυτεία είναι δυνατόν να έχει παραγωγή.
- Για τη ένταξη στην Ενέργεια IV «Βιότοποι άγριας πτηνοπανίδας - Διαχείριση ορυζώνων» απαιτείται η προσκόμιση βεβαίωσης από την αρμόδια υπηρεσία για τη νόμιμη παροχή του νερού. Νόμιμη παροχή νερού θεωρείται και η παροχέτευση νερού από ποτάμι.
- Για την εξακρίβωση της ιδιότητας του βιοκαλλιεργητή, προσκομίζεται εν ισχύ σύμβαση με εγκεκριμένο Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων.

5. Ειδικές δεσμεύσεις

Οι δικαιούχοι της δράσης αναλαμβάνουν τις παρακάτω ειδικές δεσμεύσεις.

α. Γενικά για τη δράση:

αα. Απαγορεύεται στο σύνολο της εκμετάλλευσης η χρήση κάθε είδους δηλητηριασμένων δολωμάτων ή άλλων μεθόδων παγίδευσης και εξολόθρευσης κάθε είδους της άγριας πανίδας.

ββ. Απαγορεύεται η θήρα στο σύνολο της εκμετάλλευσης.

γγ. Απαγορεύεται η τοποθέτηση εμποδίων πρόσβασης και άλλων αποτρεπτικών μέτρων τα οποία εμποδίζουν την ελεύθερη πρόσβαση της αρκούδας, του τσακαλιού και της άγριας πτηνοπανίδας προς την ασυγκόμιστη επιφάνεια (π.χ. δίχτυα, ηλεκτροφόρος περίφραξη, κ.ά.).

β. Ενέργειες I και II: Οι βιότοποι της αρκούδας και του τσακαλιού

αα. Επιβάλλεται να αφήνουν ετησίως ασυγκόμιστη επιφάνεια από τα επιλέξιμα είδη καλλιεργειών που να αντιστοιχεί στο 10% της καλλιεργούμενης επιφάνειας και μέχρι 1 Ha.

ββ. Απαγορεύεται, στο σύνολο της εκμετάλλευσης, ο ψεκασμός με φυτοπροστατευτικά προϊόντα ή/και με ζιζανιοκτόνα που περιέχουν δραστικές ουσίες, οι οποίες είναι αποδεδειγμένα επιζήμιες για κάθε είδος της άγριας πανίδας.

γ. Ενέργεια III: Βιότοποι άγριας πτηνοπανίδας - Διαχείριση αροτραίων καλλιεργειών

αα. Επιβάλλεται να αφήνουν ετησίως ασυγκόμιστη επιφάνεια από τα επιλέξιμα είδη καλλιεργειών που να αντιστοιχεί στο 30% της καλλιεργούμενης επιφάνειας και μέχρι 1 Ha.

ββ. Απαγορεύεται στο σύνολο της εκμετάλλευσης η χρήση εντομοκτόνων, ιδιαίτερα αυτών που είναι επικίνδυνα για τα θερμόαιμα, κατά την περίοδο από 15 Μαρτίου έως 10 Ιουνίου στην εξωτερική ζώνη των χωραφιών (πλάτος 12μ.).

γγ. Επιβάλλεται η διατήρηση των ήδη υπάρχουσών αγροικιών (οικημάτων) μέσα στα ενταγμένα αγροτεμάχια στις περιοχές εξάπλωσης του κερκινεζιού (*Falco naumanni*).

δ. Ενέργεια IV: Βιότοποι άγριας πτηνοπανίδας - Διαχείριση ορυζώνων

αα. Επιβάλλεται η εφαρμογή χειμερινής κατάκλισης στο ενταγμένο αγροτεμάχιο ώστε να δημιουργούνται τεχνητές υδροτοπικές επιφάνειες κατά το τρίμηνο Νοεμβρίου – Ιανουαρίου, ενώ το ύψος του νερού κατάκλισης πάνω από το έδαφος πρέπει να είναι το ελάχιστο 20 εκατοστόμετρα με τη δημιουργία κατάλληλου αναχώματος για το σκοπό αυτό.

ββ. Επιβάλλεται η ύπαρξη νόμιμης παροχής νερού είτε ιδιωτική, είτε από Οργανισμό Εγγείων Βελτιώσεων.

γγ. Απαγορεύεται η χρήση σκευασμάτων βλαβερών για τα αμφίβια και τα ασπόνδυλα.

6. Υπολογισμός του ύψους της ενίσχυσης

Ενέργειες I, II και III

Για τον υπολογισμό του συνολικού ύψους της ενίσχυσης λαμβάνεται υπόψη η ενταγμένη έκταση εκφρασμένη σε Ha και τα ύψη της ενίσχυσης ανά κατηγορία καλλιέργειας σε €/Ha ετησίως.

Πίνακας 31.2: Ύψος της ενίσχυσης ανά καλλιέργεια σε €/Ha/έτος για τις Ενέργειες I και II

Καλλιέργεια	Αν. Μακεδονία – Θράκη Κεντρική Μακεδονία Ήπειρος Δυτική Μακεδονία	Δ. Ελλάδα Πελοπόννησος	Θεσσαλία	Στ. Ελλάδα Σάμος
Αραβόσιτος	94	93	148	98
Νωπά φρούτα	257	398	695	718
Καρποί με κέλυφος	409	330	310	294
Σταφύλια οινοποιήσιμα	224	181	196	208
Σταφύλια επιτραπέζια	524	570	524	570
Κηπευτικά	570	570	570	570

Σιτηρά	29	27	31	31
Ηλίανθος	28	28	33	28
Μηδική	97	128	30	64

Πίνακας 31.3: Ύψος της ενίσχυσης ανά καλλιέργεια σε €/Ha/έτος για την Ενέργεια III

Καλλιέργεια	Αν. Μακεδονία – Θράκη Κεντρική Μακεδονία Ήπειρος Δυτική Μακεδονία	Δ. Ελλάδα Ιόνια Νησιά Πελοπόννησος	Θεσσαλία	Στ. Ελλάδα Κρήτη Β. Αιγαίο Ν. Αιγαίο
Σιτηρά	86	82	93	94
Ψυχανθή	563	382	268	281
Μηδική	292	383	91	193

Ενέργεια IV

Για τον υπολογισμό του συνολικού ύψους της ενίσχυσης στους ορυζώνες λαμβάνεται υπόψη η κατακλυζόμενη επιφάνεια εκφρασμένη σε Ha και τα ύψη της ενίσχυσης ανά τύπο παροχής νερού (ιδιωτική ή ΟΕΒ) σε €/Ha ετησίως.

Πίνακας 31.4: Ύψος ενίσχυσης ανά καλλιέργεια σε €/Ha/έτος για την Ενέργεια IV

Καλλιέργεια	Ενίσχυση σε €/Ha/ετησίως
Ρύζι (με ΟΕΒ)	305
Ρύζι (χωρίς ΟΕΒ)	205

7. Ειδικές κυρώσεις

α. Θήρα, χρήση δολωμάτων ή άλλων μεθόδων παγίδευσης

αα. Σε περίπτωση θήρευσης οποιουδήποτε είδους της απειλούμενης και σπάνιας άγριας πανίδας, επιβάλλεται οριστική αποβολή από το μέτρο και οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις επιστρέφονται προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

ββ. Σε περίπτωση χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων ή άλλων απαγορευμένων μεθόδων παγίδευσης και εξολόθρευσης, εντός ή εκτός της εκμετάλλευσης, για την εξολόθρευση οποιουδήποτε είδους της άγριας πανίδας, επιβάλλεται οριστική αποβολή από το μέτρο και οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις επιστρέφονται προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

β. Τοποθέτηση εμποδίων και αποτρεπτικών μέτρων

Σε περίπτωση τοποθέτησης, από το δικαιούχο, εμποδίων πρόσβασης ή/και αποτρεπτικών μέτρων προς την ασυγκόμιστη επιφάνεια για την αρκούδα, το τσακάλι και την άγρια πτηνοπανίδα, δεν χορηγείται καμία ενίσχυση για το έτος που διαπιστώθηκε η χρήση των ανωτέρω. Για τα επόμενα έτη διαπίστωσης της παράβασης, εάν ο δικαιούχος δεν προβεί σε ενέργειες αποκατάστασης του τοπίου ως προς την πρόσβαση των προστατευόμενων ειδών προς την ασυγκόμιστη επιφάνεια αποβάλλεται από το μέτρο, ενώ σε περίπτωση που ο δικαιούχος προβεί σε ενέργειες αποκατάστασης, δεν επιβάλλεται πλέον η κύρωση.

γ. Χρήση απαγορευμένων σκευασμάτων

Σε περίπτωση χρήσης:

αα. Φυτοπροστατευτικών προϊόντων ή/και ζιζανιοκτόνων που περιέχουν δραστικές ουσίες οι οποίες είναι αποδεδειγμένα επιζήμιες για κάθε είδος της άγριας πανίδας, στους βιότοπους της αρκούδας και του τσακαλιού.

ββ. Εντομοκτόνων, ιδιαίτερα αυτών που είναι επικίνδυνα για τα θερμόαιμα, κατά την περίοδο από 15 Μαρτίου έως 10 Ιουνίου στην εξωτερική ζώνη των χωραφιών (πλάτος 12μ.), στους βιότοπους της άγριας πτηνοπανίδας

γγ. Σκευασμάτων βλαβερών για τα αμφίβια και τα ασπόνδυλα, στους ορυζώνες, δεν χορηγείται καμία ενίσχυση για το έτος που διαπιστώθηκε η χρήση των ανωτέρω. Σε περίπτωση επανάληψης της παράβασης ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις επιστρέφονται προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

δ. Μη διατήρηση αγροικιών

Σε περίπτωση μη διατήρησης των ήδη υπάρχουσών αγροικιών (οικημάτων) μέσα στα ενταγμένα αγροτεμάχια στις περιοχές εξάπλωσης του κερκινεζιού (*Falco naumanni*), μειώνεται η ενίσχυση κατά 20%, για κάθε έτος στη διάρκεια της πενταετίας. Σε περίπτωση που ο δικαιούχος προβεί σε ενέργειες αποκατάστασης του τοπίου ως προς την διατήρηση αγροικιών (οικημάτων) ή τοποθετήσει τεχνητές φωλιές ειδικές για το είδος *Falco naumanni*, η κύρωση παύει να επιβάλλεται.

ε. Ενέργειες I και II

Σε περίπτωση μη τήρησης της δέσμευσης περί διατήρησης ασυγκόμιστης επιφάνειας σε ποσοστό 10% της εντασσόμενης έκτασης ανά είδος καλλιέργειας:

- εάν η ασυγκόμιστη επιφάνεια καλύπτει τουλάχιστον το 5% της εντασσόμενης έκτασης ανά είδος καλλιέργειας, η ενίσχυση μειώνεται κατά 20% για το έτος εφαρμογής.
- εάν η ασυγκόμιστη επιφάνεια καλύπτει λιγότερο από το 5% της εντασσόμενης έκτασης ανά είδος καλλιέργειας η ενίσχυση μειώνεται κατά 50%.

στ. Ενέργεια III

Σε περίπτωση μη τήρησης της δέσμευσης περί διατήρησης ασυγκόμιστης επιφάνειας σε ποσοστό 30% της εντασσόμενης έκτασης ανά είδος καλλιέργειας:

- εάν η ασυγκόμιστη επιφάνεια καλύπτει τουλάχιστον το 15% της εντασσόμενης έκτασης ανά είδος καλλιέργειας, η ενίσχυση μειώνεται κατά 20% για το έτος εφαρμογής.
- εάν η ασυγκόμιστη επιφάνεια καλύπτει λιγότερο από το 15% της εντασσόμενης έκτασης ανά είδος καλλιέργειας, η ενίσχυση μειώνεται κατά 50%.

ζ. Ενέργεια IV

- Εφόσον δεν εφαρμοστεί η χειμερινή κατάκλιση εφαρμόζονται οι κυρώσεις του ΟΣΔΕ. Σε περίπτωση επανάληψης ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις επιστρέφονται προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.
- Εφόσον η εφαρμογή χειμερινής κατάκλισης πραγματοποιηθεί από παράνομη παροχή νερού, ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις επιστρέφονται, προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

Άρθρο 32**Δράση 3.5: Προστασία Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Ζακύνθου****1. Στόχος**

Η δράση έχει ως στόχο την προστασία του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Ζακύνθου (Ε.Θ.Π.Ζ) από οχλήσεις προερχόμενες από την άσκηση της γεωργικής δραστηριότητας.

2. Πεδίο εφαρμογής

α. Περιοχές παρέμβασης

Το μέτρο εφαρμόζεται στις γεωργικές εκτάσεις που βρίσκονται εντός της περιοχής του Ε.Θ.Π.Ζ. και της περιφερειακής του ζώνης που καθορίζονται στο από 1-12-1999 Π.Δ. (Φ.Ε.Κ. 906/Δ/22-12-1999), όπως αυτό τροποποιήθηκε με το από 29-10-2003 Π.Δ. (Φ.Ε.Κ. 1272/Δ/27-11-2003) και ισχύει κάθε φορά.

β. Τομείς παρέμβασης

Δικαιούχοι της παρούσας δράσης μπορούν να κριθούν όσοι πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 5 της παρούσας απόφασης εφόσον αξιοποιούν εκτάσεις ή εκτρέφουν ζώα. Στη δράση εντάσσονται εκτάσεις που στην πιο πρόσφατη ΑΕΕ δηλώθηκαν με ξηρικές και αρδευόμενες αροτραίες καλλιέργειες μέχρι 1590 Ha καθώς και εκτάσεις βοσκοτόπων μέχρι 1.578 Ha.

3. Ειδικά Κριτήρια ένταξης

Τα γενικά κριτήρια ένταξης του άρθρου 6 της παρούσας απόφασης συμπληρώνονται με τα παρακάτω ειδικά κριτήρια επιλογής:

Πίνακας 32.2: Ειδικά κριτήρια επιλογής για τη δράση 3.5

Κριτήριο	Βαθμοί
Καλλιέργεια κάθε έτος, μίας από τις παρακάτω τοπικές ποικιλίες: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Σκληρό στάρι (Ντόπιο, Μαυραγάνι, Γρινιάς, Ξυλόκαστρο) ▪ Ζακυνθινό πεπόνι ▪ Ζακυνθινή φράουλα ▪ Ζακυνθινό νεροκρέμμοδο 	10
Μόνιμος κάτοικος των Δημοτικών και Κοινοτικών Διαμερισμάτων που περιλαμβάνονται στο Ε.Θ.Π.Ζ. και στην περιφερειακή του ζώνη	10

Η σειρά προτεραιότητας των παραπάνω κριτηρίων είναι:

1. Καλλιέργεια κάθε έτος, μίας από τις τοπικές ποικιλίες: Σκληρό σιτάρι (Ντόπιο, Μαυραγάνι, Γρινιάς, Ξυλόκαστρο), Ζακυνθινό πεπόνι, Ζακυνθινή φράουλα ή Ζακυνθινό νεροκρέμμοδο
2. Μόνιμος κάτοικος των Δημοτικών και Τοπικών Κοινοτήτων που περιλαμβάνονται στο Ε.Θ.Π.Ζ. και στην περιφερειακή του ζώνη

4. Ειδικές δεσμεύσεις

Οι δικαιούχοι πρέπει να τηρούν τουλάχιστον τα ακόλουθα:

- α. Στο τμήμα της ενταγμένης εκμετάλλευσης που στην πλέον πρόσφατη ΑΕΕ έχει δηλωθεί με ξηρικές αροτραίες καλλιέργειες, οφείλουν να εφαρμόζουν μόνιμη αγρανάπαυση, η οποία να καλύπτει τουλάχιστον το 25% κάθε αγροτεμαχίου. Στο υπόλοιπο μέρος του αγροτεμαχίου οι δικαιούχοι οφείλουν να καλλιεργήσουν ξηρικές αροτραίες καλλιέργειες. Η έκταση που αντιστοιχεί στο ελάχιστο απαιτούμενο ποσοστό του 25% κάθε αγροτεμαχίου, παραμένει σταθερή καθ' όλη τη διάρκεια της πενταετούς δέσμευσης.

Για ένα ή περισσότερα έτη στη διάρκεια της περιόδου δέσμευσης δύναται το ποσοστό της αγρανάπαυσης να αυξηθεί μέχρι 50% της συνολικά ενταγμένης έκτασης με ξηρικές αροτραίες καλλιέργειες.

- β. Στο τμήμα της ενταγμένης εκμετάλλευσης που στην πλέον πρόσφατη ΑΕΕ έχει δηλωθεί με αρδευόμενες αροτραίες καλλιέργειες, οφείλουν να εφαρμόζουν αγρανάπαυση μια τουλάχιστον φορά την πενταετία. Στο υπόλοιπο μέρος του ενταγμένου τμήματος της εκμετάλλευσης οι δικαιούχοι οφείλουν να συνεχίσουν την καλλιέργεια αρδευόμενων αροτραίων καλλιεργειών.
- γ. Στο τμήμα της ενταγμένης εκμετάλλευσης που στην πλέον πρόσφατη ΑΕΕ έχει δηλωθεί ως βοσκότοπος, να περιορίσουν το χρόνο βόσκησης των βοσκοτόπων σε έξι (6) μήνες. Το υπόλοιπο διάστημα τα ζώα θα πρέπει να είναι σταβλισμένα και να ταϊζονται με ζωοτροφές.

5. Ειδικά δικαιολογητικά

α. Με την αίτηση ενίσχυσης και προκειμένου να ληφθούν υπόψη τα ειδικά κριτήρια επιλογής συνυποβάλλονται και τα παρακάτω:

αα. Βεβαίωση του οικείου δημάρχου ή από τη φορολογική του δήλωση στην περίπτωση που ο αιτών είναι μόνιμος κάτοικος των Δημοτικών και Τοπικών Κοινοτήτων που περιλαμβάνονται στο Ε.Θ.Π.Ζ. και στην περιφερειακή του ζώνη

ββ. Βεβαίωση εισόδου – εξόδου από τον βοσκότοπο

Η βεβαίωση εισόδου – εξόδου από το βοσκότοπο, εκδίδεται στις αρχές κάθε έτους εφαρμογής, από τη Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της Περιφερειακής Ενότητας Ζακύνθου, απευθύνεται στο δικαιούχο και ορίζει με ακρίβεια τις 183 ημέρες του έτους, κατά τις οποίες ο δικαιούχος μπορεί να χρησιμοποιεί τον ενταγμένο στη δράση βοσκότοπο. Τις υπόλοιπες ημέρες ο δικαιούχος υποχρεούται να διατηρεί τα ζώα του σταβλισμένα και να τα τρέφει με ζωοτροφές.

6. Υπολογισμός του ύψους της ενίσχυσης

Για τον υπολογισμό του συνολικού ύψους της ενίσχυσης λαμβάνεται υπόψη η ενταχθείσα έκταση εκφρασμένη σε Ha και τα ύψη της ενίσχυσης του ακόλουθου πίνακα ανά καλλιέργεια σε Ευρώ /Ha/ έτος.

Πίνακας 32.3. Ύψος ενίσχυσης σε Ευρώ/Ha/έτος

Καλλιέργεια	Μόνιμη αγρανάπαυση (25%) στην ενταγμένη εκμετάλλευση με ξηρικές αροτραίες καλλιέργειες	Αγρανάπαυση στην ενταγμένη εκμετάλλευση με αρδευόμενες αροτραίες καλλιέργειες
Σιτηρά	68	-
Αραβόσιτος	-	186
Ψυχανθή	319	-

Κηπευτικά	-	600
Βοσκότοποι	180	

Ο δικαιούχος λαμβάνει κάθε έτος και για κάθε αγροτεμάχιο που έχει εντάξει στη δράση ποσό ανάλογο της καλλιέργειας που εφαρμόζει σ' αυτό, ανάλογα με τις κατηγορίες του παραπάνω πίνακα.

Η ετήσια ενίσχυση της έκτασης σε μόνιμη αγρανάπαυση για το τμήμα της εκμετάλλευσης που έχει ενταχθεί με ξηρικές αροτραίες καλλιέργειες ενισχύεται σύμφωνα με την καλλιέργεια που εφαρμόζεται στο υπόλοιπο τμήμα του ενταγμένου αγροτεμαχίου.

Η ετήσια ενίσχυση της έκτασης σε αγρανάπαυση για το τμήμα της εκμετάλλευσης που έχει ενταχθεί με αρδευόμενες αροτραίες καλλιέργειες καθορίζεται από την τιμή ενίσχυσης της καλλιέργειας που προηγείται (για την πληρωμή όλων των ετών πλην του πρώτου έτους) ή της καλλιέργειας που δηλώθηκε στην ΑΕΕ του έτους υποβολής της αίτησης ενίσχυσης (για την πληρωμή του πρώτου έτους)

7. Ειδικές κυρώσεις

Δικαιούχος που δεν τηρεί τις ημερομηνίες εισόδου και εξόδου από το βοσκότοπο που έχει εντάξει στη δράση και ορίζονται από τη Δ/νση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της Περιφερειακής Ενότητας Ζακύνθου, δεν λαμβάνει καμιά ενίσχυση για τους ενταγμένους στη δράση βοσκότοπους για το έτος κατά το οποίο διαπιστώθηκε η παράβαση. Σε περίπτωση επανάληψης της ως άνω παράβασης όλοι οι ενταγμένοι στη δράση βοσκότοποι αποβάλλονται από τη δράση και το σύνολο των ενισχύσεων που καταβλήθηκαν στο δικαιούχο για τους βοσκότοπους αυτούς επιστρέφεται προσαυξημένο με τους νόμιμους τόκους.

Άρθρο 33

Δράση 4.1: Προστασία Παραδοσιακού Ελαιώνα Άμφισσας

1. Στόχος

Στόχος της δράσης είναι η προστασία της παραδοσιακής μορφής του ελαιώνα Άμφισσας με τη διατήρηση της μορφής των δένδρων που συνθέτουν τον ελαιώνα (κορμός, κώμη) και την ορθολογική διαχείριση των αναχωμάτων (τραφιών) που βρίσκονται εντός του ελαιώνα.

2. Πεδίο εφαρμογής

α. Περιοχές παρέμβασης

Η δράση θα εφαρμοστεί στα ελαιοτεμάχια του ελαιώνα της Άμφισσας και μέχρι συνολικής έκτασης 8.000 Ha.

β. Τομείς παρέμβασης

Ελαιοτεμάχια τα οποία:

αα. Βρίσκονται εντός των ορίων του παραδοσιακού ελαιώνα Άμφισσας, δηλαδή είναι δυνατή η πρόσβαση προς τον οδικό άξονα Άμφισσας-Ιτέας ή τον οδικό άξονα Άμφισσας-Δελφών-Αράχωβας μέσω διαδρομής που διέρχεται αποκλειστικά και μόνο από εκτάσεις καλυμμένες από ελαιόδεντρα ή κείνται εντός του ελαιώνα που περιβάλλει το χωριό της Αγίας Ευθυμίας.

Αναλυτικά οι επί μέρους περιοχές εφαρμογής της δράσης σε επίπεδο δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων θα αναφερθούν στη πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος..

ββ. Καλύπτονται από ελαιόδεντρα μεγάλης ηλικίας, ύψους άνω των τεσσάρων μέτρων.

3. Ειδικά Κριτήρια ένταξης

α. Ειδικά κριτήρια επιλεξιμότητας

Ένα ελαιοτεμάχιο είναι επιλέξιμο εφόσον:

αα. Η πυκνότητα των επιλέξιμων ελαιόδεντρων (ύψους άνω των 4 μέτρων) σ' αυτό είναι μεγαλύτερη από 10 δέντρα ανά στρέμμα.

ββ. Κείται εντός του παραδοσιακού ελαιώνα Άμφισσας, όπως αυτός ορίζεται ανωτέρω στην παράγραφο 2β.

γγ. Δεν έχει αλλοιωθεί η ελαιοκομική μορφή της έκτασης με φύτευση άλλου είδους δέντρων, κατασκευή μόνιμων εγκαταστάσεων ή περιφράξης ή ανάπτυξη εν γένει δραστηριοτήτων μη συμβατών με τον ελαιοκομικό χαρακτήρα της έκτασης.

δδ. Ασκείται σ' αυτό συστηματικά η δραστηριότητα της ελαιοκαλλιέργειας.

β. Ειδικά κριτήρια επιλογής

Τα γενικά κριτήρια ένταξης του άρθρου 6 της παρούσας συμπληρώνονται με τα παρακάτω ειδικά κριτήρια επιλογής:

Πίνακας 33.1: Ειδικά κριτήρια επιλογής για τη δράση 4.1

Κριτήριο	Βαθμοί
Μέγεθος υπό ένταξη εκμετάλλευσης:	
έκταση $\leq$ 0,5 Ha	5
0,5 Ha.<έκταση< 1,5 Ha.	10
έκταση $\geq$ 1,5 Ha	15

Η σειρά προτεραιότητας των παραπάνω κριτηρίων είναι:

1. Μέγεθος υπό ένταξη εκμετάλλευσης $\geq$ 1,5 Ha
2. Μέγεθος υπό ένταξη εκμετάλλευσης 0,5 Ha.<έκταση< 1,5 Ha
3. Μέγεθος υπό ένταξη εκμετάλλευσης $\leq$ 0,5 Ha

4. Ειδικές δεσμεύσεις

Ο δικαιούχος του μέτρου υποχρεούται καθ' όλη την περίοδο των συμβατικών του υποχρεώσεων:

α. Να διατηρεί τα ελαιόδεντρα στην υπάρχουσα μορφή τους και να μην προβαίνει σε ενέργειες ανανέωσής τους, δηλαδή κορμοτόμηση, σύντμηση βραχιόνων, αφαίρεση μεγάλων κλάδων.

β. Να εφαρμόζει χειρονακτική ζιζανιοκτονία στα παραδοσιακά αναχώματα (τράφια) χωρίς χρήση φωτιάς, ζιζανιοκτόνων, σκαπτικών μηχανημάτων (φρέζας) και χωρίς άροση.

γ. Να διατηρεί αναλλοίωτη την ελαιοκομική μορφή της έκτασης που έχει ενταχθεί στη δράση.

5. Υπολογισμός του ύψους της ενίσχυσης

Το ύψος ενίσχυσης ορίζεται σε 870 € ανά Ha ετησίως όταν ο ελαιώνας έχει αναχώματα (τράφια) και σε 550 € ανά Ha όταν ο ελαιώνας δεν έχει αναχώματα (τράφια).

6. Ειδικές κυρώσεις

α. Ανανέωση δένδρων

Στον δικαιούχο που προβαίνει σε ανανέωση των δένδρων επιβάλλονται οι ακόλουθες κυρώσεις:

αα. Εφόσον, διαπιστωθεί ανανέωση των δέντρων σε ποσοστό έως 20%, το ύψος ενίσχυσης μειώνεται κατά 30%. Η μείωση αυτή εφαρμόζεται και στα επόμενα έτη μέχρι τη λήξη της περιόδου δέσμευσης.

ββ. Αν κατά τη διάρκεια της περιόδου δέσμευσης το ποσοστό ανανεωμένων δέντρων ξεπεράσει το 20%, ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις επιστρέφονται προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

β. Μη συντήρηση αναχωμάτων

αα. Δικαιούχος που κάνει χρήση φωτιάς ή ζιζανιοκτόνων ή σκαπτικών μηχανημάτων ή διενεργεί άροση στα αναχώματα (τράφια) δεν λαμβάνει καμία ενίσχυση για το έτος στο οποίο διαπιστώθηκε η παράβαση. Σε περίπτωση επανάληψης της ως άνω παράβασης στη διάρκεια της περιόδου δέσμευσης ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις επιστρέφονται προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

ββ. Δικαιούχος που δεν εφαρμόζει χειρονακτική ζιζανιοκτονία στα αναχώματα (τράφια) δεν λαμβάνει την ενίσχυση των 320 € ανά εκτάριο για το έτος που διαπιστώνεται η παράβαση. Σε περίπτωση πρώτης επανάληψης της ως άνω παράβασης, αποκλείεται από την ενίσχυση των 320 € ανά εκτάριο για όλη την πενταετία και επιστρέφει όλα τα ποσά που αφορούν την ενίσχυση των αναχωμάτων που του έχουν καταβληθεί προσαυξημένα με τους νόμιμους τόκους. Σε περίπτωση δεύτερης επανάληψης, ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις επιστρέφονται προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

γ. Αλλοίωση της ελαιοκομικής μορφής της έκτασης

Δικαιούχος, ο οποίος αλλοιώνει την ελαιοκομική μορφή της έκτασης κατά την έννοια της παραγράφου 3αγγ του παρόντος άρθρου ή εφαρμόζει συγκαλλιέργεια σε κάποιο από τα ενταγμένα ελαιοτεμάχια δεν λαμβάνει καμία ενίσχυση για το έτος που διαπιστώθηκε η παράβαση. Σε περίπτωση επανάληψης της ως άνω παράβασης ή μη αποκατάστασης της μορφής της έκτασης, ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις επιστρέφονται προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

Άρθρο 34

Δράση 4.2 : Διατήρηση αμπελοκομικής πρακτικής στον αμπελώνα Νήσου Θήρας

1. Στόχος

Η δράση έχει ως στόχο:

- Τη διάσωση των τοπικών γεωργικών πρακτικών που τείνουν να εκλείψουν κάτω από οικονομικές πιέσεις.
- Την προστασία του εδάφους από τη διάβρωση, αποσάθρωση και αλλαγή χρήσης μέσω συνέχισης της γεωργικής δραστηριότητας.
- Τη δημιουργία χώρων οικολογικής αντιστάθμισης

2. Πεδίο εφαρμογής

α. Περιοχές παρέμβασης

Η δράση εφαρμόζεται σε γεωργικές εκτάσεις των νησιών Θήρα και Θηρασία.

β. Τομείς παρέμβασης

Επιλέξιμες για ενίσχυση είναι οι γεωργικές εκτάσεις εντός των περιοχών παρέμβασης, οι οποίες καλλιεργούνται με αμπέλια και μέχρι συνολικής έκτασης 1.500 Ha.

3. Ειδικά κριτήρια ένταξης

Τα γενικά κριτήρια ένταξης του άρθρου 6 της παρούσας συμπληρώνονται με τα παρακάτω ειδικά κριτήρια:

α. Ειδικά κριτήρια επιλεξιμότητας

Οι υποψήφιοι δικαιούχοι πρέπει να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις διατάξεις του Καν.(ΕΚ) 479/2008 του Συμβουλίου και των εφαρμοστικών αυτού Κανονισμών, ιδίως σε ότι αφορά δηλώσεις συγκομιδής, δηλώσεις παραγωγής, αμπελοργικό μητρώο, παράνομες φυτεύσεις.

β. Ειδικά κριτήρια επιλογής

Πίνακας 34.1: Ειδικά κριτήρια επιλογής για τη δράση 4.2

Κριτήριο	Βαθμοί
Μέγεθος υπό ένταξη εκμετάλλευσης:	
έκταση $\leq$ 0,2 Ha	5
0,2 Ha.<έκταση< 0,5 Ha.	10
έκταση $\geq$ 0,5 Ha	15

Η σειρά προτεραιότητας των παραπάνω κριτηρίων είναι:

1. Μέγεθος υπό ένταξη εκμετάλλευσης $\geq 0,5$ Ha
2. Μέγεθος υπό ένταξη εκμετάλλευσης $0,2$ Ha. <έκταση < $0,5$ Ha
3. Μέγεθος υπό ένταξη εκμετάλλευσης $\leq 0,2$ Ha

4. Ειδικές δεσμεύσεις

Οι δικαιούχοι της δράσης αναλαμβάνουν τις κατωτέρω ειδικές δεσμεύσεις:

- Διατηρούν τους αμπελώνες στην παραδοσιακή τους μορφή, τηρώντας το παραδοσιακό κλάδεμα (κυπελλοειδές «γυριστό» ή «στεφανωτό», κυπελλοειδές με «κουλούρια» ή «πόστες»)
- Δημιουργούν χώρο οικολογικής αντιστάθμισης $0,5$ μέτρου περίξ του αγροτεμαχίου και δεν κάνουν χρήση χημικής ή μηχανικής καταπολέμησης των ζιζανίων σε αυτό.

5. Ειδικά δικαιολογητικά

Με την αίτηση ενίσχυσης συνυποβάλλεται Υπεύθυνη Δήλωση του ενδιαφερομένου αμπελοκαλλιεργητή ότι εκπληρώνει τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις διατάξεις του Καν. (ΕΚ) 479/2008 του Συμβουλίου και των εφαρμοστικών του Κανονισμών, ιδίως σε ότι αφορά δηλώσεις συγκομιδής, δηλώσεις παραγωγής, αμπελουργικό μητρώο, παράνομες φυτεύσεις.

6. Υπολογισμός του ύψους της ενίσχυσης

Για τον υπολογισμό του συνολικού ύψους της ενίσχυσης λαμβάνεται υπόψη η ενταγμένη έκταση εκφρασμένη σε εκτάρια και το ύψος της ενίσχυσης το οποίο ορίζεται σε 900 ευρώ/Ha.

7. Ειδικές κυρώσεις

α. Σε περίπτωση που δεν διατηρείται το παραδοσιακό κλάδεμα σε κάποιο αγροτεμάχιο, τότε αυτό θεωρείται ως μη ανευρεθέν και εφαρμόζονται οι κυρώσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 19 της παρούσας. Σε περίπτωση επανάληψης της ως άνω παράβασης σε οποιοδήποτε αγροτεμάχιο, καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου δέσμευσης ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις επιστρέφονται προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

β. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί χημική ή μηχανική καταπολέμηση ζιζανίων $0,5$ μέτρου περίξ του αγροτεμαχίου, τότε το αγροτεμάχιο θεωρείται ως μη ανευρεθέν και εφαρμόζονται οι κυρώσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 19 της παρούσας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 35

Μεταβατικές - καταργούμενες διατάξεις

1. Από την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης, με την επιφύλαξη των αναφερομένων στις παρ. 2 και 3, η αριθ. 239591/2009 απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Γεωργοπεριβαλλοντικές ενισχύσεις στο πλαίσιο ορισμένων δράσεων του μέτρου 2.1.4 του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (Π.Α.Α) 2007-2013 «Αλέξανδρος Μπαλτατζής», καταργείται.
2. Για τους παλαιούς δικαιούχους των γεωργοπεριβαλλοντικών δράσεων της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου (ΕΠΑΑ 2000-2006), που έχουν υπογράψει σύμβαση μέχρι τις 31.12.2006 καθώς και για τους δικαιούχους της δράσης 3.6 «Μακροχρόνια Παύση Εκμετάλλευσης Γεωργικών Γαιών» της Β΄ Προγραμματικής Περιόδου και μέχρι την ολοκλήρωση των δεσμεύσεων τους στο πλαίσιο συγκεκριμένης σύμβασης, εξακολουθεί να ισχύει η αριθ. 239591/02.10.2009 (ΦΕΚ 2204 Β΄) ΚΥΑ καθώς και οι διατάξεις των άρθρων 18,19 και 22 της παρούσας απόφασης, όπως κάθε φορά ισχύει.
3. Τα άρθρα 1 έως 12 και η παράγραφος 3 του άρθρου 27 της αριθ. 239591/02.10.2009 ΚΥΑ εξακολουθούν να ισχύουν για τους δικαιούχους της δράσης 2.1 «Προστασία των ευαίσθητων στα νιτρικά περιοχών» που έχουν υποβάλει αίτηση ενίσχυσης σύμφωνα με την αριθ. 169814/13.10.2010 πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Άρθρο 36 **Χρηματοδότηση**

1. Οι χορηγούμενες ενισχύσεις για την εφαρμογή της παρούσας απόφασης αποτελούν δημόσια δαπάνη, η οποία για την περίοδο 2007-2013 θα ανέλθει συνολικά στο ποσό των **1.174.513.548,7 Ευρώ**. Κάθε έτος, σύμφωνα με το χρηματοδοτικό σχέδιο του μέτρου, θα εγγράφεται σχετική πίστωση στον Τακτικό Προϋπολογισμό του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Ε.Φ. 29-110, ΚΑΕ 5323).
2. Η ως άνω δαπάνη, συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) με ποσοστό από 50-85%, ανάλογα με τον τόπο εφαρμογής (Περιφέρεια Σύγκλισης, Περιφέρεια μη σύγκλισης, μικρά νησιά Αιγαίου Πελάγους) και από εθνικούς πόρους, σύμφωνα με το χρηματοδοτικό σχέδιο του μέτρου 2.1.4 του ΠΑΑ 2007-2013.
Η πληρωμή των δικαιούχων γίνεται από τον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. με τη διαδικασία του άρθρου 17 της παρούσας και με μεταφορά των εγκεκριμένων κατ' έτος πιστώσεων στον Ειδικό Λογαριασμό Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων (ΕΛΕΓΕΠ).
Η επιλεξιμότητα των δαπανών της παρούσας παραγράφου αρχίζει από την 01.01.2007.
3. Οι δαπάνες εφαρμογής των γεωργοπεριβαλλοντικών ενισχύσεων καλύπτονται αποκλειστικά από Εθνικούς πόρους και αντιστοιχούν στο 5% των δαπανών της προηγούμενης παραγράφου.
Το ποσοστό αυτό καταμερίζεται ως εξής:
Το 3% παραμένει στον ΚΑΕ 5323. Για το ποσό αυτό, το ύψος ενίσχυσης και η διαδικασία καταβολής των αποζημιώσεων καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17 του Ν. 3205/2003.
Το 2% μεταφέρεται στον ΚΑΕ 2212.
4. Η έγκριση των απαιτούμενων κατ' έτος πιστώσεων γίνεται με Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Ήδη για το σκοπό αυτό έχουν εκδοθεί οι παρακάτω κοινές υπουργικές αποφάσεις:
  - α. Για το έτος 2007 οι αριθ. 228606/2007 (ΦΕΚ 71 Β΄) και 232706/2007 (ΦΕΚ 891 Β΄) ΚΥΑ με συνολική πίστωση 130 εκατ. Ευρώ.
  - β. Για το έτος 2008 έχει εκδοθεί οι αριθ. 230281/2008 (ΦΕΚ 511 Β΄), 237738/2008 (ΦΕΚ 2051 Β΄) με συνολική πίστωση 145 εκατ. Ευρώ.
  - γ. Για το έτος 2009 έχει εκδοθεί η αριθ. 232078/2009 (ΦΕΚ 467 Β΄) με συνολική πίστωση 170 εκατ. Ευρώ.

δ. Για το έτος 2010 έχει εκδοθεί η αριθ. 164302/2010 (ΦΕΚ 707 Β΄) με συνολική πίστωση 144,9 εκατ. Ευρώ.

ε. Για το έτος 2011 έχει εκδοθεί η αριθ. 072302/2011 (ΦΕΚ 258 Β΄) με συνολική πίστωση 164 εκατ. Ευρώ.

Άρθρο 37
Έναρξη ισχύος

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΑΝ. ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ,
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
& ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
& ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Φ. ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΩΡΑΙΤΗΣ

Κ.ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ